

№3 (15) 2015

СонцеСад

журнал для тих, хто любить землю

**Цікаві
АКЦІЇ
та
ПРОПОЗИЦІЇ
на стор.
27-28**

Дари саду
проти гіпертонії

стор. 8, 9, 15,
16, 31, 32, 53-58

Мультисортові
дерева-сади

стор.
4-5

АКЦІЯ!

Зробіть замовлення на суму

понад **700 грн.**

і отримайте в дарунок саджанець **агрису*** (при замовленні саджанців),

комплект цибулин*

(при замовленні квітів).

Умови виконання замовлення:

Будь ласка, не забувайте в замовленні вказати контактний номер телефону (можливо номер телефону родичів або друзів) для уточнення суми або асортименту замовлення. Також перевіряйте правильність указаних Вами даних у замовленні (кодів товару, кількість тощо).

- ДОСТАВКА ПОШТОЮ – БЕЗКОШТОВНА** (за наш рахунок)
- При замовленні на суму понад 1000 грн. – знижка 5%.
- Замовлення надсилаємо 5-ма групами. Кожна група висилається окремими посилками.
  - РОСЛИНИ В КОНТЕЙНЕРАХ**
Мінімальна сума замовлення – 150 грн. (При замовленні на меншу суму знімається збір за оброблення замовлення на суму 19 грн.). Замовлення надсилаємо **упродовж 5-10 днів з дня отримання до 20 листопада.**
  - САДЖАНЦІ (голий корінь, замотаний у вогкий торф та/чи тирсу)**
Мінімальна сума замовлення – 150 грн. (При замовленні на меншу суму знімається збір за оброблення замовлення на суму 19 грн.). Замовлення надсилаємо **з 20 вересня по 20 листопада.**
  - ЦИБУЛИНИ КВІТІВ**
Мінімальна сума замовлення – 150 грн. (При замовленні на меншу суму знімається збір за оброблення замовлення на суму 19 грн.). Замовлення надсилаємо **з 10 вересня по 20 листопада.**
  - КАРТОПЛЯ**
Мінімальна сума замовлення – 150 грн. (При замовленні на меншу суму знімається збір за оброблення замовлення на суму 19 грн.). Замовлення надсилаємо **з 20 вересня по 20 листопада.**
  - ЧАЙ І КАВА**
Мінімальна сума замовлення – 100 грн. (При замовленні на меншу суму знімається збір за оброблення замовлення на суму 19 грн.). Замовлення надсилаємо **упродовж 10-15 днів з дня отримання.**
- Гарантуємо якість і відповідність сортів нашого посадкового матеріалу. У випадку претензії, надіслати їх нам з фотографіями протягом двох тижнів із дня отримання товару і ми обов'язково його замінимо іншим.
- Оплата замовлення відбувається під час отримання посилки через відділення зв'язку «Укрпошти» у всій Україні.
- Отримавши посилку в поштовому відділенні, Ви додатково сплачуєте тільки тариф за переказ грошей.
- За бажанням клієнта відправлення посилок можливе транспортним перевізником «Нова Пошта» (перевага транспортних перевізників у швидкості доставки, а саме: протягом 1-2 днів товар буде у Вас). Але за наш рахунок висилаємо посилки лише на суму понад 400 грн.
- Замовлення просимо надсилати листом на адресу: «СонцеСад» вул. Молодіжна, 11, с. Жорнівка, Києво-Святошинський р-н, Київська обл., 08143, чи на е-пошту: sale@s-sad.com, або зробити на сайті www.soncesad.com. Отримати додаткові консультації, а також зробити замовлення можна за телефонами: **(044) 331 31 29; Київстар: (067) 409 80 90; (098) 441 61 21; МТС: (050) 410 74 40; (095) 888 37 27; Лайф: (093) 743 40 44 з понеділка по п'ятницю з 8.00 до 20.00 год., субота з 9.00 до 18.00 год., неділя з 9.00 до 16.00 год.**
- Пропонуємо скоротатися **КУР'ЄРСЬКОЮ ДОСТАВКОЮ Укрпошти**. Її переваги – швидкість (термін надходження – 2-4 доби), доставка замовлення кур'єром **безпосередньо до місця проживання/роботи**. Кур'єрська доставка – за наш рахунок. Ви тільки оплачуєте за товар в посилці і тариф за переказ грошей. Таке замовлення відправляється в першу чергу, про відправку ми Вас попереджуємо і за його обробку Ви доплачуєте 22 грн. (ця сума вартості обробки включена у вартість посилки).
- Замовлення товару чи каталогу означає Вашу згоду на обробку цього та наступних замовлень, подальше листування та інформування про продукцію та послуги ТМ «СонцеСад» та партнерів.

Ми залишаємо за собою право на:

* Невиконання замовлення у зв'язку з закінченням запасу даного товару;

* Формування Вашого замовлення на декілька посилок у зв'язку з виробничою необхідністю;

* Зміну ціни у зв'язку зі зміною тарифів Укрпошти та з високою інфляцією.

Акція!

Блискавичне замовлення

ЗРОБІТЬ НАМ ЗАМОВЛЕННЯ ПРОТЯГОМ

трьох днів

З ДНЯ ОТРИМАННЯ ЖУРНАЛУ

і візьміть участь в розіграші:

- 45 компакт-дисків з піснями Павла Зіброва
- 5 лілійних садів (по 10 цибулин різних сортів)
- 1 комплект з 15 сортів троянд
- 1 комплект з 25 сортів тюльпанів

Розіграш відбудеться 30 жовтня 2015 року

ПОСПІШАЙТЕ ЗРОБИТИ ЗАМОВЛЕННЯ!

* Зображення подарунка ілюстративне і може відрізнятися від наявного.
* Під подарунком мається на увазі можливість придбання за 0,01 грн.

Зразок заповнення бланку замовлення

Прізвище	Олійник		
Ім'я	Тетяна		
По-батькові	Миколаївна		
Вулиця	Квітнева, 2, кв. 3		
Місто/село	Харків		
Район	-		
Область	Харківська		
Індекс	61000		
Мобільний тел.	093 271...		
Телефон з кодом	0572 224...		
Ел. адреса	tanya@i...		
Рік народження	1956	Код клієнта	42435

Обов'язково залишайте контактні телефони (Ваші або друзів чи знайомих)

№	Код	Кількість	Ціна	Сума
1	ЕСД-1	2	48	96
2	ЕГХ-1М	1	21	21
3	ЕМР-17В	2	13	26
			Всього	143
Підпис				
Дата замовлення				15.01.15 р.

Зміст

Дерево-сад	4
Садить дерева восени	6
Дари саду проти гіпертонії	8
Слива	8
Вишня, черешня	9
Кольоровий сік і його користь	10
Південні гості: абрикоси, персики, нектарини	12
Горіх волоський	16
Малина і ожина	17
Свіжий подих м'яти	18
Смородина, порічка, агрус	20
Зробіть свій сад неповторним з малинами з найдальших закутків світу	22
«Білі лілеї» Олександра Злотника	24
Вирощування чорниці в контейнерах	29
Чудодійні властивості чорниці, брусниці, журавлини	30
Годжі, гінґо, ірга, кизил	32
Вирощування і обрізка королеви саду – троянди	33
Різнобарв'я лілій	38
Квітковий рай	42
Тюльпани	45
Анемони, жовтець, хости, лілійники	48
Катопля і цибуля на вашому столі	51
Поради для читачів. Швидка дачна допомога	52
Гіностема і стевія	53
Калина і аронія при гіпертонії	54
Жимолость – ягідний піонер	56
Виноград, лимонник, актинідія	58
Обліпіха – хоч до рани прикладай	60
Магнолія – весільне дерево	62
Магія кленів	64
Декоративні рослини в контейнерах	66
Чай і кава з усього світу	68
Стань приятелем «СонцеСаду»	72

Уваговні rumari

Сьогодні ми знову поговоримо з вами про радощі й турботи повсякденного життя. Як завжди, запросимо в гості відому людину – композитора Олександра Злотника, який розкаже про своє життя і творчість, а також про сад свого дитинства і нинішній, який плекає і в якому черпає натхнення. А чи знаєте Ви, що у кожного саду – своя музика, яку творите ви – його господар. Наші експерти підкажуть вам, як зробити цю музику чарівною – прикрасивши ваш сад квітниками, що квітнуть з весни до осені, виростивши в ньому диво-дерева, що також плодоноситимуть весь сезон. Ви самі можете стати експериментаторами в саду, якщо навчитесь новим способам щеплення дерев. Цікаві підказки знайдете ви і в матеріалах про те, як правильно збирати і зберігати врожай, як боротися з хворобами і шкідниками рослин. А ще – серія порад про те, як вберегти своє здоров'я і примножити красу за допомогою продукції, вирощеної у саду і на городі. Найпоширенішими нині є серцево-судинні недуги, серед яких домінує артеріальна гіпертензія. Постійний контроль тиску потрібно здійснювати під наглядом лікаря, однак відрегулювати організм і запрограмувати його на боротьбу з хворобами можна за допомогою засобів народної медицини. Адже компоненти будь-яких аптечних ліків взяті від природи або ж дублюють ті речовини, які вона нам подарувала. Які ж дари саду допоможуть нам подолати гіпертонію? Про це читайте в матеріалах, виділених фоном салатого кольору. І пам'ятайте, що осіння посадка найкраща для абсолютної більшості дерев і кущів. Про її переваги читайте на сторінці 6. Залишайтеся з нами і останні акорди літа ще довго звучатимуть у вашій оселі.

Зауважте: самолікування може зашкодити здоров'ю. Перед застосуванням рецептів і порад, опублікованих на сторінках журналу, обов'язково порадьтеся з Вашим лікарем!

Переможці розіграшів

За заповнену анкету з номера №2 2015 р.

- 1) Волошина П. В. Миронівський р-н. Київська обл. - груша Весільна
- 2) Деркач Р.Я. м. Ніжин, Чернігівська обл. - яблуня Джерсі
- 3) Олефіренко О. М. Олександрійський р-н. Кіровоградська обл. - годжі

Розіграш Акція «Сади лілій»

- 1) Кононенко О. О. Іванківський р-н Київська обл. - 30 сортів лілій
- 2) Гожелова В. В. Арцизький р-н. Одеська обл. - 20 сортів лілій
- 3) Коновал Л. О. смт. Крижопіль Вінницька обл. - 20 сортів лілій
- 4) Барда І. А. м. Київ - 10 сортів лілій.
- 5) Малюженко М. Ю. смт. П'ятихатки, Дніпропетровська обл. - 10 сортів лілій
- 6) Бородіна І. м. Ужгород, Закарпатська обл. - 10 сортів лілій.

СонцеСад №3

липень-вересень 2015 р.

Видавець і засновник:
ФОП Михаць М.О.

Адреса редакції і видавця:

08143 Київська обл.,
Києво-Святошинський р-н, с. Жорнівка,
вул. Молодіжна, 11,
тел. (044) 2216938, факс (04571) 41451.
e-mail: sale@s-sad.com

Головний редактор: М.О. Михаць

Видання зареєстровано,
серія КВ №18359-7159Р від 11.10.2011р.
«СонцеСад»

Загальний тираж 20 000 прим.

Ціна договірна.

При передруку та використанні тексту
та ілюстрацій посилання на «СонцеСад»
обов'язкове.

Думки авторів і редакції
не завжди збігаються.

Листування з читачами лише
на сторінках журналу.

Замовлення №1074

Надруковано з готового
оригінал-макету у друкарні
«ВКФ Тріада»,

м. Київ, вул. Кржижанівського, 4

Дерево-сад

Наталія Шевчук,
доцент кафедри садівництва
ім. проф. В.Л. Симиренка
НУБіП України

Я розповім Вам, як створити справжнє диво – дерево-сад, коли на одному, як правило, молодому дереві щеплять десятки різних сортів однієї культури або й кількох плодкових культур!

Тест на сумісність

Як би далеко не пішли фантазія садівників і можливості сучасної науки, але груші на вербі ще нікому не вдалося виростити. При створенні дерева-саду важливо знати, що з чим можна суміщати, що на чому щепити. Наприклад, цілком сумісними є представники так званої сливової групи, до якої входять персик, слива, алича великоплідна, абрикос і, відповідно, різні сорти цих культур, які можуть бути навіть із різним забарвленням листя. Однією з найкращих прищеп для них є алича дика (спеціально вирощене молоде дерево з добре розвиненими скелетними і напівскелетними гілками).

На яблуні часто добре приживається груша. Натомість набагато гірші результати щеплення яблуні на груші, хоча існують випадки вдалої їх сумісності. Якщо садівник-любитель – ще й затятий експериментатор, нехай спробує! Взагалі ж грушу можна щепити на горобині, глоді, ірзі, груші, айві. Вишню з черешнею – лише на вишні, черешні або міжвидових гібридах підроду *Cerasus*. Одна з найкращих прищеп для них – сіянець дикої черешні, вишні. У південних районах усю сливову групу можна щепити на сіянці персика або мигдалю. Головне правило – підщепа та прищепа повинні бути біологічно близькими.

Перемагає дружба

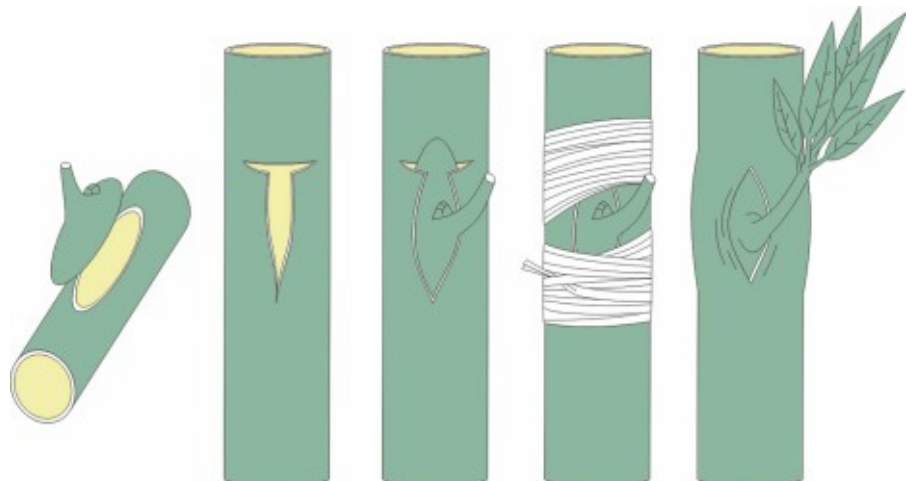
Отож, на одному дереві можна щепити і ранні, і пізні сорти взаємосумісних культур, рослини різних груп, кольорів тощо. Однак сила росту в них має бути приблизно однаковою. Тоді отримаємо рівномірно розвинене дерево-сад. Інакше невдовзі більш рослі сорти будуть дещо приглушати слабкорослі. Оскільки ідеального збігу сили росту різних культур не досягнути, варто врахувати, що більш слабкорослі сорти треба щепити з південного боку, створювати їм більш оптимальні умови. На одному дереві можна прищепити і 30-40 сортів. Але оптимальним вважається щеплення 5-10 сортів.

Техніка щеплення

Найкращим способом щеплення при створенні дерева-саду є окулірування. Його можна проводити або вприклад, або у Т-подібний розріз. Для цього використовуємо гілочки діаметром не більше ніж 1,5 см (ідеально – 0,8-1 см). Якщо

дерево 3-річне, щепимо скелетні гілки. Якщо старше – напівскелетні, обростаючі гілочки (на них можна прищепити хоч 20 сортів). Наступного року після окулірування (рано навесні), за умови вдалого приживлення компонентів, гілку, яка йде за щепленою брунькою, відрізаємо безпосередньо після тієї бруньки, яку щепили. Вже з бруньки формуємо гілку, яка нам потрібна.

Кожен власник ділянки, закладаючи сад, мріє якомога швидше отримати плоди, причому бажано різних сортів. Але де ж взяти місце на декількох сотках, які є в розпорядженні більшості наших садівників? Наше вирішення посадити новий тип саджанця дерево-сад. Це комбінація двох різних сортів на одному дереві. Ви скоротите кількість дерев на ділянці і проблема дефіциту землі вирішена, і на догляд за рослинами потрібно менше часу і сил. Дерево-сад живе дуже довго. Оскільки сорти розрізняються стійкістю до хвороб, наявність декількох сортів на одному дереві дозволяє не допустити масового розвитку хвороб.

Окуліровка - щеплення брунькою у Т-подібний розріз

**Унікальна
НОВИНКА!**

• Дерево-сад Тисинівська + Вільямс **ІГР-20 – 149 грн. за шт.**

Вільямс

Скороплідний високоврожайний літній сорт. Плоди грушоподібні, довгасті, масою 170-180 г. М'якоть жовта, ніжна, соковита, смак винно-солодкий, з легким ароматом мускату. Плоди зав'язуються по 2-3 штуки, міцно прикріплені до плодоніжки, тримаються на дереві дуже довго. Знімальна стиглість: середина-кінець серпня.

Тисинівська

Народний надранній сорт. Знімальна стиглість друга декада липня, сорт сильнорослий, плоди округло-грушевидної форми 150-200 г, М'якоть біла, солодка, соковита, стійка до хвороб.

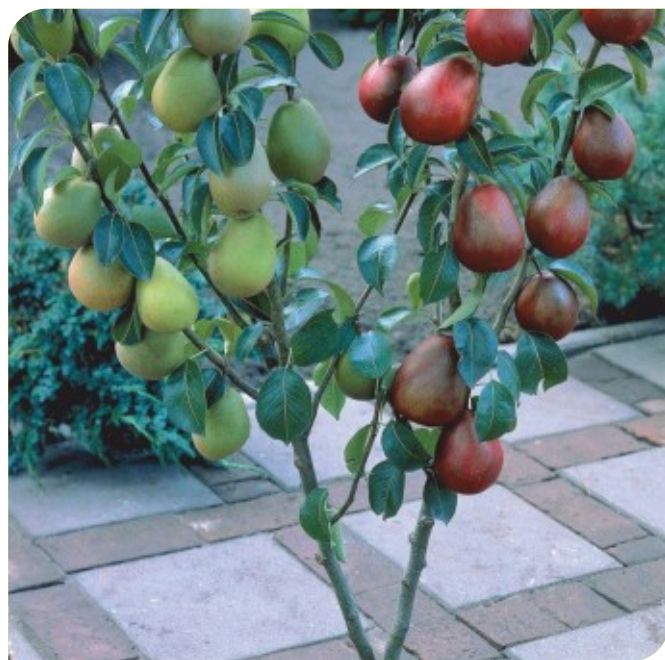
• Дерево-сад Мутсу + Джонаголд **ІЯБ-40 – 149 грн. за шт.**

Мутсу

Японський зимовий сорт. Плоди великі, масою 160-220 г, ніжно-жовті, округлі. М'якоть світло-жовта, щільна середньозерниста, соковита, ароматна, гармонійного кисло-солодкого смаку. Знімальна стиглість: кінець серпня. Транспортбельність висока

Джонаголд

Американський зимовий, скороплідний сорт. Плоди великі, масою 140-170 г, округлі, інтенсивно-жовті з яскраво-червоним смугастим рум'янцем і густим восковим нальотом, транспортбельні, зберігаються 7-8 міс. М'якоть жовта, соковита, дуже ароматна, відмінного винно-солодкого смаку. Знімальна стиглість плодів даного дерева-сад кінець серпня – вересень.

• Дерево-сад Ноябрьська + RX 95 **ІГР-19 – 149 грн. за**

Груша Ноябрьська

Ранньозимовий високоврожайний сорт. Плоди грушоподібної форми, зелені або жовті, іноді з червоним рум'янцем, масою 200 - 350 г. М'якоть ніжна, соковита, кисло-солодка. Знімальна стиглість: кінець вересня – початок жовтня. Висока врожайність, бо плід має дуже великі розміри. Плоди можуть зберігатися до січня, а в холодильнику до квітня. Підщепа – айва

RX 95

Пізноосінній сорт, грушевидної форми. Плоди великі, масою 200-250 г, відмінні смакові якості. М'якоть масляниста, жовта, соковита, солодка. Груша стійка до хвороб, морозостійка, транспортбельна. Знімальна стиглість: 2-3 декада вересня, регулярна висока врожайність.

Садити дерева восени!

Наталія Шевчук,
доцент кафедри садівництва
ім. проф. В.Л. Симиренко
НУБІП України

**Коли найкраще садити
плодові дерева й кущові
ягідники?**

На цю тему постійно дискутують садівники-любители. Але більшість вважає, що це найкраще робити восени. Особливо, якщо йдеться про південні і західні регіони України, де зазвичай нема загрози вимерзання більшості культур, а також про північні і східні області, якщо йдеться про відносно морозостійкі рослини (вишня, смородина, малина, місцеві сорти яблуні, ліщина). Садивний матеріал «ніжних» дерев (черешні, горіха грецького, теплолюбних сортів груші (особливо щеплених на айві)) надійніше зберігати впродовж зими в підвалі, холо-

дильнику чи спеціальному прикопі. Ці рослини найкраще садити рано навесні.

У чому ж переваги осіннього садіння?

1. Саджанець переживає менший стрес.
2. Якщо взимку земля не замерзла, коренева система дерева починає регенерувати, відростають нові корінці і рано навесні дерево готове до активного росту, того ж року за умови доброго догляду може навіть плодоносити.
3. Нема потреби у зберіганні саджанців.
4. Можна проводити роботи упродовж тривалого часу аж до замерзання ґрунту.

УВАГА! Викопувати саджанці розпочинають лише після того, як їхній ріст завершиться. Перед викопуванням рослин листя на них ретельно обривають. Найліпше рослини викопувати по завершенні їхньої вегетації, тобто відразу після листопаду (у кінці жовтня - на початку листопада). Якщо ви не маєте змоги одразу посадити саджанці, потрібно їх прикопати і поливати.

Для захисту від зайців на зиму штамб обв'язують папером або одягають на стовбур рукав із сітки. Від дрібних гризунів використовують спеціальні приманки. Обрізування надземної частини саджанця найкраще проводити рано навесні перед початком набубнявіння бруньок.

**Унікальна
новинка!**

• Яблуна Видубицька

ІЯБ-43 – 129 грн. за шт

Плакуча яблуна Видубицька

Цю оригінальну сланку плакучу яблуню, яка майже стелиться над землею, вчені Київського ботанічного саду ім.Фоміна відкрили на території знаменитого Видубицького монастиря. З неї роблять фантастичні композиції у вигляді фонтана: у центрі поміщають яблуню, гілки якої, мов струмені фонтану, спрямовані вгору, а довкола неї садять по колу 4-6 плакучих Видубицьких, низька крона яких зображає струмені води, що розбігаються горизонтально від центру «фонтана». Ці «фонтани» є однією з найбільших окрас головного ботанічного саду України. Видубицька, яку Ви отримаєте, защеплена низько на підщепі ММ-106 і виросте у Вас у формі деревця з низько розміщеною плоскою плакучою кроною. Ця яблуна – справжня радість для дітей: у її кроні дітям легко гратися в хованки і зривати з неї смачні соковиті яблука. Плоди у неї округло-конічні, жовто-зелені, з красивим рум'янцем майже на половину плоду, вагою 120-140 г, з соковитою кисло-солодкою м'якоттю. Цей осінній сорт зимостійкий, лежкість плодів – 1-2 місяці.

• Яблуня Синап Алматинський
ІЯБ-42 – 89 грн. за шт.

Зимовий, скороплідний стійкий до парші сорт. Плоди масою 150-320 г, соковиті, кисло-солодкі. Через 2-3 тижні після зривання в смаку відчувається легкий присмак шоколаду. Плоди довго зберігаються (листопад-травень). Знімальна стиглість: кінець вересня – початок жовтня.

• Яблуня Білий налив
ІЯБ-21 – 89 грн. за шт.

Літній морозостійкий сорт. Плоди круглі, масою 100-180 г, солодкий з легкою кислинкою, соковиті з приємним ароматом. Один з найкращих сортів для свіжого споживання і консервування. Законсервовані плоди зберігають форму і практично не розтріскуються в банці. Знімальна стиглість: липень-серпень.

• Груша Талгарська красуня
ІГР-21 - 89 грн. за шт.

Осінній, зимостійкий казахський сорт. Плоди подовжено-грушеподібної форми, масою 160 г. М'якоть кремова, середньої щільності, хрустка, дрібнозерниста дуже соковита, солодка, смачна, ароматна. Знімальна стиглість – кінець вересня.

• Яблуня Еліза
ІЯБ-9 – 89 грн. за шт.

Голландський, скороплідний, зимовий сорт. Плоди: великі масою 180-250 г, яскраво-червоні, округло-приплюснуті. М'якоть зеленувато-біла, дуже соковита, смак відмінний. Урожайність регулярна і дуже висока, сорт схильний до перевантаження врожаєм. Знімальна стиглість: жовтень, плоди на дереві тримаються до кінця грудня. Плоди зберігаються протягом 6-7 місяців.

• Яблуня Слава Переможцям
ІЯБ-41- 89 грн. за шт.

Пізно-літній сорт. Плоди масою 130-240 г, з інтенсивним темно-червоним рум'янцем і бордовими штрихами по всій поверхні, округло-приплюснуті. М'якоть жовтувато-біла, дуже соковита, ніжна, солодко-кисла. Плоди зберігаються 2-3 місяці. Знімальна стиглість: кінець серпня - початок вересня.

• Груша колоновидна Сафіра
ІГР-13 – 129 грн. за шт.

Осінній, зимостійкий сорт. Плоди великі, масою - 200-250 гр., зелено-жовті можуть бути з яскраво-розовим бочком. М'якоть - біла, смачна, масляниста, ароматна, дуже соковита. Вступає в плодоношення з другого року після посадки. Підщепи - айва

• Груша Киргизька зимова
ІГР- 15 - 89 грн. за шт.

Зимовий, скороплідний, транспортабельний сорт, не вражається попелицею і мідяницею. Плоди - великі, масою - 220-250 гр., яйцевидно-подовженої форми. М'якоть - щільна, злегка терпка, хрустка, кремово-жовта, соковита, солодка з кислинкою, оригінального смаку. Смак набирають під час зберігання. Знімальна стиглість: перша декада жовтня. Споживають плоди з листопада по березень.

• Груша колоновидна Декора
ІГР-14 – 129 грн. за шт.

Зимостійкий, висок врожайний, стійкий до хвороб сорт. Дозріває в 3 декаді вересня. Плоди - великі, масою до 250 гр., округло-овальні. М'якоть - ніжна, солодка, смачна, дуже соковита. Плодоносить з другого року після посадки. Плоди довго зберігаються. Підщепи - айва.

• **Алича колоновидна**
ІАЛ-2 – 139 грн. за шт.

Найскороплідніша культура серед кісточкових. Крона колоновидного типу, з численними невеликими плодами, які обліплюють дерево практично повністю. Ранньолітнього терміну дозрівання. Плоди середні, до 40 гр, округлі, злегка витягнуті. М'якоть солодкого десертного смаку, соковита, м'яка. Кісточка напіввідділяється. Плоди добре транспортабельні. Знімальна стиглість: кінець червня. Дуже морозо- і хворобостійка, врожайність – висока і регулярна.

Про те, як дари саду допоможуть Вам подолати гіпертонію, читайте в матеріалах, виділених фоном салатого кольору

Слива

Сливи дуже корисні для хворих на гіпертонію, особливо тоді, коли є набряки. Ці плоди мають капіляророзміцнювальні та протисклеротичні властивості завдяки вмісту фенольних сполук, флавоноїдів, антоціанів. Щодня вживайте не менше ніж 10-20 слив (свіжих, сушених, чорносливу), можна додавати їх до салатів, каш, запіканок. Свіжі плоди мають сечогінну дію, зменшують всмоктування холестерину з кишечника, що має велике значення для профілактики атеросклерозу. Для людей із хворим серцем ці плоди корисні й тим, що містять у своєму складі велику кількість вітаміну В2, заліза, калію та інших макро- та мікроелементів

Хоча у сливах мало вітаміну С, зате у них багато вітаміну Р та калію, а це також корисно для хворих на гіпертонію і на ниркові недуги.

• **Слива колоновидна Імперіал**
ІСЛ-15 - 139 грн. за шт.

Високоврожайний середнього терміну дозрівання сорт. Плоди великі, масою 60-80 г, щільні, солодкі. Підщепа – алича.

• **Алича Оцарк Прем'єр**
ІАЛ-1 – 89 грн. за шт.

Середній, зимостійкий, високоврожайний американський сорт. Плоди овальні, великі, масою 70-100 г. М'якоть соковита, дуже ніжна, біло-кремова, на повітрі не темніє, тонковолокниста, відмінного кислувато-солодкого смаку, ароматна. В 10-річній віці з дерева до 60 кг плодів. Знімальна стиглість – кінець липня.

«Знеболювальний десерт».

Коли болить серце, можна вживати такі ліки. Чорнослив заливають кип'яченим молоком, щоб воно покрило біомасу на 1-2 см, настоюють протягом години, додають цукру за смаком, перемішують та переносять у ледь нагріту духовку. Тримують у духовці, доки чорнослив не стане м'яким, і їдять як десерт.

Увага! У зв'язку з тим, що солодкі сорти сливи містять багато цукру, їх треба вживати в обмеженій кількості при ожирінні та цукровому діабеті.

У деякого надмірна кількість спожитих плодів може спричинити шлунково-кишкові розлади. Жінкам-годувальницям також не можна зловживати сливами – це може зашкодити «маленьким животикам».

• **Слива Чачакська найбільє**
ІСЛ-16 – 89 грн. за шт.

Пізній сербський сорт. Плоди овальні, великі, масою 55-70 г. М'якоть жовто-кремова, соковита, ароматна, смачна, кісточка добре відділяється. Сорт універсального призначення: споживання свіжим, для заморожування, для виготовлення чорносливу. Знімальна стиглість: середина вересня.

• **Слива Жовта Афаска**
ІСЛ-17 – 99 грн. за шт.

Пізній скороплідний болгарський сорт. Плоди округло-овальні, масою 50-70 г. М'якоть жовта, соковита, дуже солодка. Знімальна стиглість: кінець серпня – початок вересня.

• **Айва Грушевидна**
ІАВ-1 – 89 грн. за шт.

Плоди за формою нагадують грушу, вкриті густим нальотом. М'якоть плодів жовта і тверда, має солодкий терпко-в'язкий смак. Плодоносить щорічно і рясно.

• **Айва Яблуковидна**
ІАВ-2 – 89 грн. за шт.

Дерево заввишки 2-3 м з густою кулястою формою крони. Гілки косо спрямовані вгору. Кора тонка, луската, червоно-бура, темно-сіра або коричнево-чорна. Молоді гілки буро-сірого кольору, пагони – сіро-зелені. Плоди великі, яскраво-жовті, щільні з приємним ароматом.

• Черешня Іюньська

ІЧР-19 – 89 грн. за шт.

Ранній, хворобостійкий сорт. Плоди великі масою - 7-8 г, широкосерцевидної форми. М'якоть червона, з білими прожилками, соковита, напівхрящувата, відмінного вино-солодкого смаку з приємною кислинкою. Кісточка невелика, вільно відокремлюється від м'якоти. Знімальна стиглість: перша декада червня.

За прекрасний товарний вигляд плодів і високі смакові якості сорт нагороджений Золотою медаллю на Міжнародній виставці плодів в Ерфурті (Німеччина).

Вишня, черешня

Завдяки наявності вітамінів А, Е, С, В, фенольних сполук, антоціанів, дубильних речовин, катехінів плоди діють як капіляррозміцнювальний та протисклеротичний засіб. Регулярне вживання вишень запобігає виникненню атеросклерозу і захворювань, пов'язаних із порушенням проникності судин, капілярів. До того ж, у вишнях багато йоду (як і у черешнях), що корисно для щитоподібної залози, бо, як відомо, негаразди з цим органом також спричиняють розвиток гіпертонії.

Вишня має сечогінну дію, що важливо при лікуванні гіпертонії. А кумарини, що містяться у цих плодах, зменшують згортання крові, корисні для тих, хто переніс інфаркт, хто має підвищений протромбіновий індекс. Велика кількість вітаміну Р у вишні підвищує стійкість судин капілярів. Добре було б вживати свіжі ягоди впродовж усього сезону, а після його закінчення – заготовлені узвари, варення.

• Вишня Ігрушка

ІВШ-8 – 89 грн. за шт.

Крупноплодний сорт середнього терміну дозрівання. Плоди великі, масою 8,5 г, однорічні, округло-серцеподібні. М'якоть темно-червона, ніжна, соковита, кисло-солодка. Кісточка середня, округла, вільна. Знімальна стиглість: кінець червня-початок липня. Сорт самобезплідний. Крайці запилювачі - Шалунья, Самсонівка.

• Вишня Шалунья

ІВШ-3 – 89 грн. за шт.

Середній, сорт стійкий до моніліозу і коккомікозу, зимостійкий і посухостійкий. Плоди однорічні, плоско-округлі масою - 5-6 г. Забарвлення темно-червона, майже чорна. М'якоть темно-червона, ніжна, соковита, кисло-солодка, освіжаюча. Кісточка дрібна, вільна. Знімальна стиглість: кінець червня. Сорт самобезплідний. Крайці запилювачі – черешні, самоплідні вишні.

• Черешня Любава

ІЧР-18 – 89 грн. за шт.

Середньопізній, стійкий до хвороб, зимоста посухостійкий сорт. Плоди великі (8-9 г), округло-серцеподібні, жовті, з яскравим червоним рум'янцем з сонячного боку, стійкі до розтріскування. Кісточка відділяється від м'якоти. М'якоть світло-жовта, соковита, хрящувата, приємного солодкого смаку. Знімальна стиглість: кінець червня – початок липня. Самобезплідний сорт. Крайці запилювачі: Дончанка, Китаївська чорна, Ярославна.

Відвар із плодоніжок.

Їх збирають, коли вони вже опадають. Потім заливають 10 г сировини 1 склянкою води, настоюють 30 хв., п'ють по 2 столові ложки 3 на день до їди.

Вишневий сироп.

Цінним є сироп із вишень: 700 мл соку, 1,3 кг цукру, 6 г лимонної кислоти, підігріти до повного розчинення цукру, розлити у банки ємністю 0,5 л, стерилізувати 20 хв. Перед вживанням бажано розбавити водою, можна газованою.

• Вишня Чудо-вишня

ІВШ-5 – 89 грн. за шт.

Вишнево-черешневий гібрид, так званий дюк. Плоди великі масою - 9 г, темні, високі смакові властивості (на рівні черешні - солодкість, без кислоти), десертного смаку, нічим не поступаєть південним черешням, але з легким вишневим ароматом і одночасно ароматом черешні. Урожайність щорічна і висока. Морозо- і хворобостійкий, самобезплідний сорт. Крайці запилювачі – сорти черешні. Знімальна стиглість: перша декада червня.

• Черешня Ніжність

ІЧР-17 – 89 грн. за шт.

Середньопізнього терміну дозрівання сорт, що відзначається дуже високою зимостійкістю, посухостійкістю та стійкістю до хвороб. Плоди великі, масою - 8-9,5 г, округло-серцеподібні, жовті з рожево-червоним рум'янцем з сонячного боку, стійкі до розтріскування, транспортабельні. М'якоть світло-жовта, хрящувата, дуже приємного кисло-солодкого смаку. Знімальна стиглість: початок липня.

• Черешня Нектарна

ІЧР-20 – 89 грн. за шт.

Сорт вирізняється регулярною врожайністю, підвищеною зимостійкістю. Плоди темно-червоні, округло-серцеподібні, масою - 5,7 г. У Лісо-stepу плоди дозрівають в середині липня і можуть триматися на дереві до двох тижнів, набуваючи високі смакові якості. Транспортабельність плодів хороша.

• Черешня Чорний гігант

ІЧР-21 – 99 грн. за шт.

Середньостиглий, морозостійкий, скороплідний, високоврожайний сорт. Плоди великі, темно-червоні. М'якоть соковита, солодка, ароматна, відмінного смаку.

Зелений? Черво- ний! Жовтим!

Любов Дудченко,
кандидат
біологічних наук

На перший погляд ягоди і фрукти відрізняються за кольором лише для краси, однак їхня різноманітність – не тільки для милування ока. Природа вклала у садову веселку свій сенс – «різнобарвні» плоди різняться між собою вмістом каротину, хлорофілу й антоціанів. Каротин – жовтий пігмент, який є потужним антиоксидантом. Антоціани – пігменти, які «фарбують» у червоний колір. Вони відіграють надзвичайно важливу роль у регулюванні окисно-відновних процесів у клітинах організму. Тобто червоні плоди набагато корисніші, значно поліпшують обмін речовин, запобігають розвитку онкологічних хвороб і старінню організму.

«Кольорові» фрукти з обережністю повинні вживати люди, схильні до алергії. Сучасні селекціонери, з огляду на поширеність алергії

серед населення, спеціально виводять сорти ягід та фруктів, які не містять природних «фарбників». Такі плоди є безпечнішими у плані алергізації, але і менш цінними.

Тому селекціонери намагаються створити такі сорти, які містять якомога більше антоціанів. Зокрема, їм вдалося вивести сорт яблук, які мають не лише червону шкірку, а й червону м'якоть (навіть листя у таких дерев червонувате!). Тож охочим зміцнити й омолодити свій організм варто вживати саме такі плоди (якщо щодо них нема застережень).

Якщо яблучний сік дійсно натуральний, то в ньому міститься багато вітамінів – А, В1, В2, В5, В6, В9, Е, РР, є калій, кальцій, натрій, фосфор, йод, молібден та інші елементи. Це – чудове джерело заліза, тому яблука корисно вживати людям із анемією. Кислі сорти мають високий вміст аскорбінової кислоти та фітонцидних речовин, які очищують шлунково-кишковий тракт від шкідливої мікрофлори і рекомендовані для лікування гастритів із зниженою кислотністю. До того ж, сік із яблук кислих сортів, у яких менше глюкози, можна вживати хворим на цукровий діабет. Яблучний сік корисний для курців і людей, які страждають від частих бронхітів та захворювань легенів. Дослідження показали, що речовини, які містяться в яблуках, здатні захищати клітини мозку від оксидантного стресу, втрати пам'яті і зниження інтелекту. Яблучний сік корисний при атеросклерозі, гіпертонічній хворобі, захворюваннях жовчного міхура й ожирінні, а також при подагрі (у ньому відсутні солі щавлевої кислоти і пурини). Також сік із яблук «розчиняє» каміння та пісок у нирках і жовчному міхурі.

Яблуня Джерсі З червоною м'якоттю

Яблуня Джерсі

ІАБ-38

179 грн.
за шт.

Яблучна сокотерапія. У разі атеросклерозу, гіпертонічної хвороби, ожиріння, захворювань жовчного міхура яблучний сік рекомендують пити по 0,5 склянки за 15-30 хв. до їжі. Яблучний сік із м'якоттю та відвар із яблук (1 частина плодів на 5 частин води) виводять з організму радіонукліди. Також встановлено, що сік із яблук запобігає розвитку діабету, очищає судини від холестеринових бляшок. Останнє є чудовою профілактикою серцево-судинних захворювань.

Рецепт «залізних крапель». Із соку кислих сортів яблук можна приготувати екстракт, який використовують для лікування анемії, – так звані «залісні краплі». Кислі яблука пронизують залізними цвяхами, заздалегідь очистивши та прокип'ятивши їх. Через день-два із цих яблук треба вичавити сік і пити його по 15-20 крапель, розбавивши у 1/4 склянки кип'яченої охолодженої води. Пити 3-6 разів на день через 20 хв. після їжі. За годину до і після вживання цих крапель не можна пити чай чи каву.

Період цвітіння

Стан споживчої стиглості

Пізно-осінній, високоврожайний, з регулярним плодоношенням сорт. Плоди масою 165-180 г (до 190 г). Шкірка щільна, темно-червоно-на з білими сочевичками. М'якоть малинова, щільна, хрустка, дуже соковита, приємного кисло-солодкого смаку з тонким ароматом та легкою терпкуватістю. Знімальна стиглість плодів настає в кінці вересня – на початку жовтня, а зберігатися вони можуть до січня. Плоди містять велику кількість вітамінів, фенольних сполук (в т.ч. антоціанів, які є антиоксидантами) та інших важливих біологічно-активних речовин. З поміж інших сортів цього типу вирізняється найкращим смаком (найсолодше), високою морозостійкістю, низькою сприйнятливістю до парші та борошнистої роси.

- сік червоного кольору
- малинова м'якоть, яка при технічній переробці не втрачає свій привабливий колір
- найсолодше серед яблук

Груша «Весільна»

Грушка-душка

Сік із груш набагато солодший за яблучний, але цього не варто боятися тим, хто не хоче набрати вагу чи уникає солодкого. Просто сік із груш містить більше фруктози, а вона хоч і солодша за глюкозу, але більш безпечна навіть для хворих на цукровий діабет. А ще у грушах багато вітамінів В3, С, Е, К, бета-каротину, біотину, фолієвої кислоти, заліза, йоду, калію, кальцію, магнію, фосфору, цинку, клітковини, вуглеводів. Грушевий сік можна використовувати навіть як підсолоджувач для печива та інших страв (замість цукру). Груша дуже рідко проковує алергію, тому її безпечно давати малюкам і людям, схильним до алергії. Пектини груші знижують рівень холестерину в крові, що захищає від розвитку серцевих недуг. Завдяки вмісту вітаміну С і фолієвої кислоти вони стимулюють імунітет.

Узвари із сухих груш мають сечогінну та жовчогінну дію. У народній медицині узвар відомий як засіб для профілактики застуд та їх лікування. А ще в народі знали, що такий узвар зменшує прояви похмілля.

Супергруша Весільна

• Груша Весільна

ІГР-9

179 грн.

Груша ранньоосіннього терміну досягання. Дерево невисоке, не займає багато місця підходить і для маленьких садків, має округлу крону середньої густоти. Плоди масою 180-200 г, одномірні, правильної грушоподібної форми, з червоним забарвленням. М'якоть – ніжна, соковита, масляниста, ароматна, рожево-червоного забарвлення. Сорт сумісний з айвою, має високу зимостійкість, посухостійкість, стійкість до парші.

Підщепта – айва.

- суперсмачна
- з червоною м'якоттю – супермодна
- з рекордним серед усіх груш вмістом біологічно-активних речовин (понад 1200 мг/100 г)

Південні гості

Олена Кіщак,
доктор с.-г. наук,
Інститут садівництва НААНУ

● **Персик Чарівник**
ІПС-15 – 89 грн. за шт.

Ранній морозостійкий персик. Плоди великі, масою 180-190 г. овально-округлої форми. Шкірочка помаранчева з малиновим рум'янцем, щільна, середньої товщини, з плоду знімається легко. М'якоть помаранчева, соковита, ніжна, що тане в роті, кисло-солодка, добре відділяється від кісточки, гарного гармонійного смаку. Знімальна стиглість друга половині липня - початок серпня.

Плоди абрикоса і персика є гордістю кожного садівника, який власноруч вирощує їх на присадибній ділянці. Адже щоб правильно доглядати за ними, треба знати чимало таємниць.

Мороз гірший, ніж засуха

Ці південні культури походять із Китаю та Середньої Азії. Зона поширення абрикоса – райони зі спекотним та сухим літом, тому абрикос – дуже посухостійка рослина. Проте його квіткові бруньки дуже чутливі до зниження температури, особливо у другій половині зими, і можуть вимерзнути при -20°C – -25°C .

На відміну від абрикоса, персик потребує більшої вологості ґрунту в період вегетації. Деревина гине, якщо температура взимку знижується до -25°C , а квіткові бруньки – при -20°C . У період цвітіння приморозки -1°C – -2°C є згубними для квіток обох культур.

Якомога більше світла!

Це дві світлолюбні культури, тому крони дерев повинні добре освітлюватися протягом усього світлового дня. Для них підбирають підвищені ділянки з легкими суглинковими та супіщаними родючими ґрунтами з вапном, а для персика – ще й з достатньою вологістю. Придатними для них є чорноземи глибокі та чорноземоподібні, багаті й родючі добре дреновані ґрунти.

Глинисті дуже вологі ґрунти затримують ріст рослин, сприяють утворенню морозобоїн і камедетечі.

Формування крони

Для персика цю операцію найкраще проводити перед цвітінням у фазі «рожевого бутона». Крону формують за допомогою обрізування – проріджуванням і вкорочуванням. При обрізуванні дерев слід пам'ятати, що плоди абрикоса і персика утворюються на одноріч-

● **Персик Білий лебідь**
ІПС-14 – 89 грн. за шт.

Середньо-пізній, посухо-хворобостійкий, самоплідний сорт. Плоди масою 150 г. М'якоть біла з кремуватим відтінком, ніжна, тане в роті. На повітрі не темніє. Знімальна стиглість: третя декада серпня.

● **Персик червонолистий**
ІПС-13 – 99 грн. за шт.

Використовується для оформлення ландшафту в одиночних і групових посадках. Із за насичено бордового листя на тлі зелених дерев має декоративний вигляд. Забарвлення своїх листів він успадкував від одного зі своїх предків-аличі Піссарда з аналогічним кольором листя. Дана пігментація листя підвищує адаптаційні властивості культури персика до несприятливих факторів природи і до хвороб. За сприятливих погодних умов плодоносить, плоди середнього розміру червоні не опушені.

них гілках різної довжини, на багаторічних коротких букетних гілках, а в абрикоса – ще й на шорцях.

Ростові бруньки в нижній частині гілок першого року зовсім не розвиваються. Тому без укорочування гілки абрикоса видовжуються та оголюються, а плодоношення переміщується на периферію крони. І абрикос, і персик відзначаються сильною енергією росту в молодому віці й утворюють багато пагонів.

Протягом літа вони можуть мати 2-3 хвили росту, утворюючи нові розгалуження на пагонах поточного року, внаслідок чого крони сильно загущуються. Тому всі сильнорослі гілки, що спрямовані всередину крони, видаляють «на кільце». Деревина абрикоса, як й інших кісточкових культур, формують на низьких штамбах (50-60 см) з округлою кроною з пониженою зоною плодоношення. У першому ярусі залишають 4-5 скелетних гілок, у другому – 2-3, у третьому – 2 гілки з між'ярусною відстанню 60-70 см.

Слід пам'ятати, що абрикос має дуже крихку деревину, тому не допускайте відходження гілок від стовбура під гострими кутами. Інакше під вагою майбутнього врожаю вони можуть ламатися, а

дерева – загинути.

З цієї ж причини не допускається супротивне розміщення гілок у першому ярусі, закладати їх потрібно з відстанню 20-25 см одна від одної. Пагони подовження скелетних гілок вкорочують до 50-60 см. У перші 2-3 роки після садіння доцільно прищипувати окремі бічні пагони, які за своїм положенням не можуть бути використані на скелетні гілки.

Літнє обрізування

Квіткові бруньки абрикоса швидко виходять зі стану спокою, тому сильніше пошкоджуються ранньовесняними заморозками. У зв'язку з цим, проводять літнє обрізування (у червні).

Техніка літнього обрізування полягає у видаленні секатором усіх

такого обрізування заново створюють напівскелетні гілки, формують плодоносні гілочки, дотримуючись того ж принципу, що і при формуванні крони молодих дерев.

Кущ, чаша чи веретено?

Дерева персика формують переважно у формі куща, чаші або з веретеноподібною кроною.

Кущоподібна крона складається з 3-4 основних гілок стовбурів без центрального провідника. Вона сприяє уникненню морозобоїн та сонячних опіків, полегшує догляд за рослинами, допомагає отримати високий врожай. Формування розпочинають ще в розсаднику, прищеплюючи верхівку окулянтів за наявності 5-8 пагонів. Навесні після висадження в саду залишають 3-4 основні гілки, які розміщені в нижній частині рослини під кутом 45° до поверхні ґрунту, інші видаляють.

Чашоподібна крона складається з 3-4 скелетних гілок, розміщених в одному ярусі, розріджено через 10-15 см із висотою штамба близько 40-50 см. Дерева з такою кроною мають висоту 3,5-4 м, розлогі, а це потребує значної площі живлення (24 м²), добре освітлюються.

Веретеноподібна крона передбачає наявність центрального провідника, на якому формується 8-12 напівскелетних гілок із широкими кутами відходження. За товщиною ці гілки значно слабші, ніж стовбур, і через 3-4 роки плодоношення проводять їх циклічну заміну. Перевагою цієї крони є раннє та щед্রে плодоношення, але через погане освітлення середньої частини крони період достигання плодів може бути розтягнутим. Дерева після завершення формування мають струнку крону, тому площа їх живлення може зменшуватися до 6-8 м².

Персик – культура, що потребує щорічного детального обрізування, яке полягає у формуванні плодоносних пагонів, пагонів заміщення та видаленні зайвих, що загущують крону, «на кільце».

Під час формування плодоносних гілочок пагони відбирають із від-

• Персик Коліз

ІПС-3 – 89 грн. за шт.

Ранній, стійкий до борошнистої роси американський сорт. Плоди великі, масою 140-160 г округлої форми. М'якоть жовта, смачна кісточка невелика і легко відділяється від м'якоти. Врожайність висока, регулярна.

станню 15-20 см один від одного, вкорочуючи на 8-10 (довгі пагони, переважно сорти американської селекції) або на 5-6 міжвузлів бруньок.

Для формування пагонів замі-

• Персик Київський ранній

ІПС-1 – 89 грн. за шт.

Ранній скорoplідний український сорт. Плоди масою 90-100 г. М'якоть зеленувато-біла, соковита, ніжна. Високоврожайний, зимостійкий сорт. Знімальна стиглість: друга декада липня.

пагонів завдовжки 35-40 см (залишаємо лише ті, що мають довжину 10-15 см). На вкорочених пагонах з'являються нові, до осені вони встигають здерев'яніти й успішно перезимовують. Тобто літні операції сприяють підвищенню зимостійкості квіткових бруньок. У період плодоношення обрізуванням треба підтримувати ріст дерев, щоб довжина пагонів становила 30-50 см. Коли довжина пагонів подовження не перевищує 15-20 см, їх омолоджують на 3-5-річну деревину. Після

• Нектарин Ред Голд

ІНК-4 89 грн. за шт.

Пізній американський високоврожайний сорт. Плоди великі, масою 100-150 г, покриті вишневим рум'янцем, не опушені. М'якоть – жовта, соковита, смачна, кісточка легко відділяється. Високоврожайний, схильний до переважання і обпадання плодів сорт. Тому необхідно проводити збір у міру дозрівання. Знімальна стиглість: друга декада серпня. Підцепа – мигдаль. В північних регіонах України рекомендуємо вкривати саджанці нектарина в перші кілька зим.

Абрикос

Округла крона абрикоса

Насадження абрикоса з округлою короною

щення між обрізаними на плодоношення гілочками на відстані 10-20 см одна від одної відбирають пагони, які сильно вкорочують на 2-3 нижні ростові бруньки. Це так звані «сучки заміщення», що нагадує принцип обрізування виноградних кущів. На цих сучках улітку виростають 2-3 пагони, з яких один наступної весни вкоротять на плодоношення, а другий – знову на 2-3 бруньки на відновлення. Пагони, що відплодоносили, відрізують «на кільце». Такі прийоми обрізування утримують фізіологічну рівновагу дерева між ростом і плодоношенням.

Усьому – своя норма

Персик відзначається рясним зав'язуванням плодів (до 1000 шт. на 1 дереві), що може призвести до відламування гілок, дрібнішання плодів, зниження смакових і товарних властивостей. Тому для сортів із середньою величиною плодів, які особливо рясно плодоносять, проводять так зване нормування. Крупноплідні сорти – менш врожайні, тому меншою мірою потребують цієї операції. Рекомендовано, щоб на дереві достигало не більше ніж 300-400 плодів. Нормування проводять після червневого опадання

• Нектарин Янтарний ІНК-5 - 89 грн. за шт.

Середньо-пізній, самоплідний сорт, морозо- і посухостійкий сорт. Плоди масою 100-110 г, округлої форми. М'якоть - жовта, з червоними прожилками, соковита, ніжна, волокниста. Кісточка від м'якоти відділяється добре. Знімальна стиглість: перша половина вересня. Підщепи - мигдаль.

• Абрикос Мелітопольський чорний ІАБ-14 - 89 грн. за шт.

Чорний абрикос походить від гібридизації абрикоса звичайного з аличою, через що іменується абрикосо-аличою. Сорт Мелітопольський чорний вирізняється хорошою зимостійкістю, стабільним високим врожаєм. Плоди масою 50 г, овальні, темно-бордові, опушені. М'якоть червона, соковита, медова зі слабкою ніжною кислинкою. В смаку відчувається не тільки смачний смак абрикоса, але й відтінок смаку сливи. Знімальна стиглість: середина липня.

зав'язі, коли плоди досягнуть величини лісового горіха. На основних плодоносних пагонах залишають 3-4, а на більш сильних – 5 плодів на відстані 8-10 см один від одного, на букетних гілочках – 1-2 плоди.

Слід залишати плоди ближче до основи скелетних гілок, що запобігає їх розчахуванню. Сильне обрізування, коли залишають 3-6 бруньок і відстань між гілками 10-20 см, сприяє отриманню великих плодів і поліпшує їхній товарний вигляд.

Для більшості сортів абрикоса також треба проводити проріджування зав'язі, щоб не допустити дрібнішання плодів. Найкращий результат отримують під час ручного проріджування, яке проводять у червні. Зайву зав'язь видаляють, залишаючи на гілках одиничні плоди, які розташовані один від одного на відстані 10 см.

Внесення добрив

Якщо перед закладанням саду ґрунт удобрювали, то вносити добрива починають із 4-5 року після садіння дерев. Якщо ж ні – добрива вносять щорічно восени із заробленням у ґрунт на глибину 10-14 см по всій площі пристовбурних смуг. У роки, коли вносяться органічні добрива, дози мінеральних змен-

шуються наполовину. Азотні добрива вносять навесні в період активного росту дерев, а фосфорні та калійні – восени.

Хвороби і шкідники

Абрикос більше уражується хворобами, ніж шкідниками, і з усіх порід має найменшу стійкість проти грибкових хвороб. Та найбільше його вражає моніліоз.

Моніліоз. Перші ознаки хвороби проявляються навесні під час цвітіння дерев як раптове побуріння і всихання квіток, листя та гілочок. Під час дощової погоди хвороба швидко поширюється, спричиняє камедетечу, а також уражує плоди – спочатку на них з'являється невелика темна пляма, яка невдовзі збільшується і охоплює весь плід.

• Абрикос Мелітопольський ранній ІАБ-13 – 89 грн. за шт.

Надраннього терміну дозрівання сорт. Плоди масою – 45-60 г, широкоовальні, жовто-помаранчеві, з невеликим малиново-червоним рум'янцем. Опушення слабе. М'якоть помаранчева, соковита, середньої щільності, без волокон, приємного винно-солодкого смаку. Сорт вирізняється швидкоплідністю, самоплідністю, стабільною врожайністю, зимостійкістю. Знімальна стиглість: кінець червня-початок липня.

Що робити? Зрізати всі пошкоджені гілки разом із здоровою деревиною завдовжки 10-12 см, ретельно збирати уражені плоди і все спалювати.

З хімічних заходів боротьби найбільш ефективним є застосування по рожевому бутону бордоської рідини, а після цвітіння – препаратів «Хорус», «Топсин М». Через 2 тижні оброблення повторюють одним із перелічених препаратів.

Серед хвороб персика найбільш шкочинними є кучерявість листя та борошниста роса.

Кучерявість листя персика проявляється рано навесні на молодому листі у вигляді здуттів червоного кольору, листя стає гофрованим, а пагони мають вкорочені міжвузля, викривляються і засихають.

Що робити? У травні вирізають і спалюють уражені пагони і розетки листя або застосовують мідьвмісні фунгіциди (як і проти моніліозу). Ефективним також є обприскування дерев восени в період листопаду розчином 1% мідного купоросу.

Борошниста роса уражує насамперед молоде листя та верхівки пагонів. Проявляється у вигляді білого борошнистого щільного нальоту на листі та верхівках пагонів, а на плодах утворюються білі плями.

Що робити? Ефективним проти цієї хвороби є обприскування препаратами «Топсин М» або «Топаз» одразу після цвітіння, а під час обрізання видаляють уражені пагони (гілки).

Серед шкідників для двох культур небезпечною є попелиця. Проти неї найкраще обприскувати дерева (при перших ознаках пошкодження) пестицидами – «Актофіт», «Конфідор», «Актеллік», «Каліпсо».

Абрикос

Вважають, що довголіття представників деяких народів Східної Азії та Близького Сходу пов'язане зі споживанням великої кількості абрикосів. Їх регулярне вживання допомагає боротися з недугами нирок та гіпертонічною хворобою, яка їх супроводжує. Адаже у цих плодах дуже багато сполук калію, тому вони мають сечогінні властивості, виводять з організму надмірну кількість води та хлоридів. Народна медицина Індії радить вживати по 8-20 штук абрикосів три рази на день для боротьби з гіпертонією. Плоди мають і судинорозширювальну дію, що також допомагає долати гіпертонію, однак вчені досі не розгадали механізм цієї дії. Натомість пакистанські вчені довели, що регулярний прийом абрикосів

• Абрикос ананасний Діма ІАБ-15 – 89 грн. за шт.

Ранній, скороплідний, самоплідний, високоврожайний сорт. Плоди великі, масою – 50-60 г, світло-жовті з восковим нальотом, смачні, соковиті. По стійкості до грибкових хвороб цей сорт стоїть вище аналогічних сортів абрикоса.

корисний при анемії, яка може супроводжувати гіпертонію та інші серцеві недуги. Адаже в абрикосах багато заліза – це кровотворний засіб. 100 г плодів впливає на процес кровотворення, як 250 г печінки.

Увага! Активне лікування абрикосами заборонене хворим на цукровий діабет та при ожирінні.

• Абрикос Зоряний ІАБ-16 – 89 грн. за шт.

Самоплідний, зимостійкий середнього терміну дозрівання сорт. Плоди масою – 49-54 г, округлої форми, зі злегка загостреною, витягнутою верхиною. Шкірочка золотисто-оранжева, слабо опушена. М'якоть світло-оранжева, соковита, ніжна, солодка. Кісточка добре відділяється від м'якоти. Знімальна стиглість: середина липня.

- **Грецький горіх (сіянець)**
ІГГ-1 – 99 грн. за шт.

Горіх волоський

Горіх волоський відганяє не тільки набридливих мух, а й надокучливі хвороби. У народній медицині існує багато рецептів лікувальних засобів проти гіпертонії. Вибирайте на свій смак.

Свіжі горіхи. При гіпертонії радять вживати по 100 г волоських горіхів із медом щодня протягом 1,5 місяця.

Настій із ядер. 1 столова ложка очищених волоських горіхів на 1 склянку окропу, настояти в термосі 12 годин, процідити, додати 1 ч. л. меду. Пити по 1/3 склянки протягом дня між прийомами їжі.

Настоянка з перетинок. Якщо артеріальний тиск підвищується внаслідок тиреотоксикозу (підвищеної функції щитоподібної залози), приготуйте настоянку з перети-

нок сухих горіхів – 500 г на 0,5 л 40% спирту або вина (настоювати 10–12 днів і вживати по 15–20 крапель три рази на день за 20 хв. до їжі протягом місяця).

Горіхове молоко. 10 г горіхових ядер розтирають у ступці, кип'ятять у 200 мл молока. Відвар проціджують, додають 10 г цукру або меду, п'ють напівгарячим за 15–20 хв. до їжі.

Чай із листя горіха. 1 чайну ложку подрібненого або свіжого листя залити склянкою окропу, настояти 10 хв., пити теплим по 2 склянки 3 рази на день.

Незрілі плоди. Для лікування гіпертонії можна використовувати і незрілі горіхи – їх збирають наприкінці травня, розрізають ножом на 3–4 частини, сушать у затінку. Із сухих плодів готують водний екстракт – 1 столову ложку сировини на склянку води, варити 30 хв., пити по 1 ст. л. 3–4 рази на день.

Горіхове варення. Останнім часом популярним стало варення з молодих плодів горіхів. Воно також корисне гіпертонікам. Молоді зелені горіхи (1 кг), які збирають у день на Івана Купала або за два дні до свята, проколюють товстою голкою у кількох місцях, замочують у воді на 14 днів, щодня міняючи воду вранці та ввечері. Потім горіхи варять, поки не пом'якшають, відціджують воду і занурюють плоди в густий сироп (на 1 кг плодів має бути 800 г цукру), масу доводять до кипіння і залишають на 12 годин, потім знову кип'ятять. Якщо через добу сироп залишиться рідким, закип'ятіть його втретє. Гарячу масу розливають у чисті сухі банки, щільно закривають і ставлять у сухе тепле місце на добу.

- **Фундук Галле**
ІФН-3 – 129 грн. за шт.

Сильнорослий кущ середньої густоти. Горіхи – дуже великі, мають конусовидну форму, дозрівають у другій половині вересня – на початку жовтня. Один із найплодовитіших сортів. Потребує таких запилювачів, як Барселонський, Косфорд.

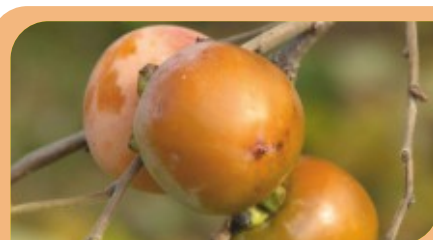
- **Фундук Каталонський**
ІФН-5 – 129 грн. за шт.

Високий кущ із густою кроною. Горіхи – дуже великі, округлі, соковиті, солодкі. Дозріває в середині вересня. Рано починає плодоносити, дуже врожайний та морозостійкий. Запилювач: Барселонський.

- **Фундук Варшавський червоний**
ІФН-4 – 129 грн. за шт.

Сильнорослий кулястий кущ. Горіхи великі і дуже смачні, досягають у другій половині вересня. Красиве червоне листя поступово зеленіє влітку. Запилювач: Галле.

- **Хурма Віргінська.**
ІХР-4 – 179 грн. за шт.

Унікальне, морозостійке (-37°C), листопадне дерево. Цвіте у червні жовтуватими, запашними квітками. Плоди кулясті або конічні, діаметром 2-5 см (до 40 г), жовті, при повному дозріванні дуже м'які, солодкі, смачні, з приємним ароматом рому, містять цукор, білок, пектин, залізо, вітаміни А і С. Її смакові якості оцінюються набагато вище, ніж хурми східної. Дозрівання плодів розтягнуте і триває з жовтня до другої декади листопада, завдяки чому хурма довше радує своїм урожаєм. Урожай до 250 кг з дерева. Вступає в плодоношення на 2-4 рік. Хороший медонос. Світлолюбна. Віддає перевагу захищеній від вітру ділянці. Деревина придатна для виготовлення меблів та музичних інструментів.

- **Фундук Косфорд**
ІФН-2 – 129 грн. за шт.

Ранній, дуже врожайний сорт. Горіхи – великі, подовгуваті з дуже тонкою шкарлупою (можна розколювати пальцями). Великою перевагою є здатність до самозапилення. Однак із запилювачем (Галле) врожай вищий. Косфорд – добрий запилювач для багатьох інших сортів.

- **Фундук Сіянци Варшавського червоного**
ІФН-8 - 49 грн. за шт

- **Вирощування фундука. Рекомендації.**
ВКН-3 - 5 грн. за шт

У цій брошурі в деталях висвітлені основні питання посадки і вирощування фундука.

• **Малина Пінгвін**

ОКН-615 - 45 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-615В - 162 грн. за 4 шт. (економія 18 грн.)
ІМЛ-14 - 45 грн. за шт. (голий корінь)
ІМЛ-14В - 162 грн. за 4 шт. (економія 18 грн.)

Ранньостиглий ремантрантний сорт. Ягоди темно-черво-ні, кисло-солодкі, великі, маса – 7 г, кісточки дрібненькі, довго тримаються на кущі. Висота куща 1,1-1,4 м, стебла міцні, не потребують підв'язування. Урожайність – до 6 кг з куща. Витримує морози до -25°C.

• **Малина Марія**

ІМЛ-12 - 39 грн. за шт. (голий корінь)
ІМЛ-12В - 140 грн. за 4 шт. (економія 16 грн.)

Надраний сорт, що починає плодоносити з першої декади червня, щедро плодоносить аж до другої декади липня, тобто впродовж 40-45 днів. Ягоди великі, міцні, соковиті, ніжні, ароматні і смачні (не кислі). Під час транспортування ягоди не мнуться, не втрачають сік.

• **Гігантська Ожина Тріпл Краун**

ОКН-281 - 59 грн. за шт. (контейнер)
ІОЖ-5 - 59 грн. за шт. (голий корінь)

Кущі з твердими пагонами, які швидко ростуть, висотою до 2-х метрів. «Це справжнісінька плодоносна стіна!» - захоплюю кажуть люди. Ягоди великих розмірів (до 8 г), соковиті, солодкі на смак. Цей ожиниовий шедевр вирізняється дуже високою врожайністю – дорослий кущ дає до 15 кг ягід. Сорт безколючковий середнього терміну дозрівання. Пагони пластичні і їх легко можна пригнути для укриття на зиму.

• **Ожина Рубен**

ОКН-282 - 79 грн. за шт. (контейнер)
ІОЖ-13 - 79 грн. за шт. (голий корінь)

Новий високоврожайний, самоплідний, слабоколючковий, транспортабельний сорт. Перший у світі ремантантний сорт, що плодоносить на однорічних пагонах. Росте, як малина, з вертикально направленими пагонами, не плететься і не потребує жодної опори. Ягоди великі, масою до 14 г і 4 см довжиною, солодкі на смак, солодші за полуницю, щільні, соковиті, видовженої форми та насичено чорного забарвлення.

• **Малина Євразія**

ОКН-614 - 45 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-614В - 162 грн. за 4 шт. (економія 18 грн.)
ІМЛ-13 - 45 грн. за шт. (голий корінь)
ІМЛ-13В - 162 грн. за 4 шт. (економія 18 грн.)

Ремантантний крупноплідний, скоростиглий високоврожайний сорт. Ягоди великі, масою 4-6,5 г, конічної форми, темно-малинові з кисло-солодкою м'якоттю, дає високі врожаї незалежно від умов вирощування. Дозріває на початку серпня, в стислі терміни віддає весь урожай до середини вересня. Зрілі ягоди можуть висіти на кущі 5-7 діб без втрати якісних показників. Кущ прямостоячий тип «малинове дерево». Сорт стійкий до спеки, морозу, хвороб і шкідників.

• **Малина Ярославна**

ОКН-110 - 42 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-110В - 151 грн. за 4 шт. (економія 17 грн.)
ІМЛ-15 - 42 грн. за шт. (голий корінь)
ІМЛ-15В - 151 грн. за 4 шт. (економія 17 грн.)

Ремантантний сорт. Плодоношення з початку серпня до кінця жовтня. Ягоди жовті, розміром до 35 мм, середньої щільності. Врожайність висока: 4 кг з куща. Кущ середнього зросту до 1,7 м, штабмового типу з невеликим розгалуженням.

• **Ожина Лох Несс**

ОКН-235 - 55 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-235В - 198 грн. за 4 шт. (економія 22 грн.)
ІОЖ-12 - 55 грн. за шт. (голий корінь)
ІОЖ-12В - 198 грн. за 4 шт. (економія 22 грн.)

Шотландський середньостиглий, безколючковий сорт ожини. Ягоди чорні, блискучі, дуже смачні, транспортабельні, масою 4-5 г. Урожайність в середньому 14-16 т/га, а в окремі роки може перевищувати 20 т/га.

• **Ожина Арапахо**

ОКН-495 - 59 грн. за шт. (контейнер)
ІОЖ-11 - 59 грн. за шт. (голий корінь)

Безколючковий, хворобостійкий сорт з прямостоячими пагонами. Самий ранній по терміну дозріванню сорт ожини. Ягоди чорні, ширококонічні, великі, солодкі, ароматні, масою до 10 г. Морозостійкість до -25°C. На Півдні України вирощують без укриття на зиму.

• **Малина Брусвяна**

ОКН-111 - 39 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-111В - 140 грн. за 4 шт. (економія 16 грн.)
ІМЛ-11 - 39 грн. за шт. (голий корінь)
ІМЛ-11В - 140 грн. за 4 шт. (економія 16 грн.)

Ремантантний високоврожайний сорт. Кущі високі, деревовидні, заввишки до 2 м. Пагони прямостоячі, потужні, не потребують опори. Ягоди дуже великі, масою 12-15 г, яскраво-червоні, щільні, рівномірні, приємного кисло-солодкого смаку. Врожайність – до 8 кг з куща. Плодоносить з червня і до морозів.

• **Ожина Блек Сатін**

ОКН-102 - 55 грн. за шт. (контейнер)
ІОЖ-1 - 55 грн. за шт. (голий корінь)

Безколючкова ожина, що належить до дуже врожайних сортів. Висота куща 1,2 м, пагони пряморослі. Ягоди великі, смачні, чорного кольору. Дозрівають в другій половині серпня.

• **Ожина Навахо**

ОКН-103 - 59 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-103В - 212 грн. за 4 шт. (економія 24 грн.)
ІОЖ-7 - 59 грн. за шт. (голий корінь)
ІОЖ-7В - 212 грн. за 4 шт. (економія 24 грн.)

Ягода середнього розміру (до 5г), чорна, блискуча, пружка, дуже транспортабельна, дуже смачна. Плодоношення починається в кінці липня і триває весь серпень.

• **Ожина Чачакська безстранна**

ОКН-616 - 69 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-616В - 249 грн. за 4 шт. (економія 27 грн.)
ІОЖ-19 - 69 грн. за шт. (голий корінь)
ІОЖ-19В - 249 грн. за 4 шт. (економія 27 грн.)

Сербський середньостиглий, високоврожайний, промисловий сорт, більш моозостійкий ніж інші сорти ожини. Ягоди великі, середньою масою 9,3 г (окремі досягають ваги 15,4 г), блискучі, щільні, подовжено циліндричної форми, дуже солодкі, смачні й ароматні. У фазі повної зрілості легко знімаються з куща. При сприятливих умовах вирощування врожайність перевищує 25 т/га. Транспортабельність ягід на далекій відстані – відмінна. З ягід даного сорту виходить відмінне, вишукане вино.

Свіжий подих м'ятти

Любов Дудченко,
кандидат
біологічних наук

М'ята перцева - одна з найулюбленіших рослин українців, хоча «народилася» вона у далекій Англії. Зрештою, ця рослина давно підкорила світ. У середньовіччі нею натирали столи перед прийомом гостей, щоб настрій у всіх був гарний. Студентам радили носити вінки з м'ятти - щоб науки добре засвоювалися. В чому ж секрет цієї рослини?

Вона містить багато біологічно активних речовин (флавоноїди, органічні кислоти, дубильні речовини, мікроелементи – мідь, марганець, пектинові речовини), серед яких особливу ароматичну привабливість і цінність має ефірна олія, основним компонентом якої є ментол. Найбільше ефірної олії у листі під час бутонізації рослини. Здавна у народній медицині м'ятту використовують при шлункових кольках,

нудоті, гіпертонічній хворобі, атеросклерозі, захворюванні нирок, при ревматизмі, головних болях, мігренях, епілепсії, невралгіях, тахікардії, проносах, геморої, жовтусі, застудах.

• **М'ята – анальгетик.** Спочатку охолоджує, звужує судини, потім дарує відчуття тепла, а опісля діє як анестезія. Тому свіже листя прикладають до чола при сильному головному болю. При мігрені можна натирати скроні зім'ятим листям м'ятти.

• **Настойка на 70% спирті** – свіже листя січуть та заливають 70% спиртом у співвідношенні 1:12, настоюють при кімнатній температурі у темному місці 10 днів. Проціджують та приймають по 20 крапель з чаєм, напоями або змочують скроні при головному болю, крапають на цукор і кладуть під язик при болях у серці та

волення, а й ліки. Якщо приготувати його правильно. 1 ст. л. листя на 1 склянку окропу, пити по півсклянки 4 рази на день. Такий чай підсилює секрецію травних залоз, збуджує апетит, прискорює перистальтику шлунково-кишкового тракту, зменшує напади печії, допомагає при спазмах, коликах шлунка, кишечника. Знеболує серцеві стенокардичні, невротичні та м'язові болі.

• **Сік для шкіри.** Сік свіжого листя м'ятти використовують для змащування ділянок шкіри, уражених неускладненими грибковими захворюваннями. Зовнішньо настій з листя використовують для полоскань ротової порожнини (свіжий подих гарантовано!), для компресів при сверблячці, нейродермітах та екземі. Для полоскань можна приготувати листя м'ятти на червоному вині - у співвідношенні 1:10. Настій для обмивань: 1 ст. л. сировини на 0,5 л окропу, настоюють 1 годину.

• **Ліки для шлунку і печінки.** Препарати з м'ятти пригнічують процеси гниття та бродіння в травному каналі. Вони мають вітрогінну дію, посилюють жовчотворну функцію печінки, сприяють виділенню жовчі. Це – відмінний засіб від нудоти (навіть при токсикозах у вагітних! – приймати натще не встаючи з ліжка), при катаральних станах травного каналу,

при нетравленні жирів, гепатитах, холангітах, жовчокам'яній хворобі. Настій з листя – 5 г або 1/2 ст. л. сировини на 1 склянку окропу,

настоювати 15-20 хв., пити по півсклянки чи третину склянки 2-3 рази на день за 15 хв до їди.

• **На зміну погоди.** М'ята є одним з кращих засобів при метеопатії (чутливість до коливань атмосферного тиску, зміни погоди). Пийте чай з м'ятою та потіште себе ваннами - 50 г м'ятти на відро води, довести до кипіння, не кип'ятити (або просто залити окропом).

• **М'ята перцева Прилуцька 6**

ОКН-560 – 34 грн. за 2 шт. (в горщику)

Ур ожайність зеленої маси - 73,1 ц/га, урожайність сухих листків при 14% вологості - 14,9 ц/га. Тривалість вегетаційного періоду – 92 дні. Сорт стійкий до вилягання і посухи. Сорт – стандарт на ефірну олію.

• **Сушене листя м'ятти Прилуцька**

ЧАК-7 – 22 грн. за 50 г

• **М'ята перцева Удайчанка**

ОКН-561 – 34 грн. за 2 шт. (в горщику)

Урожайність зеленої маси – 67,6 ц/га, урожайність сухих листків при 14% вологості – 15,5 ц/га. Придатний для одержання ефірної олії зі значним вмістом ментолу.

• **Сушене листя м'ятти Удайчанка**

ЧАК-8 – 22 грн. за 50 г

безсонні.

• **Спати чи не спати?** М'ята входить до багатьох заспокійливих зборів, які вживають при нервовому збудженні, безсонні, різних невротичних станах. **Однак пам'ятайте, що ввечері не можна пити м'ятні настої – у цей період вони навпаки тонізують організм!**

• **М'ятний чай** – не тільки задо-

• **Жіноча магія.** При рясних менструаціях приймають настій з листя м'яти з медом – 1 десертну л сирого або 1 ч л сухого листя на 1 склянку окропу, настояти 30 хв, пити по півсклянки 2-3 рази на день за 15 хв до їди. З метою омолодження шкіри можна умиватися настоєм м'яти, а можна зробити і з запареної біомаси маски на обличчя. В давнину ж взагалі м'яту вважали жіночою травою і не рекомендували вживати її молодим чоловікам, щоб не зменшувати сексуальні сили.

• **При наривах, забиттях, опіках накладають (через марлю) запарену біомасу або пом'яте листя м'яти.** Настойку сирого або сухого листя на олії також використовують зовнішньо – при екземі та виразках. Її готують так: подрібнене листя настоюють на 96% спирті у співвідношенні 1:5 впродовж 5 днів, потім проціджують змішують у рівних пропорціях із рослинною олією, випаровують на водяній бані.

• **При грибкових ураженнях шкіри** у хворих на ЦД використовують аплікації із соку і кашки м'яту на уражені ділянки.

• **Оригінальні спеції.** У харчовому раціоні м'яту (свіже і сушене листя) використовують як приправу - для випічки хліба, пряників, вона надає пікантного смаку салатом, першим, другим стравам, напоям.

• **М'ятний десерт.** Яблуко та моркву натирають на крупну терку, перемішують, додають дрібно порізане листя свіжої м'яти, заправляють сметаною та невеликою кількістю цукру. Посипають подрібненими горіхами – 50 г яблук, 30 г моркви, 15 г м'яти, цукор або ксиліт - 5 г, горіхів - 5 г, сметана – 20 г.

• **М'ятний салат.** Дрібними кубиками нарізають варену картоплю, моркву, цибулю, додають відварену телятину, дрібно посічене листя м'яти, підсолюють, заправля-

ють майонезом, зеленим горошком, посипають кропом. Картопля – 350 г, морква – 30 г, цибулі – 15 г, телятина – 50 г, м'ята – 30 г, консервованний зелений горошок – 30 г, майонез або сметана – 20-30 г, кріп – 5 г та сіль за смаком.

• **Борщ із м'ятою.** У нежирний бульйон додають дрібно порізану картоплю, моркву, капусту, томатний соус. Коли страва буде наполовину готова, додають натерті буряки та гілочку м'яти. Все доводять до кипіння. Посипають зеленню та поливають сметаною перед тим як подати на стіл.

• **Тушена капуста з м'ятою.** Квашену капусту змішують з подрібненою свіжою капустою, посіченою цибулею та натертою морквою, підсмажують на рослинній олії, тушкують майже до готовності. Додають томатний соус або сік томатів і нарізане шматочками відварене м'ясо, далі тушкують помішуючи. За 5 хв до готовності додають дрібно насічене листя м'яти, підсолюють. На 150 г квашеної капусти 100 г свіжої, 20 г цибулі, моркви – 20 г, томатного соусу – 30 г, м'яса – 60 г, м'яти – 10 г, сіль за смаком.

• **Напій з чорницею та м'ятою.** Листя м'яти мийть, пропускають через м'ясорубку, заливають 150

вати ті ж лікарські форми що і у м'яти перцевої. Основна відмінність м'ятного «сімейства» – у складі ефірних олій. Якщо у перцевої м'яти основним її компонентом є ментол, то у ліналольної – ліналол, а олія карвонної м'яти (ще одна родичка, яка здобуває популярність в Україні) містить переважно карвон. «Сестри» перцевої м'яти не мають такого охолоджуючого ефекту, бо не містять ментолу, вони мають і децю відмінні лікувальні властивості.

З карвонної м'яти отримують ефірну олію, популярну в кулінарії, ще в стародавні часи її викори-

стовували як ароматизатор для ванн. Водна настоянка з карвонної м'яти допомагає при шлунковій коліці, нудоті, нетравленні шлунка

та метеоризмі, при шкірних захворюваннях. Вона тамує головний біль, має антисептичну, антиоксидантну, протиспазматичну, потогінну, відхаркувальну, ранозагоєвальну, тонізуючу дію. Карвонну м'яту радять використовувати при астмі, бронхіті, порушенні роботи жовчного міхура, печінки. Вона допомагає при застудах, грипі, лихоманці, нервовому виснаженні.

• **М'ята ліналоольна Оксамитова**

ОКН-562 – 34 грн. за 2 шт. (в горщику)

Урожайність зеленої маси – 71,5 ц/га, урожайність сухих листків при 14% вологості – 18,4 ц/га. В Україні відсутні аналоги даного сорту. Використовується для виробництва ефірної олії як заміника коріандрової (зі значним економічним ефектом).

• **Сушене листя м'яти Оксамитова**

ЧАК-9 – 22 грн. за 50 г

• **М'ята карвонна Діана**

ОКН-563 – 34 грн. за 2 шт. (в горщику)

Урожайність зеленої маси – 58,3 ц/га, урожайність сухих листків при 14% вологості – 12,7 ц/га. В Україні відсутні аналоги даного сорту. Використовується для виробництва ефірної олії як заміника укропної (зі значним економічним ефектом).

• **Сушене листя м'яти Діана**

ЧАК-6 – 22 грн. за 50 г

мл окропу. Настояють 1 годину і додають такий же об'єм окропу, настоюють ще 2 год, проціджують, доводять до кипіння, додають сік чорниці.

М'ятне сімейство

В Україні культивують ще й ліналольну або кучеряву м'яту. Її використовують як прянощі. З лікувальною метою показана при метеоризмі. Можна використовуву-

• Порічка Веселка

ОКН-310 – 34 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-310В – 122 грн. за 4 шт. (економія 14 грн.)
ІПР-11 – 34 грн. за шт. (голий корінь)
ІПР-11В – 122 грн. за 4 шт. (економія 14 грн.)

Середньостиглий високоврожайний сорт. Ягоди округлі, яскраво-червоні, блискучі, однорідні, щільні, привабливі з сухим відривом. М'якоть світло-червона, приємного кисло-солодкого. Грона середні і довгі, рівномірно заповнюють увесь кущ, містять по 10-14 великих ягід, масою 0,9 г. Дозрівають одночасно, довго тримаються на кущах, не обсіпаються.

• Порічка Сніжанка

ОКН-475 – 36 грн. за шт. (контейнер)
ІПР-7 – 34 грн. за шт. (голий корінь)

Середньостиглий сорт. Вирізняється високою врожайністю, стійкістю до грибкових хвороб. Ягоди масою 0,5-0,9 г, округлі, білі, прозорі. Шкірочка тонка. М'якоть ніжного кисло-солодкого смаку. Дозрівають одночасно.

• Смородина Зоря Галицька

ІСМ-7 – 34 грн. за шт. (голий корінь)

Ранній, посухостійкий сорт. Ягоди - кисло-солодкі з сухим відривом. Врожайність - 4- 4,5 кг із куща. Стейкий до хвороб та шкідників.

• Порічка Львів'янка

ОКН-307 - 34 грн. за шт. (контейнер)
ІПР-5 – 34 грн. за шт. (голий корінь)
ІПР-5В – 122 грн. за 4 шт. (економія 14 грн.)

Ранньо-середнього строку достигання сорт. Виділяється високою врожайністю, комплексною стійкістю до борошнистої роси, антракнозу та септоріозу. Грона довгі добре виповнені, розміщуються дуже густо. Ягоди масою 0,7-0,9 г, округлі, темно-вишневі. М'якоть кисло-солодкого смаку. Достиання одночасне.

• Порічка Голландська червона

ОКН-305 – 34 грн. за шт. (контейнер)
ІПР-3 – 34 грн. за шт. (голий корінь)
ІПР-3В – 122 грн. за 4 шт. (економія 14 грн.)

Пізній, високоврожайний, самоплідний, зимо- і хворобостійкий сорт. Ягоди середнього розміру, світло-червоні з кислункою. Дозрівають дружно, не обсіпаються.

• Смородина Німфа

ІСМ-20 – 34 грн. за шт. (голий корінь)

Сорт середнього терміну дозрівання. Скороплідний, високоврожайний, стійкий до грибкових хвороб, невибагливий. Ягоди однорідні, середньою масою 2,8-3,0 г, округло-овальні, чорні, блискучі.

• Порічка Дженифер

ОКН-553 -34 грн. за шт. (контейнер)
ІПР-18 – 34 грн. за шт. (голий корінь)

Дуже ранній сорт. Грона довгі зі щільними яскраво-червоними ягодами. Смак кисло-солодкий з сильним ароматом, маса ягоди 0,8-1,2 г.

• Порічка Ярославна

ОКН-312 – 34 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-312В – 122 грн. за 4 шт. (контейнер)
ІПР-16 – 34 грн. за шт. (економія 14 грн.)

Середньопізній сорт. Вирізняється дуже високою врожайністю, стійкістю до борошнистої роси. Ягоди середньою масою 0,6-0,9 г, округлі, червоні, із сухим відривом. Шкірочка середньої товщини, міцна, еластична. М'якоть приємного освіжаючого кисло-солодкого смаку. Дозрівають ягоди одночасно, більше місяця втримуються на кущах, не обсіпаються й не в'януть.

• Смородина Казкова

ІСМ-19 – 34 грн. за шт. (голий корінь)

Середньоранній, високоврожайний (4-6 кг) сорт. Стейкий до хвороб і шкідників. Ягоди великі (масою 3-4 г), округлі, блискучі, кисло-солодкі. Дозрівання ягід дружно.

• Агрбус Малахіт

ОКН-546 – 45 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-546В – 162 грн. за 4 шт. (економія 18 грн.)
ІАГ-6 – 45 грн. за шт. (голий корінь)
ІАГ-6В – 162 грн. за 4 шт. (економія 18 грн.)

Зимостійкий сорт середнього терміну дозрівання з крупними зеленими плодами вагою до 7 г. Стійкий до мучнистої роси

NEW

• Смородина Львівська зеленоплідна
ІСМ-27 – 49 грн. за шт. (голий корінь)

NEW

• Агрбус Зелений дощ (новинка)

ОКН-621 – 54 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-621В – 194 грн. за 4 шт. (економія 22 грн.)
ІАГ-22 – 54 грн. за шт. (голий корінь)
ІАГ-22В – 194 грн. за 4 шт. (економія 22 грн.)

Новий сорт пізнього терміну дозрівання. Великі кущі, дрібні шипи і їх небагато. Ягоди масою -3 – 5 г, жовтувато-зелені, дозрівають у червні – серпні, солодко-медові. Врожайність висока 4 – 4,5 кг з куща. Сорт стійкий до хвороб, морозу, невибагливий.

• Агрбус Чорносливовий

ОКН-474 – 45 грн. за шт.
(контейнер)

Високоврожайний, зимо- та хворобостійкий сорт середнього терміну дозрівання. Безколючковий з ароматними ягодами. Ягоди великі, смачні, кисло-солодкі.

• Агрбус Барвінок

ОКН-540 – 52 грн. за шт.
(контейнер)

Сорт середнього терміну дозрівання. Кущі середньорослі, у міру розлогі. Колючок мало. Ягоди великі, до 6 гр, жовто-зелені, з червонуватими прожилками, округло-овальної форми, соковиті. Врожайність 5 – 8 кг з куща. Стійкий до хвороб і морозу.

• Агрбус Колобок

ОКН-545 – 45 грн. за шт.
(контейнер)

Сорт середнього терміну дозрівання, високоурожайний – до 10 кг з куща, стійкий до хвороб. Ягоди великі 6 – 9 г, округло-овальні, темно-червоні, відкриті восковим нальотом, довго не осипаються з куща. На смак кисло-солодкі. Сильно загущується, потребує обрізування.

• Агрбус Неслухівський

ОКН-547 – 45 грн. за шт.
(контейнер)

Сорт дуже раннього терміну дозрівання плодів - на початку - у другій половині червня. Ягоди великі 4-6 г, урожайність 4-6 кг з куща, сильнорослий, М'якоть соковита, ароматна, кисло-солодка, з гладенькою шкіркою.

• Агрбус Ніжний

ОКН-620 – 52 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-620В – 187 грн. за 4 шт. (економія 22 грн.)
ІАГ-21 – 52 грн. за шт. (голий корінь)
ІАГ-21В – 187 грн. за 4 шт. (економія 22 грн.)

Безколючковий сорт, пізнього терміну дозрівання, ягоди зеленого кольору, середньою масою 4-5 г, солодкі. З одного куща можна зібрати до 6 кг ягід.

• Агрбус Рожевий-2

ОКН-617 – 52 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-617В – 187 грн. за 4 шт. (економія 22 грн.)
ІАГ-19 – 52 грн. за шт. (голий корінь)
ІАГ-19В – 187 грн. за 4 шт. (економія 22 грн.)

Сорт середньораннього терміну дозрівання, вважається одним з кращих на сьогодні. Ягоди великі, рожево-червоні, масою 4-5 г, смачні, шкірка не товста. Сорт відносно стійкий до борошнистої роси, відрізняється високою зимостійкістю та великою великоплідністю ягід на кущі.

• Агрбус Романтика

ОКН-619 – 52 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-619В – 187 грн. за 4 шт. (економія 22 грн.)
ІАГ-20 – 52 грн. за шт. (голий корінь)
ІАГ-20В – 187 грн. за 4 шт. (економія 22 грн.)

Середньопізній хворобо і морозостійкий сорт. Кущ середніх розмірів, густоти і розлогості. Ягоди масою 3 – 5 г, темно-червоні, шкірка середньої товщини, кисло-солодкий смак.

*Зробіть
свій сад
неповтор-
ним!*

• **Малина Ю-Шанська Смарагдовий килим**
OKH-604 – 99 грн. за шт.

Ця незвична малина родом з альпійських лісів гір Ю-Шань на острові Тайвань. Її товсте зморшкувате листя на довгих повзучих пагонах укриває ґрунт, утворюючи суцільний смарагдовий килим, у якому у першій половині літа звабливо мерехтять смачні оранжево-жовті ягоди. На осінь зі зміною барви листя цей килим набуває фантастичного кольору бургундського вина. Ця унікальна повзуча малина прекрасно почуває себе як на відкритому сонці, так і в затінку, і є одним з найкрасивіших неагресивних ґрунтопокривників. Цю невибагливу малину рекомендують поливати нечасто, але рясно (1-2 відра води раз у місяць). Звичайно після посадки поливати варто частіше.

Цвіт папороті у вашому саду

• Малина Тібетська

ОКН-603 – 99 грн. за шт.

Ця рідкісна біла красуня родом з Тибету. Її стовбур немов вилитий з білого воску, а листя дивовижно схоже на листя папороті. І не лише формою, але і кольором: зверху листочки сіро-зелені, знизу – сріблясто-зелені. Кажуть, цвіт папороті приносить щастя і удачу. Можливо, ці тендітні квітки від білого до фіолетово-рожевого кольорів, привертатимуть фортуна і до Вашого обійстя.

Кущ має форму фонтану з білих струменів-гілок довжиною 1-2,5 м. Особливо цікаво виглядає він взимку. Якби не опушення шипів, на фоні снігу він ставав би невидимим. Ця малина-невидимка, яку ще називають малиною-привидом, адаптується до майже усіх ґрунтів. Поливають і удобряють її, як звичайну малину.

Молоду рослину для захисту від морозів слід добре укривати, мульчувати. Ягоди чорні, не мають споживчої вартості.

«Білі лілеї»

Олександра Злотника

Народний артист України Олександр Злотник – автор музики до багатьох кінофільмів, опери-думи, мюзиклів, симфонічних творів, камерної та інструментальної музики, автор музично-розважального телерадіопроекту «Шлягер», президент Міжнародної корпорації «Слов'янський базар». Він написав музику майже до 3000 пісень, найвідоміші з яких звучали у виконанні Назарія Яремчука, Віталія Білоножка, Софії Ротару, Оксани Білозір, Алли Кудлай, Іво Бобула, Лілії Сандулеси, Павла Зіброва, Василя Зінкевича, тріо Мареничів, дуету Анісімових, квартету «Гетьман», Валерія Леонтьєва, Тамари Гвердцители, Валентини Толкунової, Вахтанга Кікабідзе та багатьох інших українських та закордонних виконавців. Минули десятиліття, а такі чудові пісні на музику Олександра Злотника, як «Білі лілеї», «Маки червоні», «Родина», «Батько і мати», «Чуєш, мамо», «Гай, зелений гай», «Свічка», «Лід», «Прима-балерина», «Музика рідного дому», «Перепілочка», і досі торкаються струн душі, немов чуєш їх уперше...

– Ваші пісні такі трепетні та щемливі, як спогади про дитинство. А що пригадуєте зі свого дитинства?

– З дитинства я дуже люблю природу. Пригадую, як із батьками ходив до лісу. Я лягав на землю і досі пам'ятаю запахи сосни, високе небо. Це була просто фантастика! Загалом вважаю, що природа – це головне. Бо розум людський може створити все, що завгодно, але кращого, ніж створив Господь Бог, не створив жодний архітектор. Тому весь цей трепетний світ природи треба берегти.

Моя мама родом із Києва, тому в дитинстві вважала, що картопля росте не в землі, а нагорі (усміхається). А батько – родом із Таращі,

виріс зовсім близько до землі. Так сталося, що одразу після закінчення школи він потрапив на війну. Після важкого поранення йому хотіли ампутувати ногу. Але від цього батька, який лікувався у Ташкентському госпіталі, врятував узбек (його син також був на фронті). Узбек щодня відтискав свіжий виноградний сік і давав моему батькові пити по 3 л на день. І рана загоїлася, ногу врятували! Тоді батько вирішив стати виноробом, закінчив Інститут виноградарства та виноробства. У Таращі, де мешкала наша сім'я (ми жили у приватному будинку), також був виноградник, а ще – город і сад. У дитинстві я дуже любив займатися щепленням. Од-

ного разу прищепив на одному кущі аж 6 сортів троянд!

– Що ж підтовхнуло вас до здобуття музичної професії?

– Коли я був зовсім малим (3-4 роки), батьки знайшли вихід, як мене залишати вдома самого. Вони вмикали програвач і ставили платівки з оперетами Кальмана, Дунаєвського, Штрауса. Батьки знали, що я сам вмію переставляти платівки, тому могли мене залишати навіть на 6-8 годин із впевненістю, що все буде добре. Я слухав оперети і щось наспівував своє. Коли пішов у перший клас, почув концерт дитячої музичної школи. Мене це настільки вразило, що всередині просто все перевернулося. Прибіг додому: «Мамо, тату, навчіть мене музики!» Батько споруджував будинок у повоєнні роки, і зайвих грошей не було, тому я вирішив, що мені краще вчитися грати на чомусь мале-

Я ніколи не «відривався» від інших людей.

Ніколи нікому не заздрих, просто знав, що деякі речі можу зробити краще за інших.

ньому – скрипці, домрі чи балайці (тоді ще не розумів, що маленька скрипка може коштувати мільйони). Директор музичної школи прослухав мене, оцінив мої здібності й порекомендував скрипку. Але батьки мені купили... баян, бо тоді баяністи були «в моді». Так я у 7 років став учнем музичної школи, після закінчення якої мене відібрали до інтернату для обдарованих дітей при Київській музичній десятирічці імені М.І.Лисенка. Так само туди потрапив Володя Івасюк, і ми навіть жили в одній кімнаті. Тоді був модним Шварценегер, і Володя тишком ходив у «качалку», а я мріяв плавати і тишком ходив на водне поло. Про наші «таємні» захоплення в інтернаті не знав ніхто.

Потім я вступив до Київської державної консерваторії ім. П.І. Чайковського по класу баяна і диригування. Ще студентом керував різними ансамблями, колекти-

вами – поєднував навчання на стаціонарі з ось такими «халтурами». Згодом була армія, викладання музики в тодішньому Київському педагогічному інституті ім. М. Горького. У 1975 році познайомився з композиторами Євгенієм Мартиновим, Олексієм Мажуковим. Вони поцікавилися, чи я займаюся лише аранжуванням, чи щось і пишу. Тоді уже написав свої перші пісні – «Ты не веришь» і «Солнечный трамвай», який став моїм першим шлягером.

Почав писати музику і для кіно, зрозумів, що треба далі вчитися, тому вступив до Одеської державної консерваторії ім. Г.А.Нежданової по класу композиції творів і теорії музики. Після закінчення консерваторії став членом композиторів СРСР, потім – Спілки кінематографістів.

– А ваші батьки були професійними музикантами?

– Ні. Мама любила співати, брала участь в аматорському хорі. Загалом батьки любили музику, але у професійному плані не мали до цього жодного стосунку.

– Що ж стало запорукою вашого творчого злету?

– Господь, батьки, професійна освіта. Є талановиті композитори, але вони не мають професійної бази, тому їхнє творче життя дуже коротке. Спалахують, як яскрава зірка, і гаснуть.

– На якому етапі життя ви усвідомили, що маєте талант?

– Я ніколи не «відривався» від інших людей. Ніколи нікому не заздрих, просто знав, що деякі речі можу зробити краще за інших.

– Хто зі співаків виконав найбільше ваших пісень?

– Віталій Білоножко. Ми й сусіди – маємо поруч заміські будинки. І разом розпочинали творчу діяльність. Багато моїх пісень виконали Назарій Яремчук, тріо Мареничів. Щороку до дня народження своєї матері (22 листопада) організовую концерт у Палаці «Україна». Останнього разу з'їхалися понад 600 виконавців моїх пісень.

– У вас дуже трепетне ставлення до матері...

– Хіба лише в мене? Коли був Український шлягер XX століття, я спеціально порахував: 9 із 40 пісень були присвячені матерям. У моєму творчому доробку також є кілька пісень про маму: «Мамина хатина», «Дорога до матері», яку співала Раїса Кириченко, «Чуєш, мамо», яку виконував Назарій Яремчук. Він і попросив написати цю пісню на вірші Михайла Ткача – мама Назарія дуже рано померла.

Мелодію приспіву я написав одразу: «Що було, відбуло, наче сніг зійшло...», а ось заспів пісні не вдавався півроку. Назарій мене запросив у Карпати: «Саша, приїзди, рибу половимо, гриби позбираємо...» Три дні пробув у Карпатах, а коли повертався і сів у поїзд – раптом «прийшов» заспів!

– Кожна пісня має свою історію...

– Так. Скажімо, «Гай, зелений гай» певний час забороняли. Здавалося б, чому?! У 1979-1980 роках ця пісня просто увірвалася в ефір – на кожному з усіх трьох радіоканалів звучала по 5-7 разів на день. Потім вона виграла «Пісню року» у Москві, перевершивши пісню Алли Пугачової (160 тисяч листів слухачів проти 143 тисяч). З нагоди перемоги нас із Назарієм викликали до Москви. Ми взяли дві пляшки горілки з перцем, «Київський торт» і поїхали. У мене взяли інтерв'ю про цю пісню. Яремчука «відзняли», він одягся в смокінг, чорний метелик... А потім, під час фіналу «Пісні року», нас чомусь не запрошували на сцену... А пояснили так: «Це настільки колоритна українська пісня, що Яремчук мав би бути одягнутий у кептарик, а він – у смокінгу, тому пісню зняли з фіналу».

Але пісня вже всюди лунала. Це вже був джин, якого випустили з пляшки. Забороняй не забороняй, а вона вже стала популярною. Пам'ятаю, приїхав у Чернівці, сіли у ресторані. Підходить керівник ансамблю, стає навколішки і каже: «Спасибо, кормилец. У нас за день эту песню заказывают по 15-20 раз».

– На Острові Водників ви сьогодні маєте свою ділянку, заміський будинок, так би мовити, власний «зелений гай»...

– Як тільки стає тепло, вся сім'я переїжджає жи-

ти у свій будинок. На території посадив плакучі верби з крученими лакованими стовбурами, які мені привезли із Криму, платан, величезний гібіскус тощо. З плодових дерев маю яблуні, персики, вишні, сливу, горіх, різні сорти винограду, кущі смородини, малини – все вирощую потрошку. На господарстві лише одна черешня, але вона так щедро і рясно плодоносить щороку!

Вирощувати сад своїми руками – це велике щастя. Радієш, коли бачиш, як рослини проростають із землі, як вони плодоносять. До того ж, вирощене своїми руками – найсмачніше, найкорисніше, бо знаєш, що не використовував ніякої хімії. Маємо і невеликий город, у якому потроху вирощуємо всю городину.

Із квітів ми маємо найбільше троянд. Ними засаджено весь периметр господарства. А із витких троянд зробили цілі арки. Перед будинком облаштували велику клумбу, на якій цвітуть найрізноманітніші квіти.

Є у садибі невеликий став, у якому цвітуть білі лілеї, оспівані в однойменній пісні. Правда, пісня була про білі лілеї, які я бачив у дитинстві на річці Рось у Білій Церкві...

У присадибному ставку ловлю рибу. Риболовлю дуже полюбив ще з дитинства. У Білій Церкві ми жили біля річки Рось. Навіть отри-

---

Вирощувати сад своїми руками – це велике щастя. Радієш, коли бачиш, як рослини проростають із землі, як вони плодоносять.

мував на горіхи від батьків за те, що часто, замість займатися музикою, бігав ловити рибу. Я навіть мріяв, щоб річка текла під самими вікнами, щоб закинув вудочку з дзвоником, а сам би грав на музичному інструменті. Дзвоник задзвенить – витягнув рибу, закинув вудочку знову і далі би грав. І тепер ця мрія здійснилася, бо вудочку можу закидати якраз із вікна свого кабінету.

«СонцеСад» оголошує конкурс на **заміщення посади редактора журналу та агронома** ягідного саду.

Шукаємо творчу особистість з журналістською, агрономічною чи ін. подібною освітою.

**Зацікавленим звертатися за тел.:
067-442 75 43
050-351 84 08**

Потрібні **реалізатори** наших журналів і рекламної продукції у вашій місцевості чи/і регіоні.

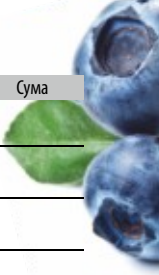
Тел.: 098 289 95 03

Пропонуємо співробітництво магазинам та кіоскам, що торгують рослинами та товарами для саду.

Просимо повідомити Ваші координати на е-пошту **sale@s-sad.com** і ми надішлемо Вам нашу пропозицію.

Звертаємось з великим проханням до усіх наших читачів **повідомити нам координати магазинів та кіосків з рослинами та товарами для саду** Вашого населеного пункту та районного центру.

**067-409 80 90
095-888 37 27
sale@s-sad.com**

№	Код	Кількість	Ціна	Сума
Підпис			Всього	Сума
Дата замовлення				

№	Код	Кількість	Ціна	Сума
Підпис			Всього	Сума
Дата замовлення				

УЧАСНИКАМ АКЦІЇ - КЛІЄНТАМ

Так я бажаю стати приятелем СонцеСаду
Рекомендую цих друзів і даю їх тел.:

УЧАСНИКАМ АКЦІЇ - КЛІЄНТАМ

Так я бажаю стати приятелем СонцеСаду
Рекомендую цих друзів і даю їх тел.:

УЧАСНИКАМ АКЦІЇ - ДРУЗЬЯМ

Так я бажаю отримати комплект з трьох ексклюзивних цибулин та підтверджую, що мене рекомендував

УЧАСНИКАМ АКЦІЇ - ДРУЗЬЯМ

Так я бажаю отримати комплект з трьох ексклюзивних цибулин та підтверджую, що мене рекомендував

Я бажаю познайомити своїх друзів та близьких з журналом «СонцеСад» і хочу, щоб вони отримали безкоштовний пробний номер, тому надаю їхню адресу:

Я бажаю добровільно розповсюдити листівки про «СонцеСад» і прошу надіслати їх мені у кількості _____шт.

Я бажаю познайомити своїх друзів та близьких з журналом «СонцеСад» і хочу, щоб вони отримали безкоштовний пробний номер, тому надаю їхню адресу:

Я бажаю добровільно розповсюдити листівки про «СонцеСад» і прошу надіслати їх мені у кількості _____шт.

Якщо деякі сорти закінчилися, чи можна їх замінити подібними сортами за цією ж ціною?

Так   Ні

Якщо деякі сорти закінчилися, чи можна їх замінити подібними сортами за цією ж ціною?

Так   Ні

Чорниця в контейнерах

Остап Михаць,
Зоряна Різничок

Статки з грядки

Чорницю можна успішно вирощувати не лише у відкритому ґрунті, але і в контейнерах, причому і в промислових масштабах. Щоб у цьому переконатись і розповісти про це читачам «СонцеСаду», ми побували у двох фірмах, що мають велику кількість чорниць у контейнерах.

Перша з них – це підприємство сім'ї Вільчевських біля Білостоку на північно-сході Польщі, недалеко від кордону з Білорусією та Литвою. Тут знаходиться «Північний полюс» Польщі. Температури взимку сягають -42 градуси Цельсія.

Саме ці морози і стали причиною вирощування Вільчевськими чорниць у контейнерах. Загалом чорниця непогано витримує і такі морози. Однак в низинах, так званих «морозобійних ямах», де надовго затримується холодне повітря, їй стає непереливки. У Вільчевських розмах великий – на сотні гектарів. (завдяки вирощуванню чорниці на таких великих площах вони – одні з найбільших роботодавців цього глухого закутку польського Полісся).

Виявилось, що таких низинних ділянок на їхніх землях вистачає і тому вони вирішили там вирощувати чорницю в контейнерах – щоб на зиму могли її звідти перевезти у теплиці чи укласти в бурти, захищені від морозів товстим волокном та солом'ю.

Раніше Вільчевські були одними з найбільших виробників троянди на зріз, однак з входженням Польщі до Євросоюзу, їхні троянди не витримали конкуренції з дешевшими південноамериканськими, якими голландці наповнюють Європу. От і пригодились троянді теплиці для зимового зберігання чорниці.

Заходиш у тепличний комплекс – і кінця-краю не видно густо зіставленим тисячам контейнерів з чорницею. Перебувши у захистку суворі морози, раною весною, як тільки погода дозволяє, як підсохне земля, чорниця із зимових квартир ще до цвітіння перевозиться назад на поля, де в контейнерах дає прекрасні промислові врожаї.

«З нашого досвіду, найбільше для вирощування в контейнерах підходять Дюк і Дрейпер – розповідає засновник і керівник господарства пан Єжи Вільчевський, - у деяких інших сортів при контейнерному вирощуванні ягоди можуть ставати дещо дрібнішими

і частково осипатися.»

Молоді рослини пан Вільчевський висаджує у 10-20-літрові контейнери, а трирічні – у 37-літрові. З часом, по мірі росту пізніше можна пересаджувати у ще більші контейнери. У склад субстрату входять кислий торф, тирса та тріска хвойних порід дерев. Поливаються рослини 2-3 рази щодня. Віддалі між рослинами на полях: міжряддя – 3,20 м, в рядку – 0,7-0,8 м. Під рядами горщиків підсипана земля, вони стоять на підвищенні – для кращого дренажу. На третій рік вирощування рослини уже дають по 0,5-2 кг смачних ягід.

Об'єми вирощування чорниці як у контейнерах, так і у відкритому ґрунті у господарстві Вільчевських постійно збільшуються: 330 га – це одне з найбільших у Європі чорничних господарств.

Голландська фірма Схрейнверкерс теж спеціалізується на чорниці, а також на її переробці. Об'єми вирощування дещо менші - земля в Голландії чи не найдорожча в Європі. Однак і на супердорогій землі чорниця дає хороші прибутки. Для розширення господарства вони докупили земель у сусідній Німеччині (там земля дешевша). Частина чорниці вирощується у 45-літрових контейнерах, де непогано плодоносить. Деякі кущі в контейнерах уже досягли 10-річного віку. Як виявилось, є багато охочих придбати такі великі кущі в горщиках, з яких відразу можна збирати максимальні врожаї. Їх продаж виявився одним з досить прибуткових напрямів діяльності підприємства.

У розмові менеджер підприємства наголосив, що при вирощуванні чорниці в контейнерах слід особливу увагу звертати на надійність подачі води та хороший дренаж: трубочки подачі води можуть забитись, тоді рослини можуть загинути, тому, щоб уникнути втрат, що кілька днів варто перевіряти подачу води в горщики; в той же час рослини в горщиках не витримують і завелику кількість поданої води, тому потрібен надійний дренаж.

Ще більше фотографій до цієї статті Ви можете побачити у нашому електронному журналі. Для того, щоб безкоштовно його отримувати, надішліть Ваш e-мейл на цю e-адресу: s.subscription@ukr.net

У розмові менеджер підприємства наголосив, що при вирощуванні чорниці в контейнерах слід особливу увагу звертати на надійність подачі води та хороший дренаж: трубочки подачі води можуть забитись, тоді рослини можуть загинути, тому, щоб уникнути втрат, що кілька днів варто перевіряти подачу води в горщики; в той же час рослини в горщиках не витримують і завелику кількість поданої води, тому потрібен надійний дренаж.

Ще більше фотографій до цієї статті Ви можете побачити у нашому електронному журналі. Для того, щоб безкоштовно його отримувати, надішліть Ваш e-мейл на цю e-адресу: s.subscription@ukr.net

Чорничні поля Вільчевських

Контейнерні плантації Вільчевських перед збором ягід

Підготовка буртів для зимування контейнерів з чорницею

Контейнерні поля фірми Схрейнверкерс

тел.: (044) 331 31 29; Київстар: (098) 441 61 21; МТС: (050) 410 74 40; Лайф: (093) 743 40 44

Брусниця та журавлина

- **Журавлина Пілігрим**
ОКН-96 – 39 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-96В – 140 грн. за 4 шт. (економія 16 грн.)

Пізній високоврожайний сорт. Ягоди дуже великі, овальні, досягають довжини 19 мм, в діаметрі 16 мм. Забарвлення красиве, пурпурно-червоне, з легким жовтуватим відтінком біля плодоніжки.

- **Журавлина Стівенс**
ОКН-98 – 39 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-98В – 140 грн. за 4 шт. (економія 16 грн.)

Ранньостиглий, крупноплодний, стійкий до хвороб сорт. Ягоди великі, округлі, діаметром 15-20 мм, темно-червоні, глянцеві. Смак кислуватий з невеликою гірчинкою.

- **Журавлина Ховес**
ОКН-99 – 39 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-99В – 140 грн. за 4 шт. (економія 16 грн.)

Середньопізній, високоврожайний сорт. Ягоди середньої величини (діаметром до 16 мм), блискучі, червоні, кулясті. Плодоніжки слабкі і короткі, що полегшує збір ягід. Високоврожайний сорт середньопізнього терміну дозрівання.

- **Брусниця Runo Bielawskie**
ОКН-582 – 99 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-582В – 356 грн. за 4 шт. (економія 40 грн.)

Низький вічнозелений кущ. Ягоди круглі, яскраво-червоні, зібрані в грона, дозрівають серпень-жовтень. Містять багато вітамінів і пектину. Найкращий промисловий сорт.

Споживання ягід брусниці знижує рівень цукру в крові, сприяє розчиненню солей в організмі, плоди мають антисептичні, в'яжучі та жовчогінні властивості.

Суміш ягід і листя брусниці та трави звіробою (1:1) – всього 1 ст л на 1 склянку води, кип'ятити 10 хв, настояти годину та пити по півсклянки 5 разів на день (починаючи з 4-ї години ранку) - ефективний засіб при енурезі. Зовні засіб (у вигляді примочок) можна використовувати при лікуванні лишайів та корости.

- **Брусниця Koralle**
ОКН-321 – 99 грн. за шт. (контейнер)
ОКН-321В – 356 грн. за 4 шт. (економія 40 грн.)

Найвисоковрожайніший сорт, що плодоносить два рази за сезон. Ягоди – середні, солодко-кислі з легкою гірчинкою універсального призначення.

Журавлинова смакота

1. Журавлина «зимова».

Залийте 8-10 склянок ягід журавлини 10 л води, додайте меду, прянощі гвоздики і кориці (за вашим смаком). Витримайте місяць. Після цього зимова ягода готова.

2. Журавлина у квашеній капусті.

На 10 кг капусти додати 200 г солі, 4 моркви, 1 кг яблука, трохи тмину, 400 г ягід журавлини.

3. Журавлина у власному соку.

Відібрати 7 кг ягід, покласти їх у чисті скляні банки, залити 3 л соку журавлини і пастеризувати 0, 5 л банки 5-6 хв. додаток до тортів і десертів.

Чорниця

• Пінк Лемонейд (Рожевий лимонад)

ОКН-92 - 79 грн. за шт. (контейнер)

ОКН-92В - 284 грн. за 4 шт. (економія 32 грн.)

ІЛХ-15 - 79 грн. за шт. (голий корінь)

ІЛХ-15В - 284 грн. за 4 шт. (економія 32 грн.)

Самозапильний надзвичайно декоративний кущ в усі сезони. Навесні він покритий рожево-білими квітками у формі дзвіночків. Його листя, яскраво-зелене влітку, восени змінюється від яскраво-оранжевого до темно-червоного. Ягоди середньої величини, тверді, дуже солодкі, з м'яким, приємним смаком. Цей сорт морозостійкий, високоврожайний, середньо-пізнього терміну достигання.

• Чорниця Чендлер

ОКН-298 - 49 грн. за шт. (контейнер)

ІЛХ-2 - 49 грн. за шт. (голий корінь)

Середньостиглий сорт із винятково смачними, блакитними і дуже великими ягодами діаметром понад 2 см. Дуже довгий період дозрівання (4-6 тижнів) - від початку серпня до середини вересня. Урожайність висока та регулярна.

• Чорниця Дюк

ОКН-95 - 49 грн. за шт.

ІЛХ-3 - 49 грн. за шт. (голий корінь)

Ранній зимостійкий сорт. Кущ сильнорослий, прямо-стоячий. Урожай дозріває дружно. Ягоди міцні, смачні, з легким ароматом.

• Чорниця Спартан

ОКН-297 - 49 грн. за шт. (контейнер)

ІЛХ-13 - 49 грн. за шт. (голий корінь)

Средньостиглий, морозостійкий сорт. Ягоди світло-блакитні, великі (діаметром 16-18 мм), щільні, транспортабельні. Мають дуже хороший аромат і приємний солодкий з кислинкою смак.

• Чорниця Блю Голд

ОКН-618 - 49 грн. за шт. (контейнер)

ІЛХ-1 - 49 грн. за шт. (голий корінь)

Кущі до 120 см. Ягоди міцні і ароматні, дозрівають в першій половині серпня. Витримує мороз до -34 °С.

• Чорниця Торо

ОКН-492 - 49 грн. за шт. (контейнер)

ІЛХ-5 - 49 грн. за шт. (голий корінь)

Средньостиглий морозостійкий сорт. Ягоди ароматні, місце відриву маленьке та сухе. Ягоди дозрівають з початку серпня. Урожай регулярний, високий, приблизно такий же, як і у Блюкроп. Плоди середньої величини, гарного кольору і гарного смаку. Врожай збирають у 2 етапи.

Ягоди чорниці надзвичайно корисні при гіпертонії, адже вони містять аскорбінову кислоту, багато заліза, мають сечогінні властивості. Рекомендовано у сезон з'їдати по 1/2-2/3 склянки чорниць щодня. В інші пори року споживати 50 г варення або чай – 1 ст. л. сухих ягід на склянку окропу. Це сприяє посиленню мозкового кровообігу, стабілізує роботу мозку. Для лікування гіпертонії найкраще пити сік із чорниці – 50-100 г 2-3 рази на день. Навіть якщо ви його законсервуєте, він не втратить своїх лікувальних властивостей упродовж року. Існує кілька способів приготування цілющого соку. Але сік із м'якуша містить набагато більше біологічних сполук. Щоб отримати його, промийте ягоди в холодній воді, пропустіть через м'ясорубку, підігрійте впродовж 15 хв. при температурі 75-80 градусів без додавання води. Після цього суміш треба протерти через сито, залити гарячим 35% цукровим сиропом у пропорції 1:1, підігріти (постійно помішуючи) до температури 75-80 градусів. негайно розлити в гарячі простерилізовані банки.

Годжі

- попереджують підвищення артеріального тиску, роблять судинні стінки міцнішими;
- знімають кровоточивість ясен;
- сприяють проходженню стресових ситуацій, покращують сон. Їх можна назвати природними антидепресантами;
- беруть участь у регулюванні роботи головного мозку, серцевого м'язу;
- містять в собі вітаміни: В1, В2, В6, С і Е;
- містять різні жирні кислоти, здатні допомогти в боротьбі із зайвою вагою, що робить їх особливо популярними серед жінок у всьому світі;
- Бета-каротин, що міститься в ягодах, поліпшує зір;
- зменшують апетит і прискорюють обмін речовин і спалювання жирів;

Калорійність ягід годжі така, що лише невелика їх порція здатна наповнити наш організм достатньою енергією для того, щоб протягом декількох годин ми могли займатися найрізноманітнішою активною діяльністю, що включає фізичні та розумові навантаження. Завдяки ягодам годжі, дієта стає менш виснажливим процесом.

- **Годжі**
ОКН-623 – 89 грн. за шт. (контейнер)
ІГД-1 – 89 грн. за шт. (голий корінь)

- **Сушені ягоди годжі**
ЧСГ-1 – 89 грн. за 100 г

- **Годжілунг**
ЧАЙ-20 – 18 грн. за 10 г
ЧАЙ-20М – 82 грн. за 50 г
ЧАЙ-20С – 299 грн. за 200 г

Вишуканий сніжний оолонг із ягодами годжі, шматочками полуниці та полуничним ароматом. Ягоди годжі, в поєднанні із зеленим чаєм, прекрасно нормалізують кров'яний тиск.

- **Годжі чай**
ЧАЙ-140 – 12 грн. за 10 г
ЧАЙ-140М – 54 грн. за 50 г
ЧАЙ-140С – 197 грн. за 200 г

Вишуканий цейлонський чорний чай, який гармонійно поєднано із ягодами годжі, шматочками ягід суниці, пелюстками гранату. Має ніжний та вишуканий аромат.

- **Зелений з годжі**
ЧАЙ-160 – 11 грн. за 10 г
ЧАЙ-160М – 49 грн. за 50 г
ЧАЙ-160С – 180 грн. за 200 г

Вишуканий зелений чай із ягодами годжі, шматочками ягід суниці, пелюстками граната. Має свіжий витончений аромат та солодкий присмак.

Ірга

- **Ірга канадська**
ОКН-622 – 95 грн. за шт.

Кущ або дерево висотою 3-10 м. Квіти білі, з'являються до розпускання листків у квітні-травні. Плоди схожі на дрібні яблучка: круглі, до 8 мм в діаметрі, в період дозрівання яскраво-червоні, після дозрівання – чорні із сизим покриттям і ніжною шкіркою, не обсипаються. М'якоть соковита, приємна, прісно-солодка на смак. Ягоди мають потужні лікувальні властивості – від серцево-судинних недуг. Цінується ірга і як декоративна рослина в поодиноких і групових посадках. Її можна використовувати як зелену огорожу на дачних ділянках. Садити в ямку 60x60 см, заправивши попередньо сумішшю землі і перегною (3:1), 300 грам суперфосфату і 150 г калійних добрив. Відстань між рослинами – 2-2,5 м, для зеленої огорожі – 1-1,5 м. Рослину потрібно замульчувати шаром мульчі товщиною 5-10 см.

Високорожайні сорти. Плоди великі, масою 6 г. Плодоношення рясне і щорічне.

Рослина перехресно запилюна, тому для отримання врожаю необхідно не менше двох сортів. При стійкій теплій погоді, коли квіти активно запилюють бджоли, урожай підвищується. Кизил витримує морози до -35°C.

У ягодах елицизний вміст аскорбінової кислоти. Кизиліовий сік володіє високими протизапальними, бактерицидними і жарознижувачими властивостями, чудово підвищують імунітет;

Ягоди корисні при цукровому діабеті – їх свіжий сік допомагає знизити рівень глюкози. Ягоди здатні виводити токсини, очищати печінку, кров і нирки, підвищувати апетит і заспокоювати нервову систему. Кизилом лікують ревматизм, атеросклероз, неокор'я, авітаміноз (особливо цингу), гіпертонію, подагру і навіть рахіт і ожиріння.

- **Кизил**
Комплект із двох сортів
ІК3-7 – 177 грн. за 2 шт.
Сорти будуть підписані.

Одне з найдревніших дерев на землі, що має велике трикутне листя завдовжки до 7 см, що влітку є яскраво-зеленим, а восени – золотисто-жовтим. Листя цього унікального дерева мають цілющі властивості:

- поліпшує пам'ять в будь-якому віці;
- поліпшує розумові здібності;
- підвищує еластичність і міцність стінок кровоносних судин, стінок капілярів, запобігаючи їх крихкості;
- поліпшує кровообіг при функціональному розладі кровоносних судин мозку, збільшує мозковий кровотік в арте-ріальному, капілярному і венозному руслі;
- знижує рівень холестерину в крові;
- має антигіпоксичну дію на тканини, збільшує споживання кисню і глюкози мозком;
- має судинорозширювальну дію;
- нормалізує тиск.

- **Сушене листя Гінкго**
ЕЛС-1 – 38 грн. за 50 г

- **Гінкго-чай**
ЧАЙ-86 – 11 грн. за 10 г.
ЧАЙ-86М – 49 грн. за 50 г.
ЧАЙ-86С – 180 грн. за 200 г.

Зелений чай із лимонною травою, листям гінкго, коренем женшеню. Поєднання гінкго з коренем женшеня відоме своїми цілющими властивостями, що тільки посилюються зеленим чаєм.

Гінкго

- **Гінкго Білоба**
ОКН-32 – 79 грн. за шт. (контейнер)
ІГН-1 – 109 грн. за шт. (голий корінь)

Королева Квітів

Дробот
Віктор Іванович,
Агроном,
спеціаліст
по вирощуванню
троянд

Троянди

Серед різноманіття квітів особливо виділяється троянда. Чому її називають королевою квітів, адже на світі є немало гарних квітів, які не поступаються троянді красою?

Історичною батьківщиною королеви квітів вважається Персія. У давнину ця країна називалася Гюлістаном, що в перекладі означає «країна троянд». Існує безліч легенд, у яких фігурує ця квітка.

Усі ми обожаємо троянду – хтось більше, хтось менше, але незаперечним фактом є її центральне місце серед квітів, еталонна краса, різноманіття форм, кольорів та ароматів. Троянду можна висловити почуття, підкреслити статус, прикрасити сад, просто помилуватися витонченою красою. Вона навіть має лікувальні властивості. Законодавцями моди та її узагалі лідерами в сортовиведенні заслужено вважають голландців. Українці тільки зараз починають по-справжньому захоуватися в королеву саду, розуміти не тільки її візуальну цінність, а й потребу в правильному догляді, підборі сорту, місці висадження та інших важливих аспектах культури.

Для початківців-любителів троянд можна виділити декілька важливих кроків та операцій для отримання бажаного результату – вибір сорту, підготовка місця висадження, нюанси щодо якості саджанців, висадження та належний догляд.

При виборі сорту не слід дотримуватися правила: чим більше і яскравіше – тим краще або «такої я ще не маю». Висаджуючи троянди в квітнику хаотично, без врахування їхніх сортових особливостей, ми

• Англійська Зе принцес траст
ІТЯ-134 – 62 грн. за шт.

Висота - 300-350 см, сильний аромат, безперервне цвітіння

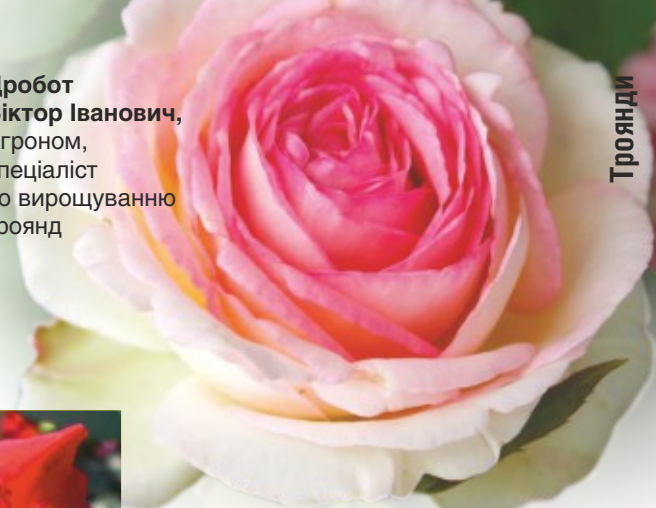
• Англійська Пенні Лейн
ІТЯ-135 – 62 грн. за шт.

Висота - 250-300 см, сильний аромат, повторне цвітіння

• Бордюрна Зелені Очі
ІТЯ-151 – 74 грн. за шт.

Висота – 80 см, слабкий аромат, повторне цвітіння

• Плетиста Еден Роуз
ІТЯ-99 – 59 грн. за шт.

Висота – до 350 см, сильний аромат, повторне цвітіння

• Плетиста Блю Мун
ІТЯ-68 – 59 грн. за шт.

Висота – до 300 см, сильний аромат, цвіте двічі за сезон

• Плетиста Шнівальцер
ІТЯ-121 – 59 грн. за шт.

Висота – 250-300 см, сильний аромат, цвіте двічі за сезон

• **Плетиста Казіно**
ІТЯ-128 – 59 грн. за шт.

робимо величезну помилку: низькорослі сорти затіняються високорослими, схильні до хвороб – уражують стійкі сорти, а густота висадження додає незручностей при догляді за рослинами. Нерідко цінні мініатюрні сорти не отримують шансів помилувати око красою, а ґрунтопокривні змушені тягнутися до сонця, витрачаючи енергію не на ніжні суцвіття, а на високі пагони. Для прикладу, низькорослими кущами можна прикрасити бордюр, виткі троянди гарно виглядатимуть окремо серед газону чи біля огорожі. А для любителів прикрасити оселю свіжими квітами треба виділити окреме місце для чайно-гібридних, обов'язково з перспективою розширення, бажано розміщувати квіти з подібними відтінками чи кольорами рядами або окремими клумбами.

При виборі саджанців із відкритою кореневою системою слід звертати увагу на цілісність коріння. У місці щеплення культурної троянди до шипшини троянда має бути добре зрощеною з кореневою шийкою і мати дві та більше гілок завдовжки 10–20 сантиметрів. Гілки не повинні бути зморщеними та з ознаками підсушення, найкраще, щоб кінчики були завоскованими. Бажано, звичайно, щоб на гілках прокидалися бруньки, але їхня довжина не має бути більшою, ніж два сантиметри (для троянд із відкритою кореневою системою). Коли саджанець, запакований у субстрат, має етильовані білі чи світло-рожеві пагінці понад два сантиметри, їх можна сміливо відламати чи відрізати ножицями (на висоті 0,5 сантиметра), і з брунькової пазухи обов'язково прокинуться сплячі бруньки. Якщо саджанець вже має

Висота – до 400 см, сильний аромат, повторне цвітіння

• **Плетиста Метанойя**
ІТЯ-129 – 59 грн. за шт.

Висота – до 300 см, середній аромат, цвіте двічі за сезон

• **Плетиста Мусімара**
ІТЯ-130 – 59 грн. за шт.

Висота – до 300 см, сильний аромат, цвіте двічі за сезон

• **Плетиста Хендель**
ІТЯ-131 – 59 грн. за шт.

Висота – до 300 см, сильний аромат, цвіте двічі за сезон

• **Плетиста Чаплінз Пінк**
ІТЯ-132 – 59 грн. за шт.

Висота – до 500 см, сильний аромат, повторне цвітіння

• **Плетиста Арлекін**
ІТЯ-133 – 59 грн. за шт.

Висота – до 350 см, сильний аромат, повторне цвітіння

• **Поліантова Румба**
ІТЯ-105 – 59 грн. за шт.

Висота – 50-70 см, слабкий аромат, безперервне цвітіння

• **Поліантова Кордула**
ІТЯ-152 – 59 грн. за шт.

Висота – 50-70 см, слабкий аромат, безперервне цвітіння

невеличку зелену крону – його теж сміливо можна висаджувати, але обов'язково добре полити та на деякий час (тиждень) притінити. В будь-якому разі після купівлі троянду слід виняти з упаковки й тримати коріння протягом доби у воді.

Місце для висадження троянди має бути відкрите, сонячне, вільне від конкурентів (бур'янів та інших рослин), не мати близько залягаючих ґрунтових вод та бажано з нейтральною реакцією ґрунту.

Висаджувати бажано ввечері. В яму об'ємом 10-20 літрів насипати пухкого ґрунту майже доверху та залити її водою. Коли ґрунт поглине воду, в отриману жижу висаджуємо саджанець, добре розправляючи коріння. Досипавши в ямку землі, акуратно підтягуємо саджанець, щоб місце щеплення було на 2-3 сантиметри нижче від поверхні ґрунту, притоптуємо та мульчуємо тирсою, сухою травою чи просто землею. Для початківців та й загалом під час висадження навесні внесення в посадкову ямку органічних чи інших добрив не рекомендують, бо все-таки рослина на ранніх етапах дуже ніжна.

Відомо, що троянди квітнуть або один раз на сезон – славнозвісний виткий багряний Фламентанс, або двічі – наприклад, наш улюблений Блек Меджік. Якщо з Фламентансом усе зрозуміло, то повторно-квітучі троянди можна навчити цвісти майже постійно. Для цього, по-перше, в травні, коли пагони троянди досягнуть 20-30 сантиметрів, половину з них потрібно зрізати над третім листочком, а по-друге, з квітами, які відцвіли і не потрапили у вазу чи букет, робимо те саме. Що це нам дасть? З пахух тих самих листочків прокинуться нові пагони і зацвітуть пізніше на два-три тижні від тих, які ми не зрізали, так матимемо майже постійно квітучий кущ. Цей прийом називають формуванням крони.

Протягом літа слід звернути увагу на видалення дикої частини, або простіше – пагонів шипшини, які можуть відростати з коріння і забирати частину поживних речовин у троянди. Дику частину найкраще не зрізати секатором, а видаляти садовою лопаткою – виламати в

• **Спрей Рожевий спреї**
ІТЯ-148 – 59 грн. за шт.

Висота – 50-60 см, слабкий аромат, безперервне цвітіння

• **Чайно-гібридна Шопен**
ІТЯ-137 – 59 грн. за шт.

Висота – 100-120 см, середній аромат, двічі за сезон

• **Чайно-гібридна Анастасія**
ІТЯ-1 – 59 грн. за шт.

Висота – 90-110 см, слабкий аромат, повторне цвітіння

• **Чайно-гібридна Леонідас**
ІТЯ-52 – 59 грн. за шт.

Висота – 80-100 см, слабкий аромат, повторне цвітіння

• **Флорібунда Сонячна дівчинка**
ІТЯ-154 – 59 грн. за шт.

Висота – 50-70 см, повторне цвітіння

• **Чайно-гібридна Ель Торо**
ІТЯ-139 – 59 грн. за шт.

Висота – 120-130 см, середній аромат, двічі за сезон

• **Чайно-гібридна Блек Меджік**
ІТЯ-43 – 59 грн. за шт.

Висота – 100-150 см, слабкий аромат, повторне цвітіння

• Чайно-гібридна Іліос
ІТЯ-144 – 59 грн. за шт.

Висота – 70-80 см, слабкий аромат, безперервне цвітіння

самому ґрунті якомога нижче. Це не дасть шипшині відрости по-вторно.

Для того, щоб троянди були гарними та здоровими, в посушливу пору треба рясно поливати кущі. Робити це ввечері або рано-вранці і за можливості поливати під корінь, бо надмірне зволоження листя може спричинити виникнення хвороб. Також можна замульчувати прикореневу зону скошеною травою чи тирсою, щоб волога довго трималася в ґрунті.

Починаючи з травня, наші розарії обов'язково почнуть турбувати шкідники та хвороби, і, які б стійкі сорти ми не висаджували, рано чи пізно перед нами постане питання захисту рослин. Захист бажано проводити превентивно (заздалегідь), не чекаючи, коли рослина скине листя від плямистостей чи втратить бутони через попелицю. На початку вегетації проводимо оброблення сірковмісними препаратами для профілактики хвороб та кліщів. Перед масовим цвітінням починаємо обробляти фунгіцидами проти борошнистої роси та плямистостей. Щоб у домашніх умовах захистити розсадник від хвороб, обробітки слід проводити кожні 2-3 тижні, частіше – після рясних дощів. Можна застосувати, наприклад, таке чергування препаратів: «Топаз»-«Скор»-«Топаз»-«Скор»-«Топсін» від початку червня до кінця серпня. Інсектицид застосовуємо тільки після виявлення шкідників: у травні можуть бути брунькові довгоносики, протягом вегетації – попелиця чи гусінь. З інсектицидів ефективними є «Децис

• Чайно-гібридна Дабл Делайт
ІТЯ-141 – 59 грн. за шт.

Висота – 90-100 см, сильний аромат, двічі за сезон цвітіння

• Чайно-гібридна Дансінг Квін
ІТЯ-142 – 59 грн. за шт.

Висота – 90-100 см, слабкий аромат, безперервне цвітіння

• Чайно-гібридна Кроненбург
ІТЯ-145 – 59 грн. за шт.

Висота – 100-120 см, середній аромат, повторне цвітіння

• Чайно-гібридна Гранд Гала
ІТЯ-140 – 59 грн. за шт.

Висота – 120-150 см, слабкий аромат, безперервне цвітіння

• Чайно-гібридна Луї де Фюнес
ІТЯ-146 – 59 грн. за шт.

Висота – 90 см, слабкий аромат, безперервне цвітіння

• Чайно-гібридна Топаз
ІТЯ-150 – 59 грн. за шт.

Висота – 80-100 см, слабкий аромат, повторне цвітіння

Профі», «Актелік», «Актара», які можна застосовувати в бакасаміші з фунгіцидами. У травні за можливості внести 100 грам карбаміду на квадратний метр і обов'язково прилити або розкидати під дощ. Листкове підживлення ефективне на початку вегетації.

Восени троянду потрібно підготувати до зимівлі. У вересні кущі троянд слід обробити мідномісним препаратом для захисту від хвороб і для того, щоб пагони визріли та задерев'яніли. За два тижні до настання стійких морозів (перша декада листопада) троянди, крім плетистих, обрізаємо на висоті 30-35 сантиметрів та нагортаємо на них землю, можна вперемішку з тирсою й так, щоб із-під ґрунту виглядали тільки кінчики пагонів. Самою тирсою присипати не слід, бо від сильних морозів вона не врятує. Пагони плетистих сортів за можливості зняти зі шпалери й покласти на землю, вони більш стійкі до морозів, прикривати їх досить листям. Компактні кущі можна покрити щільною агротканиною, не знімаючи зі шпалери. Добре рослини реагують на прикопування восени, перед нагортанням ґрунту – під кожний кущ 3-5 кілограмів перегною.

Навесні першою операцією для любителів троянд має бути розкидання (перша декада березня) по мерзлоталому ґрунті чи просто під дощ мінеральних добрив – нітрамофоски та селітри по 100 г на квадратний метр. На початку квітня, як тільки почне просихати земля, землю від кущів відгортаємо й обрізаємо частину пагонів, яка відмерзла. Плетисті троянди піднімаємо на шпалеру чи знімаємо покривний матеріал і проводимо санітарне чищення слабких пагонів. Цих заходів досить, щоб рослина впевнено відновила ріст і зацвіла усіма фарбами природи.

Нижній аромат троянди має властивість підвищувати життєвий тонус, додавати сили і заворожувати оточуючих. Нехай квітнуть троянди у вашому саду, дарують вам свою красу та неповторність, покращують настрій, надихають на добро та нові ідеї!

Нехай квітне Україна!

• Чайно-гібридна **Ейфелева вежа**
ІТЯ-149 – 59 грн. за шт.

Висота – 120-180 см, сильний аромат, безперервне цвітіння

• Шраби **Пам'яті Висоцького**
ІТЯ-143 – 59 грн. за шт.

Висота – 150-200 см, сильний аромат

• Чайно-гібридна **Керіо**
ІТЯ-126 – 59 грн. за шт.

Висота – 80-120 см, слабкий аромат, повторне цвітіння

• Комплект з 3-х **чайно-гібридних** троянд
ІТЯ-153- 159 грн. за 3 шт.
(різні сорти на наш вибір)

• Комплект з 3-х **плетистих** троянд
ІТЯ-156- 159 грн. за 3 шт.
(різні сорти на наш вибір)

• Комплект з 3-х **різних видів** троянд
ІТЯ-155- 159 грн. за 3 шт.
(різні сорти на наш вибір)

• Чайно-гібридна **Строката фантазія**
ІТЯ-147 – 59 грн. за шт.

Висота – 100-120 см, слабкий аромат, повторне цвітіння

• Паркова **Лорд Байрон**
ІТЯ-123 – 59 грн. за шт.

Висота - 160-190 см, сильний аромат, цвіте двічі за сезон

• Ґрунтопокривна **Сноу Балет**
ІТЯ-136 – 59 грн. за шт.

Висота – 30-45 см, слабкий аромат, безперервне цвітіння

Висота рослини в см

Діаметр квітки в см

Розмір цибулини

В усіх лілій (якщо інший не вказано) розмір цибулини 14/16

90

- Азійська **Mapira**
АЛЛ-121 – 27 грн. за шт.

- Азійська **Yellow Bruse**
АЛЛ-176 – 27 грн. за 30 шт.

100

- Азійська **Mascara**
АЛЛ-172 – 27 грн. за шт.

18/20

60

11

- Азійська **Spring Pink**
АЛЛ-8 – 39 грн. за шт.

18/20

без-пилкова

150

10

- Азійська **Flore Pleno**
АЛЛ-90 – 39 грн. за шт.

80

- Азійська **Ceb Latte повна**
АЛЛ-174 – 27 грн. за шт.

120

- Азійська двоколірна **Pieton**
АЛЛ-60 – 33 грн. за шт.

60

11

- Азійська двоколірна **Yellow Electric**
АЛЛ-182 – 33 грн. за шт.

130

13

- Азійська двоколірна **Toronto**
АЛЛ-57 – 33 грн. за шт.

85

13

- Азійська двоколірна **Forever Marjolein**
АЛЛ-58 – 33 грн. за шт.

110

- Азійська двоколірна **CM 8-26**
АЛЛ-177 – 33 грн. за шт.

90

12

- Азійська двоколірна **Purple Eye**
АЛЛ-180 – 35 грн. за шт.

130

12

- Азійська двоколірна **Cecil**
АЛЛ-125 – 33 грн. за шт.

110

- Азійська двоколірна **Orange Electric**
АЛЛ-71 – 33 грн. за шт.

60

11

- Азійська двоколірна **Patricia's Pride**
АЛЛ-179 – 35 грн. за шт.

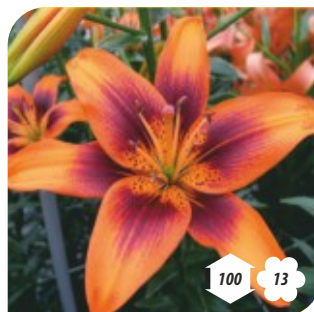
100

- Азійська двоколірна **Forever Marjon**
АЛЛ-178 – 33 грн. за шт.

100

- Азійська двоколірна **Whistler**
АЛЛ-181 – 24 грн. за шт.

100

13

- Азійська двоколірна **Twosome**
АЛЛ-61 – 33 грн. за шт.

110

13

- Азійська двоколірна **Forever Susan**
АЛЛ-56 – 33 грн. за шт.

60

11

- Азійська двоколірна **Netty's Pride**
АЛЛ-62 – 33 грн. за шт.

Висота рослини в см

Діаметр квітки в см

Розмір цибулини

В усіх лілій (якщо інший не вказано) розмір цибулини 14/16

90

Висота рослини в см

25

Діаметр квітки в см

18/20

Розмір цибулини

В усіх лілій (якщо інший не вказано) розмір цибулини 14/16

Лілії

18/20

80

15

- Азійська **Sweet Surrender**
АЛЛ-18 – 38 грн. за шт.

18/20

140

- Азійська **Tiger Babies**
АЛЛ-127 – 38 грн. за шт.

18/20

130

15

- Азійська **Purple Life**
АЛЛ-246 – 38 грн. за шт.

130

15

- Лонгіфлорум **White Heaven**
АЛЛ-196 – 33 грн. за шт.

120

15

- Трубчаста **African Queen**
АЛЛ-83 – 35 грн. за шт.

100

17

- Трубчаста **Golden Splendour**
АЛЛ-29 – 35 грн. за шт.

100

17

- Трубчаста **Pink Perfection**
АЛЛ-26 – 35 грн. за шт.

80

17

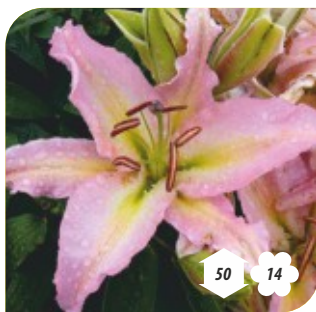
- Трубчаста **Regale Album**
АЛЛ-28 – 35 грн. за шт.

80

17

- Трубчаста **Regale**
АЛЛ-245 – 35 грн. за шт.

50

14

- Східна бордюрна **Bamako**
АЛЛ-203 – 39 грн. за шт.

50

15

- Східна бордюрна **Garden Party**
АЛЛ-52 – 39 грн. за шт.

NEW

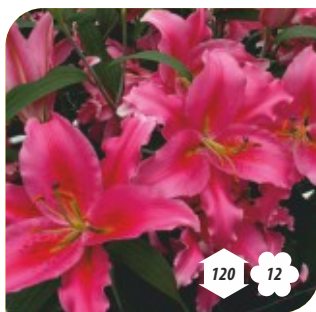
100

- Східна **P400**
АЛЛ-209 – 29 грн. за шт.

100

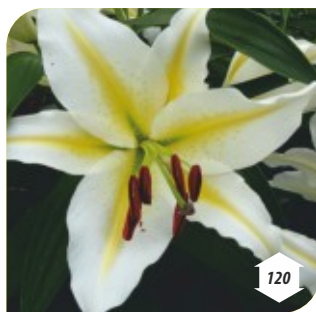
- Східна **P399**
АЛЛ-208 – 29 грн. за шт.

120

12

- Східна **Acapulco**
АЛЛ-34 – 28 грн. за шт.

120

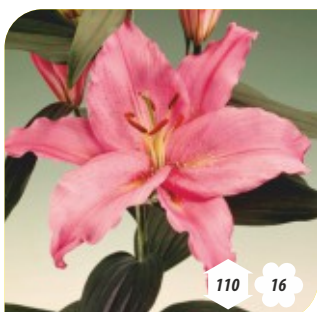
- Східна **Baferrari**
АЛЛ-202 – 29 грн. за шт.

100

14

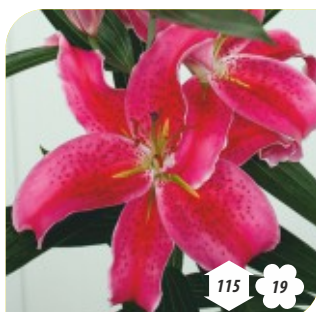
- Східна **Josephine**
АЛЛ-51 – 29 грн. за шт.

110

16

- Східна **Justyna**
АЛЛ-206 – 29 грн. за шт.

115

19

- Східна **Mero Star**
АЛЛ-207 – 28 грн. за шт.

70

12

- Східна повна **Distant Drum**
АЛЛ-213 – 65 грн. за шт.

70

15

- Східна повна **Polar Star**
АЛЛ-111 – 65 грн. за шт.

90

Висота рослини в см

25

Діаметр квітки в см

18/20

Розмір цибулини

В усіх лілій (якщо інший не вказано) розмір цибулини 14/16

39

150

• Східна повна **Polka Dot**
АЛЛ-216 – 65 грн. за шт.

120

• Східна повна **Soft Music**
АЛЛ-112 – 65 грн. за шт.

120

• Східна повна **Sweet Rosy**
АЛЛ-218 – 65 грн. за шт.

100

17

• Східна **Black Beauty**
АЛЛ-79 – 38 грн. за шт.

100

17

• Східна **Lady Alice**
АЛЛ-12 – 38 грн. за шт.

120

13

• ЛА гібрид **Brindisi**
АЛЛ-191 – 24 грн. за шт.

110

17

• ОТ гібрид **Anastasia**
АЛЛ-75 – 38 грн. за шт.

130

22

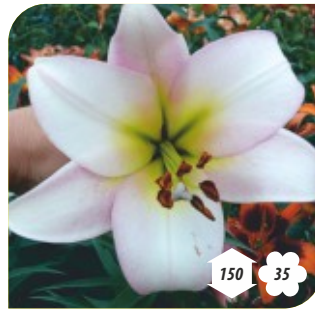
• ОТ гібрид **Beijing Moon**
АЛЛ-219 – 38 грн. за шт.

200

25

• ОТ гібрид **Debby**
АЛЛ-221 – 38 грн. за шт.

150

35

• ОТ гібрид **Eastern Moon**
АЛЛ-222 – 38 грн. за шт.

18/20

140

20

• ОТ гібрид **Elusive**
АЛЛ-223 – 55 грн. за шт.

18/20

130

17

• ОТ гібрид **Friso**
АЛЛ-77 – 55 грн. за шт.

18/20

120

25

• ОТ гібрид **Gold Class**
АЛЛ-225 – 38 грн. за шт.

18/20

120

17

• ОТ гібрид **Judith Safigna**
АЛЛ-226 – 38 грн. за шт.

18/20

120

17

• ОТ гібрид **Late Morning**
АЛЛ-227 – 55 грн. за шт.

140

17

• ОТ гібрид **Mister Cas**
АЛЛ-230 – 38 грн. за шт.

120

• ОТ гібрид **Mister Job**
АЛЛ-128 – 38 грн. за шт.

120

20

• ОТ гібрид **Mister Pistache**
АЛЛ-231 – 38 грн. за шт.

120

• ОТ гібрид **Mister Right**
АЛЛ-232 – 38 грн. за шт.

120

• ОТ гібрид **Mister Sandman**
АЛЛ-233 – 38 грн. за шт.

90

Висота рослини в см

25

Діаметр квітки в см

18/20

Розмір цибулини

В усіх лілій (якщо інший не вказано) розмір цибулини 14/16

Лілії

120 15

- ОТ гібрид **Orange Space**
АЛЛ-234 – 38 грн. за шт.

120 17

- ОТ гібрид **Orania**
АЛЛ-235 – 38 грн. за шт.

130

- ОТ гібрид **Passion Moon**
АЛЛ-236 – 38 грн. за шт.

120 19

- ОТ гібрид **Red Morning**
АЛЛ-129 – 38 грн. за шт.

100 17

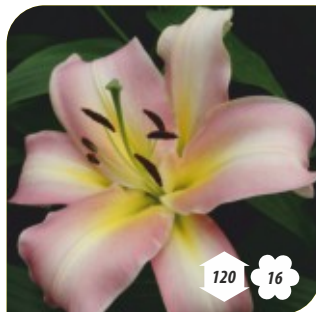
- ОТ гібрид **Robert Griesbach**
АЛЛ-238 – 38 грн. за шт.

18/20

120

- ОТ гібрид **Robert Swanson**
АЛЛ-78 – 38 грн. за шт.

120 16

- ОТ гібрид **Urandi**
АЛЛ-240 – 55 грн. за шт.

100 15

- ОТ гібрид **Beverly Dream**
АЛЛ-220 – 38 грн. за шт.

130 25

- ОТ гібрид **High Tea**
АЛЛ-257 – 33 грн. за шт.

120

- ОТ гібрид **Purple Lady**
АЛЛ-259 – 33 грн. за шт.

120

- ОТ гібрид **Zelmira**
АЛЛ-254 – 33 грн. за шт.

18/20

90 25

- ОТ гібрид **Miss Feya**
АЛЛ-81 – 59 грн. за шт.

18/20

120 17

- ОТ гібрид **Szeherazada**
АЛЛ-80 – 59 грн. за шт.

150 13

- ЛО гібрид **Bellsong**
АЛЛ-144 – 34 грн. за шт.

100 14

- **Pardalinum**
АЛЛ-241 – 124 грн. за шт.

90 20

- **Speciosum Album**
АЛЛ-11 – 43 грн. за шт.

90 20

- **Speciosum Uchida**
АЛЛ-243 – 43 грн. за шт.

150

- **Leichtinii**
АЛЛ-261 – 37 грн. за шт.

100 10

- **Lancifolium Splendens**
АЛЛ-88 – 37 грн. за шт.

130 20

- **Scarlet Delight**
АЛЛ-47 – 37 грн. за шт.

90

Висота рослини в см

25

Діаметр квітки в см

18/20

Розмір цибулини

В усіх лілій (якщо інший не вказано) розмір цибулини 14/16

41

Ольга Тимченко,
Наталія Тарасюк,
Національний
ботанічний сад НАНУ

Квіткові райи

Серед величезного розмаїття квітково-декоративних рослин однією з найпоширеніших є група цибулинних. Вони одними з перших розквітають навесні, тішать яскравими квітами влітку, їх можна зустріти і восени. Більшість рослин невибагливі, витривалі, рідко уражаються хворобами і шкідниками, швидко розмножуються, добре ростуть майже на будь-яких садових ґрунтах, не потребують особливого догляду. Все це – великий плюс для використання їх у садовому дизайні.

Провісники весни

Одразу після танення снігу в садах з'являються тендітні **підсніжники**. Вони віддають перевагу сонячним ділянкам, але «миряться» з тінню. Важливо тільки не допускати пересихання цибулин після викопування – найкраще їх одразу висадити на нове місце або ж зберігати у вологому піску до висадження.

Услід за пролісками розквітають **крокуси**. Висота рослин – 10-20 см. Найчастіше квітки світло-фіолетові, але бувають білі, жовті, по-

маранчеві, бузкові, блакитні, пурпурні. Більшість видів і сортів розквітає у кінці березня - на початку квітня. Першими милують око видові крокуси з дрібними квітами. Потім настає черга сортів із великими квітками. Є види, що цвітуть восени.

Найбільш декоративними є сорти крокусу весняного, які вирізняються великими квітками і різноманітністю забарвлення.

Для висадження крокусів підходять тільки добре освітлені і прогріті сонцем місця (у напівтіні квітки не розкриваються повністю).

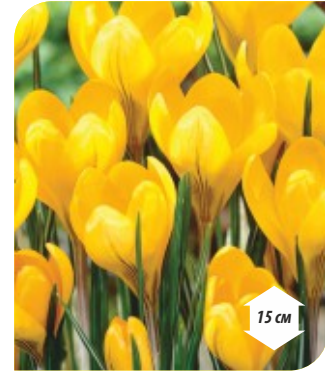
15 см

● Крокус Jeanne d'arc
AKP-22 – 17 грн. за 3 шт.

15 см

● Крокус Pickwick
AKP-23 – 10 грн. за 3 шт.

15 см

● Крокус Golden Yellow
AKP-24 – 10 грн. за 3 шт.

15 см

● Крокус Romance
AKP-25 – 11 грн. за 3 шт.
● Комплект з 6-х крокусів
AKP-26 – 19 грн. за 1 компл.

Є ще одне весняне диво – **мускарі**, рослини з мускусним ароматом, що зовні нагадують міні-гіацинти. Висота рослини – 10–25 см. Забарвлення квіток зазвичай блакитне, синє, фіолетове, але зустрічаються форми білого, жовтого, рожевого забарвлення. Час цвітіння – квітень-травень.

20 см

● Мускарі Azureum
AMC-11 – 14 грн. за 3 шт.

20 см

● Мускарі Armeniacum
AMC-12 – 8 грн. за 3 шт.

20 см

● Мускарі White Magic
AMC-13 – 27 грн. за 3 шт.

Незвичний вигляд мають **рябчики**, або **фритиллярії**. Висота рослин – від 20 см. Квітки поодинокі або зібрані в суцвіття. Забарвлення квіток – біле, жовте, помаранчеве, червоне, червоно-коричневе, коричневе, іноді з крапчастим або шаховим малюнком. Більшість видів квітне у квітні-червні.

Вирощують рябчики на сонячних або напівзатінених ділянках. Цибулини рябчиків швидко пересихають, тому до висадження їх зберігають у вологому піску. Висаджують у серпні-вересні – раніше, ніж інші цибулинні.

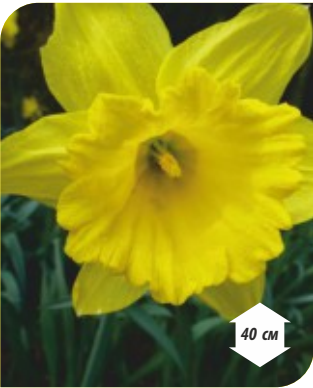

• Рябчик дрібноквітковий Meleagris Alba
АРД-7 – 27 грн. за 3 шт.

• Рябчик дрібноквітковий Uva Vulpis
АРД-8 – 11 грн. за 3 шт.

Окраса весняного саду – квіти, що мають п'яний аромат. Це і чарівні **нарциси** (висота рослин – від 20 до 70 см, квітки поодинокі або зібрані в суцвіття, прямиостоячі або пониклі, прості або махрові, різного забарвлення – від білого, жовтого, зеленого до оранжевого, рожевого, абрикосового, червоного, цвітуть у квітні – на початку травня).

• Нарцис трубчастий Gigantic Star
АНР-28 – 27 грн. за 2 шт.

• Нарцис трубчастий Salome
АНР-26 – 29 грн. за 2 шт.

• Нарцис повний Bridal Crown
АНР-27 – 26 грн. за 2 шт.

• Нарцис повний Yellow Cheerfulness
АНР-33 – 29 грн. за 2 шт.

• Нарцис з розщепленою коронкою Orangerie
АНР-29 – 34 грн. за 2 шт.

• Нарцис мініатюрний Accent
АНР-30 – 32 грн. за 2 шт.

• Нарцис цикламеноподібний
АНР-31 – 19 грн. за 2 шт.
• Комплект з 6 нарцисів
АНР-32 – 79 грн. за компл.

і запашні **гіацинти** (сині, бузкові, рожеві, червоні, білі і жовті). Щоб домогтися повноцінного цвітіння гіацинтів у нашій зоні, слід викопувати їхні цибулини щорічно і зберігати. Викопані цибулини зберігають при температурі 23-25°C (до вересня), а потім до висадження – при 17°C. Висаджують на сонячних ділянках.

• Гіацинт Anne Marie
АГЦ-23 – 16 грн. за шт.

• Гіацинт Blue Jacket
АГЦ-24 – 17 грн. за шт.

• Гіацинт City of Haarlem
АГЦ-12 – 18 грн. за шт.

• Гіацинт Gipsy Queen
АГЦ-26 – 18 грн. за шт.

• Гіацинт Jan Bos
АГЦ-15 – 16 грн. за шт.

• Гіацинт White Pearl
АГЦ-28 – 16 грн. за шт.
• Комплект з 4-х гіацинтів
АГЦ-29 – 61 грн. за шт.

Яскравим пензлем доповнюють весняну картину ТЮЛЬПАНИ. Висота рослин – до 80 см. Їхні квіти мають різноманітні форму і забарвлення. Нині є сорти з махровими квітками. Тюльпани понад два роки вирощувати без пересадження не бажано, інакше їхні цибулини дрібнішають, залягають глибоко в ґрунт, починають хворіти.

Розмір найбільший 12+, найкращий для вигонки.

• Багатоквітковий Happy Family
АТП-190 – 36 грн. за 2 шт.

• Багатоквітковий Orange Bouquet
АТП-191 – 33 грн. за 2 шт.

• Багатоквітковий Red Georgette
АТП-192 – 32 грн. за 2 шт.

• Багатоквітковий Outbreak
АТП-193 – 32 грн. за 2 шт.
• Комплект з 4-х багатоквіткових
АТП-236 – 58 грн. за 1 компл.

• Бахромчатий Burgundy Lace
АТП-194 – 32 грн. за 2 шт.

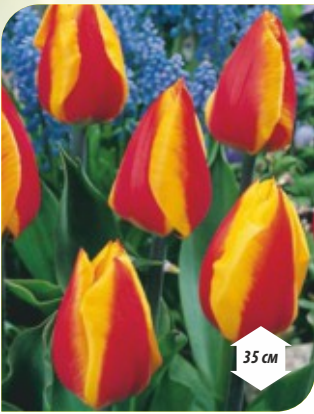
• Бахромчатий Crystal Star
АТП-195 – 27 грн. за 2 шт.

• Бахромчатий Curley Sue
АТП-196 – 26 грн. за 2 шт.

• Бахромчатий Daytona
АТП-197 – 32 грн. за 2 шт.
• Комплект з 4-х бахромчатих
АТП-237 – 54 грн. за компл.

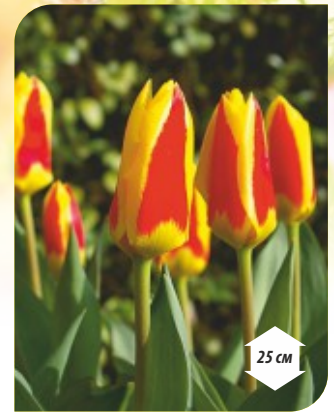
- Простий ранній Flair
АТП-198 – 24 грн. за 2 шт.

- Простий ранній Purple prince
АТП-199 – 24 грн. за 2 шт.

- Кауфмана Fashion
АТП-200 – 26 грн. за 2 шт.

- Кауфмана Stresa
АТП-201 – 27 грн. за 2 шт.

- Триумф Don Quichotte
АТП-202 – 27 грн. за 2 шт.

- Триумф Grand Perfection
АТП-203 – 26 грн. за 2 шт.

- Триумф Judith Lyster
АТП-204 – 27 грн. за 2 шт.

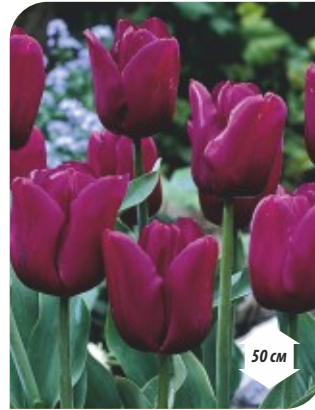
- Триумф Kees Nellis
АТП-205 – 27 грн. за 2 шт.

- Триумф Page Polka
АТП-206 – 27 грн. за 2 шт.

- Триумф Pallade
АТП-207 – 27 грн. за 2 шт.

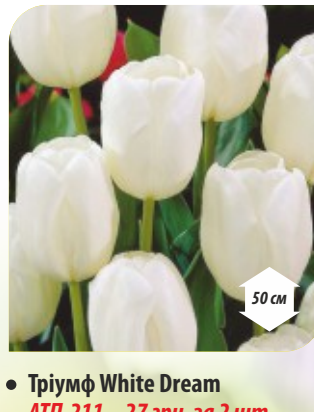
- Триумф Passionale
АТП-208 – 27 грн. за 2 шт.

- Триумф Prinses Irene
АТП-209 – 29 грн. за 2 шт.

- Триумф Purple Flag
АТП-210 – 25 грн. за 2 шт.

- Триумф White Dream
АТП-211 – 27 грн. за 2 шт.
- Комплект з 4-х триумфів
АТП-238 – 52 грн. за компл.

- Зеленоквітковий Artist
АТП-212 – 32 грн. за 2 шт.

- Зеленоквітковий Spring Green
АТП-213 – 32 грн. за 2 шт.

40 см

• Повний ранній Abba
АТП-214 – 26 грн. за 2 шт.

40 см

• Повний ранній Verona
АТП-215 – 26 грн. за 2 шт.

55 см

• Дарвіна Ваня Лука
АТП-216 – 25 грн. за 2 шт.

55 см

• Дарвіна Golden Parade
АТП-217 – 26 грн. за 2 шт.

55 см

• Дарвіна Van Eijk
АТП-218 – 22 грн. за 2 шт.

55 см

• Простий пізній Blusing Lady
АТП-219 – 32 грн. за 2 шт.

55 см

• Простий пізній Queen of Night
АТП-220 – 27 грн. за 2 шт.

55 см

• Простий пізній Recreado
АТП-221 – 27 грн. за 2 шт.

55 см

• Простий пізній Temple of Beauty
АТП-222 – 29 грн. за 2 шт.

50 см

• Комплект з 4-х простих пізніх
АТП-239 – 57 грн. за 4 компл.

• Лілієцвітний Alladin
АТП-223 – 28 грн. за 2 шт.

50 см

• Лілієцвітний Ballade
АТП-224 – 29 грн. за 2 шт.

50 см

• Лілієцвітний Elegant Lady
АТП-225 – 27 грн. за 2 шт.

50 см

• Пануговий Bright Parrot
АТП-242 – 29 грн. за 2 шт.

50 см

• Пануговий Rosoco
АТП-226 – 30 грн. за 2 шт.

50 см

• Пануговий Super Parrot
АТП-227 – 32 грн. за 2 шт.

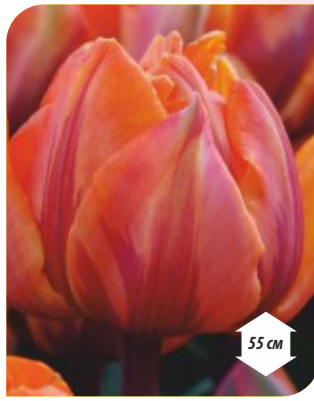
55 см

• Повний пізній Golden Nizza
АТП-241 – 33 грн. за 2 шт.

55 см

- Повний пізній **Miranda**
АТП-228 – 27 грн. за 2 шт.

55 см

- Повний пізній **Orange Prinses**
АТП-229 – 31 грн. за 2 шт.

55 см

- Повний пізній **Upstar**
АТП-230 – 29 грн. за 2 шт.
- Комплект з 4-х простих пізніх
АТП-240 – 54 грн. за комп.

45 см

- Фостера **Candela**
АТП-231 – 27 грн. за 2 шт.

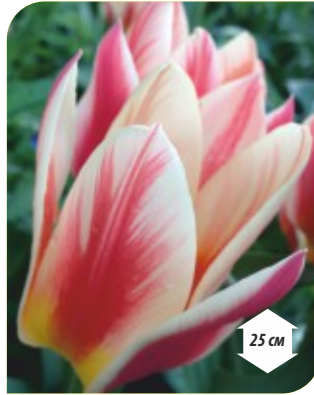
45 см

- Фостера **Orange Emperor**
АТП-232 – 27 грн. за 2 шт.

25 см

- Грейга **Pinnochio**
АТП-233 – 27 грн. за 2 шт.

25 см

- Грейга **Quebec**
АТП-234 – 27 грн. за 2 шт.

25 см

- Грейга **Toronto**
АТП-235 – 27 грн. за 2 шт.

Весна минає дуже швидко. Але краса цибулинних не в'яне. У червні-липні вас неодмінно здивують ЛІЛІЇ. Їхнє стебло виростає від 15 до 150 см. Найкращий період для висадження і пересадження лілій – серпень-вересень. Деякі види і сорти витримують пересадження рано навесні.

15 см

- Ірис сітчастий **J.S Dijt**
АПС-5 – 11 грн. за 3 шт.

15 см

- Ірис сітчастий **Harmony**
АПС-6 – 11 грн. за 3 шт.

40-50 см

- Ірис голландський **Eye of the Tiger**
АПК-37 – 15 грн. за 3 шт.

40-50 см

- Ірис голландський **Frans Hals**
АПК-38 – 15 грн. за 3 шт.

40-50 см

- Ірис голландський **Symphony**
АПК-39 – 15 грн. за 3 шт.

• Хінодокса *Luciliae*
АХН-5 – 7 грн. за 3 шт.

Особливості вирощування

• Більшість цибулинних рослин висаджують на добре освітлених ділянках із легкими, пухкими, водо- і повітропроникними ґрунтами, багатими на поживні речовини з нейтральною реакцією.

• Весняні цибулинні (що квітнуть навесні) висаджують у відкритий ґрунт переважно у вересні-жовтні, літні (які в наших умовах не зимують) – у квітні-травні.

• Глибина висадження має дорівнювати потрібній висоті садиного матеріалу. Зазвичай відстань між великими цибулинами в ряду становить 10–15 см, дрібні цибулини і «діток» висаджують густіше.

• Більшість цибулинних – зимостійкі, але нарциси й гіацинти можуть вимерзнути в безсніжні зими, тому на зиму їх слід вкривати мульчею (торфом, соломкою, хвою або опалим листям). Це роблять у листопаді, коли мінусова температура і земля трохи промерзне. Прибирають мульчувальний матеріал навесні, коли мине загроза весняних заморозків.

• Після цвітіння рослин потрібно видаляти квітки – вони «крадуть» поживні речовини, необхідні для розвитку цибулин.

• Більшість весняних цибулько-

вих можна залишати без пересадження 4-5 і більше років. Викопають і ділять гнізда зазвичай у червні після засихання листя.

• Літні цибулинні викопають у жовтні, протягом 2-3 тижнів просушують, потім їх очищають від землі, відокремлюють «діток» і зберігають до висадження.

Дружний «віночок»

Цибулинні квіти підходять для створення ранньовесняних, літніх і навіть осінніх композицій. Найбільш декоративно виглядають групові висадження (як однорідні, так і змішані, створені з різних сортів чи видів рослин). Напрочуд красивий вигляд мають клумби, де всі рослини цвітуть одночасно й однакові за висотою. Весь квітник має освітлюватися рівномірно, інакше одні квіти зацвітуть раніше, інші – пізніше. Низькорослі рослини розміщують у перших рядах композицій, для створення бордюрів, а високорослі – на відстані або у віддаленому куточку квітника.

Створюємо пейзаж

При створенні ландшафтних композицій для цибулинних рослин треба підібрати вдале тло. Дуже добре вони виглядають гру-

пами на газонах, особливо поблизу невеликих вічнозелених рослин (самшитів, ялівців та ін). Для такого тла можна використовувати каміння, корчі.

Весняні цибулинні тішать нас недовго – їхня надземна частина відмирає до середини або і до початку червня, тому їх бажано висаджувати разом з іншими багаторічними трав'янистими рослинами (ірисами, хостами, гейхерами, півоніями, баданами, анемонами, папоротями, арабісами, очитками, лілейниками, гіпсофілами та ін.), які розквітнуть пізніше і закривають «порожні місця». З цією ж метою часто застосовують і декоративні однорічники (тагетиси, салвії, ешольції, алісуми, вербени, пелуні, агератуми та ін.), висаджуючи їх між цибулинними. Іноді у квітниках серед багаторічних рослин залишають порожні місця, які щороку восени засаджують цибулинними, а після відцвітання їх викопають. Якщо ж квітник оформлений лише цибулинними, після відцвітання їх щороку викопають, а на звільнене місце висаджують декоративні однорічники. Восени ж, коли відмирають однорічні рослини, знову висаджують цибулинні. Тоді ваш квітник завжди буде буяти.

• Хінодокса *Luciliae Alba*
АХН-6 – 12 грн. за 3 шт.

• Іксія *Venus*
АІК-5 – 11 грн. за 3 шт.

• Іксія *Yellow Emperor*
АІК-6 – 11 грн. за 3 шт.

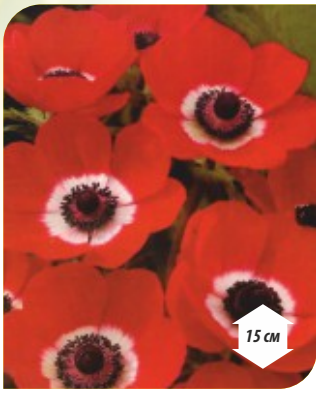

• Оксаліс *Deppei*
АОК-1 – 7 грн. за 3 шт.

• Пушкінія *Scilloides Libanotica*
АПШ-3 – 10 грн. за 3 шт.

15 см

• Анемона корончата Hollandia
ААН-13 – 11 грн. за 3 шт.

15 см

• Анемона корончата Mr. Fokker
ААН-14 – 11 грн. за 3 шт.

15 см

• Анемона корончата Admiral
ААН-12 – 11 грн. за 3 шт.

15 см

• Анемона корончата Mount Everest
ААН-15 – 11 грн. за 3 шт.
• Комплект з 6 анемон
ААН-16 – 19 грн. за компл.

40 см

• Жовтець (лютик) рожевий
АЖВ-26 – 16 грн. за 3 шт.

40 см

• Жовтець (лютик) білий
АЖВ-20 – 16 грн. за 3 шт.

40 см

• Жовтець (лютик) жовтий
АЖВ-21 – 16 грн. за 3 шт.

40 см

• Жовтець (лютик) червоний
АЖВ-22 – 16 грн. за 3 шт.

40 см

• Жовтець (лютик) оранжевий
АЖВ-23 – 16 грн. за 3 шт.

40 см

• Жовтець (лютик) фіолетовий
АЖВ-24 – 16 грн. за 3 шт.
• Комплект з 6 жовтців
АЖВ-25 – 29 грн. за компл.

40 см

• Хоста August Moon
АХС-9 – 45 грн. за шт.

40 см

• Хоста Wide Brime
АХС-4 – 45 грн. за шт.

40 см

• Хоста Undulata Erromena
АХС-16 – 45 грн. за шт.

• Лілійник Bonanza
АЛН-1 – 39 грн. за шт.

• Лілійник Frans Hals
АЛН-2 – 39 грн. за шт.

• Лілійник Red
АЛН-4 – 49 грн. за шт.

• Лілійник Daring Deception
АЛН-11 – 69 грн. за шт.

• Лілійник Desteined to See
АЛН-19 – 69 грн. за шт.

• Лілійник Bertie Ferris
АЛН-20 – 39 грн. за шт.

• Лілійник Catherine Woodbery
АЛН-21 – 39 грн. за шт.

• Лілійник Chorus Line
АЛН-22 – 49 грн. за шт.

• Лілія Blueberry Candy
АЛН-23 – 49 грн. за шт.

• Лілія мартагонська Manitoba Morning
АЛН-198 – 99 грн. за шт.

• Лілія мартагонська Claude Shride
АЛН-197 – 99 грн. за шт.

• Лілія мартагонська Sunny Morning
АЛН-199 – 99 грн. за шт.

- **Насінневий часник Любаша**
ЕЧС-4 – 69 грн. за 200 г.
ЕЧС-4Б – 160 грн. за 500 г.

Кількість зубків – 4-7 шт в головці. Середня вага зубчики – 15-20 г. Середня маса головки – від 80 до 120 г. Колір білий з легкими прожилками синьо-фіолетового забарвлення. Морозостійкий, посухостійкий сорт, лежкість - 10 місяців без втрати якості.

- **Цибуля-сіянка (сажанка) Ред Барон**
ЕЦБ-7 - 19 грн. за 200 г.
ЕЦБ-7В – 46 грн. за 500 г.

Середньостиглий сорт. Цибулина округло-плоска масою 70-90 г. Смак слабострий. Довго і добре зберігається.

- **Цибуля-сіянка (сажанка) Сеттон**
ЕЦБ-11 - 18 грн. за 200 г.
ЕЦБ-11В – 45 грн. за 500 г.

Середньостиглий, високоврожайний сорт. Цибулина щільна, крупна, круглої форми, масою 100-120 г. Сорт відмінно зберігається і має приємний напівгострий смак.

- **Цибуля-сіянка (сажанка) Стардаст**
ЕЦБ-22 - 19 грн. за 200 г.
ЕЦБ-22В – 46 грн. за 500 г.

Ранньостиглий сорт. Маса однієї цибулини - 40-60 г. Шийка товста, стебло прямостояче, форма округла, луска тонка білосніжної відтінку. Смак цибулі - гострий, м'якоть соковита.

- **Картупля Тоскана**
ІКР-18 – 57 грн. за 2 кг.

Високоврожайний, середньостиглий, столовий сорт з привабливими округло-овальними бульбами. Мас неглибокі вічка, жовту, гладеньку шкірку з насичено-жовтим м'якушем. Смакові якості - відмінні. Слабо розварюється. Сорт стійкий до парші звичайної, рематоди, ризоктаніозу, чорної ніжки. Лежкість хороша.

- **Картупля Вінета**
ІКР-14 – 57 грн. за 2 кг.

Ранній, високоврожайний сорт. Vegetaційний період 63-73 днів. Бульба овально-круглої форми, з світло-жовтою м'якоттю, масою 100-110 грам. Шкірка ледь шершава, жовта. Сорт стійкий до механічних пошкоджень та засухи, а тому рекомендується для регіонів з несприятливими кліматичними умовами. Не вимогливий до ґрунтів. Добре зберігається. Стійкий до скручування листя, парші звичайної, фітофторозу, чорної ніжки.

- **Картупля Ред Скарлет**
ІКР-11 – 57 грн. за 2 кг.

Один з найкращих, ранніх сортів голландської селекції. Vegetaційний період 70-80 днів. Форма бульб видовжена – овальна, шкірка червона, гладка, м'якоть жовтуватого кольору. Вічка м'які, не глибокі. В кущі до 15 бульб. Популярний сорт серед виробників чіпсів та картоплі-фрі.

- **Картупля Рів'єра**
ІКР-16 – 57 грн. за 2 кг.

Надранній, високоврожайний сорт столового призначення. Можливе отримання двох врожаїв в умовах Південних регіонів. Форма бульби овальна, з світло-жовтою шкіркою. М'якоть світло-жовта, смачна. Розмір бульби великий; середня кількість в кущі 10-12 шт.

- **Картупля Агата**
ІКР-19 – 57 грн. за 2 кг.

Ранньостиглий дуже врожайний сорт столового призначення. (термін вегетації 40-45 днів). Бульби великі, жовті, овально-довгасті, очки дрібні. М'якоть світло-жовта. Лежкість хороша. Смакові якості відмінні.

- **Картупля Ред Соня**
ІКР-20 – 57 грн. за 2 кг

Ранній сорт (термін вегетації 50-65 днів, за умов пророщення). Бульби овальні, гладкі, червоні. М'якоть світло-жовта. Лежкість хороша.

- **Картупля Беллароза**
ІКР-9 – 57 грн. за 2 кг.

Ранній, високоврожайний сорт. Vegetaційний період 55-65 днів. Бульба округло-овальної форми, з дрібними вічками, шкірка червона. Колір м'якоті від світло-жовтого до кремового. Бульби великі, масою до 800 г. Сорт стійкий до засухи, фітофторозу, парші звичайної, скручування листя.

Літній день – найдовший, а часу все одно бракує. Про врожай дбасмо – про себе забувасмо. Тому трапляються і неприємності – сонячні опіки, порізи, тріщини на руках, мозолі на стопах. Як їх позбутися? Та далеко ходити не треба – ліки під ногами!

Сонячні витівки

- Щоб усунути наслідки сонячних опіків, негайно приготуйте картоплю і мед. Почищену картоплю дрібно потерти, і до півсклянки сирого пюре додати 1 ч. л. меду. Перемішати, нанести 1-2 см на марлеву пов'язку, прикласти до ураженої ділянки шкіри і нетуго зав'язати. Через 3-4 години пов'язку поміняти.
- Так само подрібніть м'якуш гарбуза і зробіть із нього протиопіковий компрес.
- Листя капусти білокачанної проваріть у молоці, змішайте з яєчним білком, прикладайте суміш до опіків.
- Якщо від сонця течуть сльози, допоможе настій із крайових квіток волошок

• Іноді трапляються травми «без крові», але від того не менш неприємні. Наприклад, розтягнення сухожилля. Тоді вам допоможуть часник та цибуля. Свіжоприготовленим соком із часнику змащують місце розтягнення раз на день протягом кількох днів. Так само свіжоперетерту цибулю змішують із цукром-піском (2:1) та накладають товстим шаром на хворе місце (на серветці) раз на день. Досить 2-3 аплікацій.

• Компрес із редиски. Редиску натріть, нанесіть на марлю, зробіть компрес на місце забою, розтягнення та інших травм.

До сьомого поту

Ще одна проблема – надмірна пітливість. Іноді вона навіть не залежить від спеки та кількості «трудових подвигів». Скористайтеся народними рецептами:

- Листя брусниці: 2 столові ложки заливають 1 склянкою окропу, нагрівають на водяній бані 30 хв., проціджують, зберігають у холодильнику не більше

у склянці окропу, пити по 2/3 або 1/2 склянки 2-3 рази (до 5 разів) на день до їди. Можна додати мед за смаком.

Чому паморочиться в голові?

Іноді при перенавантаженні організму виникає жапоморочення.

• Коли ж ви не подбали про профілактику і в голові таки запаморочилося, використовуйте інший рецепт. Настій із листя ожини: 2-3 ч. л. настояти 4 години в склянці окропу та пити по півсклянки три рази на день. Найкраще з медом за смаком.

• При головному болю натирайте скроно потовченою м'ятою, поставте поряд лікувальний букет – базилік, розмарин, м'ята (можна розім'яти рослини і вдихати їхній аромат – так досягнете швидшого ефекту).

Надокучливі тріщини

Найнеприємніші «сліди» земляних робіт – тріщини на руках і п'ятах. Позбутися-

«Швидка» дачна допомога

Анна Пилипчук,
лікар-дерматолог

або листя китайського чаю (1 ч. л. на 1 склянку окропу, профільтрувати і використовувати для примочок).

Трудові мозолі

Ними легко хвалитися, але позбутися їх набагато складніше. Однак дієві засоби все-таки існують.

- Кашку з потертій картоплі накласти на серветку тонким шаром, прикласти на мозолі на 1,5-2 години.
- Кашку з часнику чи цибулі накласти на уражену ділянку.
- Потримайте ноги у воді кімнатної температури 10 хв., насухо витріть. Потовчіть зелений горох чи боби, кашку прикладіть до мозолів. Закріпіть пов'язкою. Процедуру робіть щодня на ніч.
- Відрізати шматок шкірки лимона з невеликою кількістю м'якуша. Перед сном розпарити ногу, витерти досуха і прикласти до мозоля лимонну шкірку. Процедури продовжувати щодня впродовж тижня.

Тільки без крові!

- Якщо ви порізалися, зупинити кровотечу допоможуть кропива, полин і деревій. Приготуйте з них настій – 1-2 ст. л. сировини настояти 1 годину в склянці окропу, використовувати для обмивання, примочок або компресів.
- Якщо на місці порізу утворилася рана, яка довго не загоюється, використовуйте кашку із свіжого буряка та моркви (в однакових пропорціях) – прикладайте її на рану і прикривайте буряковим листком (заздалегідь листок ошпарте окропом, дайте охолонути, але накладайте теплим). Обв'яжіть рану і так тримайте всю ніч. Курс лікування – 2 тижні.

ніж 2 доби. Вживають по 1/3 склянки 2-3 рази на день.

- Шавлія лікарська діє як дезодорант – пригнічує дію потових залоз. Тож рекомендовані ванни з додаванням шавлії. Можна також вживати настій із листя шавлії (2 ч. л. на 1 склянку окропу), випити за 2 рази.
- При пітливості ніг допоможе порошок із сухого листя груші.
- Квіти терну (2 ч. л. залити 1 склянкою окропу, настояти впродовж 8 годин), пити по 1/4 склянки 4 рази на день.

Непрохані гості

Такі трапляються – вони не тільки непрохані, а ще й агресивні. Вдень ви ризикуєте потрапити під «приціл» бджіл та ос, а вночі – комарів.

- Біль та свербіж від укусів бджіл усуває потовчене листя петрушки городньої. Прикладати товстим шаром до місця укусу. Часто міняти. Це запобігає виникненню набряку.
- Від укусів комарів допоможе компрес із потовченої лаванди, ромашки. Якщо свербіж нестерпний – прийміть ванну з додаванням цих рослин.

Втомилися?

- М'язовий біль і фізичну втому добре тамус ванна з травою лаванди, чебрецю. 50-100 г сировини залити 2-3 л окропу, настояти півгодини та процідити у ванну. Такі бальнеологічні процедури сприяють виведенню молочної кислоти з м'язів (саме вона накопичується і провокує біль у м'язах).
- Коли відчуваєте втому, випийте чай із листя чорної смородини або приготуйте настій: 3-5 г сировини настояти 1-2 год.

ся їх допоможуть народні засоби і рослини, що ростуть поряд.

• Теплі ванночки із содою – 1 ст. л. на 1 л води. Приймають ванночки по 10-20 хв. 1-2 рази на тиждень. Досить 6-10 раз.

• Настій із ромашки лікарської – 3 ст. л. квітів на 1 л окропу, настояти 30 хв. Так само робити теплі ванночки.

• Свіжу цибулю дрібно натерти (можна використовувати і зелень цибулі – її треба добре розім'яти), загорнути в марлю та щоденно прикладати до тріщин на 1-2 години. Цей же засіб ефективний і при сверблячих висипаннях, проти вугрів, пігментних плям.

• Зробити компрес із часнику (подрібнити і перемішати із внутрішнім свиначим жиром) – змащують стопи 3-4 рази на день.

• 2 ст. л. подрібнених квітів календули залити 2 склянками окропу, настояти 2 години, профільтрувати та пити по півсклянки три рази на день до їди.

• Тріщини можна змащувати гусячим жиром чи розтопленим вершковим маслом (несолевим). У гаряче масло заздалегідь було б добре додати пелюстки календули (щоб масло покрило їх повністю) і тримати на водяній бані, поки не утвориться суцільна маса. Квіти ліпше брати яскраво-оранжевого кольору, бо вони містять більше каротину, який, власне, і визначає терапевтичну дію.

• Коли є глибокі тріщини, заварюють крохмаль до консистенції рідкого киселю і роблять ванночки.

• Помічний рецепт для ніг. Дві пригорщі помитого картопляного лушпиння варять із жменькою лляного насіння до готовності. У теплій картопляно-лляній кашці тримають ноги протягом 10-15 хв. кілька разів на тиждень.

Найсолодша конкурентка цукру

Солодка трава – стевія здобула шалену славу завдяки тому, що вона в сотні разів солодша за цукор, але нешкідлива навіть для діабетиків. Більше того, у стевії міститься багато антиоксидантів, мінеральних речовин, вітамінів. Весь цей комплекс забезпечує унікальні лікувальні властивості цієї рослини - вона знижує тиск, виводить зайву рідину з організму, стимулює роботу серця і зміцнює судини, стримує розмноження грибків та бактерій. Препарати стевії чудово гоять рани, опіки і трофічні виразки, лікують хвороби ясені навіть запобігають розвитку карієсу. Стевія стимулює наш імунітет, нормалізує загальний обмін речовин (тому худнути на таких солодоцях приємніше і легше) і уповільнює старіння організму. Ця рослина - незамінний лікар підшлункової залози –відновлює її функцію, знижує рівень цукру у крові, в цілому нормалізує роботу органів травлення. І що надзвичайно важливо - стевія- відмінний засіб для профілактики онкохвороб.

За солодкими ліками не треба йти в аптеку – вирощуйте їх у себе на грядці (розсадним способом), в теплиці, на підвіконні. Це теплолюбна рослина, яка боїться заморозків, тому розсаду в ґрунт висаджуйте в квітні-травні, коли денна температура повітря досягне 22°C. Стевія любить нейтральний ґрунт, багатий на органічні та мінеральні речовини. Можна додати піску, але ні в якому разі торфу та вапняк. Розсаду регулярно поливають – стевія любить вологу. Влітку стевії потрібно затемнення, а взимку і восени – штучне освітлення. Якщо вирощуєте стевію в кімнаті – час від часу змінюйте квіткові горщики на більші (по мірі росту рослини). Коли ж висаджуєте розсаду в ґрунт, зберігайте відстань між рослинами 30-35 см. На зиму рослину потрібно викопати з ґрунту і пересадити в горщик.

- **Стевія**

ОКН-472Б – 69 грн. за 2 шт. в одному горщику

Трава безсмертя

На батьківщині гіностеми – у гірських районах Південного Китаю, де місцеве населення традиційно вживає цю рослину у страви, дуже багато довгожителів. Антиоксиданти, вітаміни і сапоніни, що містяться в гіностемі, стримують процеси старіння організму, поліпшують роботу мозку і додають фізичних сил. Гіностема також корисна для серця і судин, знижує тиск і холестерин у крові, підвищує імунітет, допомагає у лікуванні діабету і у профілактиці онкохвороб.

Чай з гіностеми – потужний тонік для організму, він діє сильніше ніж женьшень, однак не перезбуджує нервову систему, а, навпаки, знімає стрес. До того ж він дуже смачний, а сама рослина стане окрасою вашого саду.

- **Вирощування**

Рослина добре росте в освітлених місцях, але не під прямим сонцем. Витримує морози до -15°C, тому рослину необхідно добре вкривати на зиму. Може рости в контейнерах - влітку на балконі або терасі, а взимку в холодному, але не морозному місці. Протягом всього року може перебувати в приміщенні, наприклад на кухні. Листя: світло-зелене, п'ятилишкове, вкрите волосинками. Максимальна висота виткої рослини 4-8 м. Ранньою весною всі пагони рослини, вирощувані у відкритому ґрунті, необхідно обов'язково обрізати над самою землею.

Вирощуйте її ви траву безсмертя – живіть довше і щасливіше!

- **Гіностема**

ОКН-315 – 109 грн. за шт. (контейнер)

Горобина чорноплідна

Аронія Брильянт восени

• **Аронія Брильянт**
ОКН-592 – 89 грн. за шт. (контейнер)

Надзвичайно декоративний сорт, відомий своїми смачними глянцевими, яскраво-червоними ягодами, що довго зберігаються на куці і красивим багряним забарвленням листя осінню. Компактна форма (висота до 1,5-2 м), невибаглива, рекомендована як професіоналам, так і любителям-садівникам.

• **Аронія звичайна**
ОКН-229 – 34 грн. за шт. (контейнер)
ІАР-1 – 34 грн. за шт. (голий корінь)

Кущ до 2 м висоти з дуже цілющими ягодами, що знижують тиск, зміцнюють кровоносні судини.

При гіпертонії I, II стадій рекомендовано вживати плоди горобини чорноплідної (аронії) – сирі, як настоянки, узвари, додавати ягоди в салати, вінегрети.

Сік. Бажано впродовж 4–5 тижнів щодня пити сік з аронії по 50 мл тричі на день до їди. Пам'ятайте, що сік, який забродив, втрачає лікувальні властивості.

Свіжі ягоди. У сезон можна вживати по 50–100 г ягід тричі на день після їди (курс лікування – 6 тижнів).

Сире варення. Також ягоди заготовляють на зиму. Для цього 1 кг промитих, просушених ягід треба розтерти з 700 г цукру, зберігати у прохолодному місці без стерилізації, вживати по 75-100 г на день. Такі курси лікування треба проводити двічі на рік – навесні та восени.

Сушені плоди. Для лікування годиться і настій із сушених плодів – 2-4 столові ложки засипати у термос, залити 500 мл окропу, настояти 6-8 годин. Випити впродовж дня за 3 прийоми за 20-40 хв. до їди.

Увага! Горобину не можна передозувати, інакше це може призвести до ламкості судин.

Калина з медом – чи не найвідоміший і найпоширеніший засіб українців проти високого кров'яного тиску. Його використовували наші бабусі. Знадобиться він і нам. Відвар із квітів та плодів калини злегка знижує артеріальний тиск. Ось кілька помічних рецептів.

Настій. 1 ст. л. квітів або 20-25 ягід залити 1 склянкою окропу, кип'ятити 5-7 хв., настояти до охолодження. Випити протягом дня в проміжках між прийомами їжі (по кілька ковтків за один раз). Або ж 2 ст. л. плодів залити 300 мл окропу, кип'ятити 2 хв., настояти 1 годину. Приймати по півсклянки вранці та ввечері після їди.

Якщо хвороба супроводжується неврозом, 3-4 ложки ягід залийте 0,5 л окропу, настоюйте в термосі кілька годин. Це – денна доза, яку можна випити за кілька прийомів до їди.

Сік із ягід. 1 л соку калини змішати з 2 кг цукру, зберігати в прохолодному місці. Вживати по 30-40 мл 3-4 рази на день.

Сире варення. Перетерти ягоди калини з цукром у пропорції 1:2, зберігати в прохолодному місці, вживати до чаю.

«Ліки-цукерки». Існує старовинний «медовий» рецепт приготування калини.

Мед підігривають до розрідження, вмочують у нього промиті і підсушені кетяги калини, потім їх висушують. Такі ліки (як цукерки!) можуть зберігатися до півроку.

Довго зберігаються і такі ліки.

Калина – душа України

Калину після перших заморозків обривають, видаляють плодоніжку, плоди заливають водою, варять на слабкому вогні до розм'якшення. Через марлю відтискають сік. Відстоюють 2–3 години. Додають цукру – 125 г на 1 л соку. Нагрівають на слабкому вогні до розчинення, проціджують через марлю, доводять до кипіння. Розливають у гарячі банки, закривають стерильними кришками.

Кора калини. Це – ліки для тих, у кого гіпертонічна хвороба супроводжується безсонням, невротами, або якщо недуга розвивається на тлі клімаксу чи цукрового діабету. 2 ч. л. подрібненої сухої кори заливають склянкою окропу, настоюють у термосі протягом 4-6 годин, проціджують та п'ють по 1/4 склянки 3 рази на день до їжі.

• **Калина Радужна**
ОКН-627 – 39 грн. за шт. (контейнер)

Новий врожайний сорт. Ягоди яскраво-червоні, масою 0,65 г. Насіння дрібне. М'якоть соковита, гіркота відчувається слабо. Ягоди містять вітаміни С, Р.

• **Калина жовта**
ОКН-626 – 42 грн. за шт. (контейнер)

Плоди жовтого кольору, цілющі, багаті на вітамін Е, провітамін А, мають своєрідний ароматичний букет. Термін дозрівання – липень, але не опадають до жовтня. Урожайність від 6-10 кг з куща. Хороший медонос.

Дари саду проти гіпертонії

• **Калина Київська садова**
ІКЛ-1 – 39 грн. за шт. (голий корінь)

Ягоди 0,7г, яскраво-червоні, кисло-солодкі на смак, без гіркоти. Урожайність 7-15 кг з куща, дозріває у кінці вересня. Кущ висотою 1,5-3 м, можна формувати у вигляді дерева.

Якщо Ви замовляєте рослини в контейнерах, то вони Вам усі придуть в контейнерах, а якщо голий корінь, то всі будуть з голим коренем.

Рослини в контейнерах можете замовити відразу, бо ми висилаємо їх протягом всього літа та осені, нагадуємо що ще діє каталог з журналу №2.

• **Шипшина безколючкова**
ІШП-1 – 29 грн. за шт. (голий корінь)

Багаторічний листопадний кущ, де корисно все: листя, пелюстки, плоди, корені - джерело вітамінів С, Р, Е, В2, К1. Шипи повністю відсутні на всіх пагонах, плоди гладкі, подовжені, куласто-конічні. Висота куща 2-3 м.

ЖИМОЛОСТЬ — ЯГІДНИЙ ПІОНЕР

Любов Дудченко,
кандидат
біологічних наук

Жимолость «відкриває» ягідний сезон, тобто дозріває найпершою – у травні-червні. Можливо, тому, що взагалі не боїться зими, і доки інші рослини «відходять» від зимового стресу, жимолость стрімко розвивається і поспішає з врожаєм.

А можливо, тому, що природа створила цю ягоду саме для швидкого наповнення нашого організму вітамінами після весняного безвітамінного голодування. Адже ягоди жимолості їстівної (лише такі можна вживати, плоди інших видів жимо-

лості містять отруйні та несмачні речовини) надзвичайно корисні. Вони містять флавоноїди, пектинові речовини, органічні кислоти – яблучну, винну, лимонну, цукри, вітаміни С, РР, мінеральні солі марганцю, калію, заліза, цинку тощо. Ця ягода чудово регулює обмін речовин. Японці, які вже давно вирощують цю рослину, вважають, що вона має «молодильні» властивості – бадьорить, тонізує, зміцнює, лікує від хвороб, чудово втамовує спрагу в спеку, відновлює сили, поліпшує настрій і працездатність. До того ж, вона малокалорійна – ласуни не ризикують набрати зайву вагу, вживаючи її досхочу.

З лікувальною метою використовують не лише плоди, а й листя, стебла, квіти жимолості. Препарати з неї мають сечогінну, проти-запальну, антисклеротичну, рано-загоювальну дію.

• **Ягоди жимолості** корисні при гіпертонії, особливо ниркового походження, при порушенні функції кишково-шлункового тракту. Свіжі ягоди корисно вживати з домашнім сиром.

• **Настій із плодів** – 1 ст. л. сухих плодів на 1 склянку окропу, настояти в термосі 2 год., пити по чверті склянки 3–4 рази на день при авітамініозі, пародонтозі, коліті.

• **Настій із листя і стебел** жимолості в народній медицині застосовують як болезаспокійливий засіб (при кольках та суглобових болях). 1 ст. л. сухого подрібненого листя на 1 склянку окропу, настоюють 30 хв., проціджують та п'ють по 2 ст. л. три рази на день. Відваром із стебел зміцнюють волосся.

• **Настій із квіток** корисний при ангіні, стоматиті, діабетичному пародонтозі (для полоскання), для промивання гнійних ран, виразок та пролежнів. Рецепт приготування: 1 ч. л. квіток на склянку окропу, настояти годину.

• **Відвар із кори та гілок** жимолості – ліки проти шлункового болю, коліту, ревматизму, хронічного панкреатиту у хворих на цукровий діабет, помічний при набряках, гіпо- та авітамініозі. 1 ст. л. подрібненої кори та гілок заливають 300 мл води, кип'ячать 5-10 хв., настоюють годину, проціджують, п'ють по 1 ст. л. три рази на день до їди

• **Сік на зиму.** Ягоди розминають, вичавлюють сік, додають цукру (для хворих на цукровий діабет – ксиліт або сорбіт), доводять до кипіння, заливають у стерилізовані банки, закривають металевими кришками. До 1 кг ягід додають 120 г цукру.

• **Дієтичний узвар** – зрілі ягоди промивають, засипають у підготовлені стерилізовані банки, заливають натуральним соком, стерилізують при температурі 85-90 градусів 25 хв.

• **Зацукроване варення.** Ягоди подрібнюють міксером, додають цукру (до 1 кг ягід – 1,5 кг цукру), розігрівають до повного його розчинення, ставлять у прохолодне місце, закриваючи поліетиленовими кришками.

Жимолость істівна

Найбільша цінність цієї рослини при гіпертонії – речовини з Р-вітамінною активністю, які укріплюють судини і сприяють профілактиці атеросклерозу. Адже часто гіпертензія зумовлена склеротичними змінами в судинах. Рекомендовано вживати 50–100 г ягід жимолості щодня.

- **Альонушка** (3-річний саджанець)
ІЖМ-1 – 99 грн. за шт. (голий корінь)

Обов'язково візьміть цей сорт. Ви ласуватимете його смачними кисло-солодкими ягодами ще довго після того, як інші сорти відплодоносять. Врожайність 1,6-1,9 кг з куща.

- **Аріна** (2-річний саджанець)
ІЖМ-21 – 79 грн. за шт. (голий корінь)

Середньорослий кущ. Ягода округла, масою 0,7-0,8 г. Приємного кисло-солодкого смаку. Врожайність близько 2 кг з куща. Сорт середнього терміну дозрівання.

- **Скіфська** (2-річний саджанець)
ІЖМ-4 – 79 грн. за шт. (голий корінь)

Сорт виведено в Донецькому Ботанічному саду. Кущ невисокий 1,1 м, компактний. Ягоди кисло-солодкі масою біля 1 г, досягають на початку червня. Вирізняється посухостійкістю.

- **Дончанка** (3-річний саджанець)
ІЖМ-3 – 99 грн. за шт. (голий корінь)

Посухостійкий сорт Донецького Ботанічного саду. Ягоди кисло-солодкі без гіркоти масою 0,7 г і більше.

Комплект
із **4-х** саджанців
жимолості
істівної
(3-річних, голий корінь)

ОКН-499В-355 грн. за компл.
Сорти на наш вибір

**Суттєва
економія**

Лікар Виноград

Цю диво-ягоду рекомендують споживати при багатьох хворобах, зокрема при гіпертонії, нервовому виснаженні, безсонні, хворобах серця.

Ягоди. Дія винограду схожа на дію цілющих мінеральних вод. Треба щоденно вживати від 600 г до 1,5-2 кг ягід за три прийоми протягом 1-2 місяців (якщо нема цукрового діабету та інших протипоказань). Спочатку вживають по 200-300 г винограду 2-3 рази на день за годину до їди, а потім дозу поступово збільшують і вживають її вже через годину після їжі.

Сік. Можна використовувати свіжоприготовлений виноградний сік по 250 мл за прийом 1-2 рази на день, поступово доводячи разову дозу до 0,5 л. У цей період не рекомендують вживати жирну їжу, пити сире молоко, пиво, спиртні напої, мінеральні води, їсти багато овочів, особливо огірків, та фруктів, бо таке «поєднання» часто спричиняє розлад шлунка.

Молоде листя. Маловідомий факт: виликувати гіпертонію допомагає спиртова настоянка з листя та молодих гілок винограду, заготовлених у травні. Її готують у пропорції 1:10, настоюють 10-12 днів, вживають по 1 столовій ложці 2-3 рази на день.

Увага! Виноград не рекомендують вживати при виразковому стоматиті, карієсі, цукровому діабеті, виразковій хворобі, гіперацидному гастриті, ожирінні, набряках, метеоризмі, хронічних проносах та при індивідуальній непереносимості.

• **Виноград Велес**
ІВН-42 – 69 грн. за шт. (голий корінь)
ІВН-42В – 248 грн. за 4 шт. (економія 28 грн.)

Безнасінневий сорт раннього терміну дозрівання (близько 100 днів). Куці сильнорослі, грона дуже великі – 900-1700 г, іноді до 3 кг. Ягоди – 4-5 г, рожеві, майже прозорі, м'якоть щільна, хрумка, має мускатний аромат. Шкірка тоненька. Транспортбельний, стійкий до хвороб.

• **Виноград Киш-Миш рожевий**
ІВН-43 – 59 грн. за шт. (голий корінь)
ІВН-43В – 212 грн. за 4 шт. (економія 24 грн.)

Дуже смачний, солодкий безнасінневий сорт. Ягідка м'яка, соковита, шкірка м'яка. Сорт середнього терміну дозрівання – до 130 днів. Грона масою до 0,5-2 кг. Ягоди великі, 3-4 г, рожеві, майже прозорі. Стійкий до хвороб і морозів.

• **Виноград Бажена**
ІВН-44 – 69 грн. за шт. (голий корінь)
ІВН-44В – 248 грн. за 4 шт. (економія 28 грн.)

Раннього терміну дозрівання (100-110 днів) сорт. Куці сильнорослі, грона великі, масою 700-1500 г. Ягоди дуже великі 10-15 г, жовті, соковиті, м'ясисті, мають неповторний смак. Шкірка тоненька. Сорт добре запилюється. Транспортбельність висока. Морозостійкість – -21°C, бажано укривати на зиму.

• **Виноград Оріон**
ІВН-45 – 59 грн. за шт. (голий корінь)
ІВН-45В – 212 грн. за 4 шт. (економія 24 грн.)

Надраннього терміну дозрівання сорт. Куц сильнорослий. Грона дуже великі 800-1500г іноді до 2.5 кг. Ягоди великі, 10-12г, червоно-фіолетові. М'якоть, мармеладна, приємного ледь помітного мускатного смаку, солодка. Урожайність висока. Стійкий до хвороб. Морозостійкість – -23°C.

• **Виноград Гала**
ІВН-46 – 59 грн. за шт. (голий корінь)
ІВН-46В – 212 грн. за 4 шт. (економія 24 грн.)

Столова форма винограду раннього терміну дозрівання, 110-115 днів. Куц великої сили росту. Ягоди темно-сині, овальні, м'ясисті, вагою 7-9 г. Грона великі – 550-900 г. Стійка до хвороб. Морозостійкість -21°C (укривний сорт).

• **Виноград Сфінкс**

ІВН-47 – 69 грн. за шт. (голий корінь)

ІВН-47В – 248 грн. за 4 шт. (економія 28 грн.)

Словова форма винограду дуже раннього терміну дозрівання (100-105 днів). Сильнорослий. Грона великі до 1 – 1,5 кг, ягоди – до 10 г, темно-синього кольору, з хрумкою соковитою м'якоттю, приємні на смак, має унікальний аромат. Високоврожайний.

• **Виноград Супер-екстра**

ІВН-30 – 59 грн. за шт. (голий корінь)

ІВН-46В – 212 грн. за 4 шт. (економія 24 грн.)

Новий супер-раннього терміну дозрівання сорт (90-05 днів) підходить для регіонів з прохолодним кліматом. Кущі сильнорослі. Грона 500-700 г, ягоди – 7-9 г, янтарно-жовті. Висока транспортабельність і врожайність, морозостійкість – до -24-25°C.

• **Виноград Зілга**

ІВН-48 – 69 грн. за шт. (контейнер)

ІВН-48В – 248 грн. за 4 шт. (економія 28 грн.)

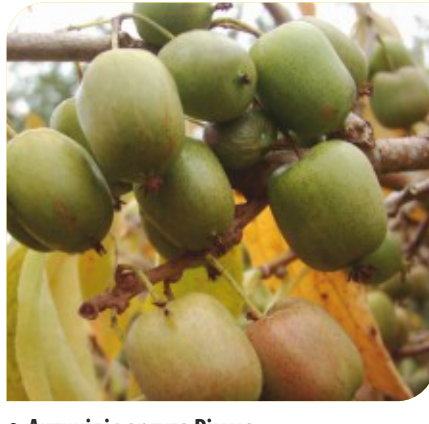
Надраний морозостійкий сорт. Грона великі, масою 350-400 г, циліндричні, щільні. Ягоди слабо овальні, масою 4-4,5 г, смачні із слабким ізabelleним ароматом. Урожай може довго висіти на кущах, не втрачаючи смакових якостей. Сорт транспортабельний і стійкий до хвороб.

• **Актиніда аргута Київська гібридна**

ОКН-578 – 99 грн. за шт. (контейнер)

Витка ліана 8-10 м завдовжки, дводомна, зимостійка. Плоди масою - 18 г, смачні, соковиті, ароматні за смаком: нагадують ківі. М'якоть ніжна, солодка, червона навколо насіння і біла основи плодоніжки. Дозрівають плоди на початку вересня. Вступає кущ в плодоношення: на 3 рік. Врожайність з куща – 5-10 кг.

• **Актиніда аргута Рімма**

ОКН-88 – 99 грн. за шт. (контейнер)

Ягоди світло-зеленого кольору, з великою кількістю дрібних підшкірних цяток. М'якуш соковитий, солодко-кислого смаку із сильним ананасовим ароматом. Маса плоду 5-8 г. Врожайність з куща – 10-12 кг. Плоди дозрівають у другій половині вересня.

• **Актиніда аргута Сентябрьська**

ОКН-167 – 99 грн. за шт. (контейнер)

Висота рослини 3-4 м. Білі квіти, що розпускаються в травні, володіють легким, лимонним ароматом. Плоди масою 7-10 г, як правило, дозрівають у вересні, якщо їх не збирати вчасно, то вони опадуть.

• **Актиніда аргута чоловіча Дон Жуан**

ОКН-87 – 99 грн. за шт. (контейнер)

Чоловіча листопадна ліана. Одна ліана може заплити 5-7 жіночих (але одного виду аргута). Кущі сильнорослий; садити потрібно на відстані 4-5 м від інших актинід.

• **Лимонник китайський**

ОКН – 90 – 89 грн. за шт. (контейнер)

Морозостійка листопадна ліана з приємним запахом лимона. Любить родючий, вологий ґрунт без застою води, обов'язковий дренаж. Краще росте і плодоносить в добре освітлених місцях, але без прямого сильного сонця. Основу рослини потрібно замульчувати перепрішим перегноєм, щоб не допустити пересихання ґрунту, а потім присипати (близько 2 см) шаром перекомпостованої кори. Протягом перших двох років після посадки не обрізає краще дати йому можливість вільно розростатися, після чого необхідно вибрати 1-3 найбільш потужних пагони і прив'язати їх до опори, щоб рослина росла вертикально вгору. Пагони, які залишилися не підв'язані, без опори, плодів не даватимуть. Необхідно пам'ятати про регулярний, рясний і своєчасний полив, так як лимонник не переносить посуху.

Комплект
із **4-х** саджанців
лимонника
(контейнер)
ОКН-588 -319 грн. за компл.

Економія
37 грн.

Хоч до рани прикладай...

Любов Дудченко,
кандидат
біологічних наук

Обліпихова олія – відомий засіб для лікування виразок у шлунку, кишечника, на тілі. Рани від компресів з обліпиховою олією загоюються швидко й ефективно.

Але це – не єдине достоїнство обліпихи.

М'якуш її плодів містить цінні жирні кислоти, фосфоліпіди, каротиноїди, вітаміни В1, В2, В6, В9, РР, F, холін, серотонін, флавоноїди, вільні амінокислоти, дубильні речовини. У листі та корі виявлено алкалоїди, вітаміни С, В1, В2,

В6, В9, РР, у насінні – жирні кислоти і набір жиророзчинних вітамінів. Плоди та листя – цінні накопичувачі цинку та марганцю. Про обліпиху як лікарську рослину знали здавна. Стародавні греки додавали листя та пагони обліпихи до корму для хворих коней. Тварини швидко одужували, а їхня шерсть починала блистіти. Саме ця лікувальна властивість обліпихи визначила латинську назву рослини – у перекладі «кінь блискучий». Лікарі того часу використовували плоди, сік, кору та листя обліпихи для лікування багатьох хвороб. Зокрема, у Китаї та Тибеті обліпихою лікували не лише виразки, а й шкірні захворювання, хвороби суглобів, ревматизм, подагру. Нині спектр лікувальних препаратів з обліпихи розширився.

• **Плоди і сік** з обліпихи радять вживати як полівітамінний та загальнозміцнювальний засіб (70-100 г ягід три рази на день). Особливо корисно при атеросклерозі, цукровому діабеті, для покращення обміну речовин, при шкірних захворюваннях, гіпоацидному гастриті та гіповітамінозі. Плоди обліпихи містять речовини, які зміцнюють судини, сприяють їхній еластичності, що знижує ймовірність виникнен-

ня інфаркту, інсульту, внутрішніх крововиливів.

• **З подрібнених плодів та соку** обліпихи роблять компреси при опіках (або змащують уражені місця 3-4 рази на день). Цей засіб використовують і для лікування екземи.

• **Настій із листя чи гілок** обліпихи – 3 ч. л. сировини на 1 склянку окропу, кип'ятити 5 хв., настояти 2 години. Корисний як компрес та для обмивання (3 рази на день) при облісінні. Препарати з листя обліпихи сприяють помірному зниженню кров'яного тиску, тонізують, розширюють судини серця та мозку, покращують кровообіг.

• **Відвар із насіння** – 3 ч. л. сировини на 1 склянку води, кип'ятити півгодини, настояти 2 год., пити по 50 мл три рази на день як антиоксидантний засіб (у тому числі і при отруєнні солями важких металів).

• **Настоянка з кори гілок** – 3 ч. л. сировини на 100 мл 70% спирту, настояти 14 днів, пити по 20–25 крапель три рази на день при променевої хворобі та як профілактичний протипухлинний засіб при поліпах та інших доброякісних пухлинах.

• **Плоди обліпихи та вироби** на її основі особливо рекомендують вживати людям літнього віку як загальнозміцнювальні засоби.

- **Листя обліпихи** використовують для припарок при ревматичних та подагричних болях. 2-3 столові ложки листя загортають у марлю, опускають на кілька секунд в окріп, прикладають до хворого місця (треба трохи почекати, щоб не обпектися).

- **Увага! Свіжі плоди та сік з обліпихи не можна використовувати при гіперацидному гастриті та виразковій хворобі шлунка, хворим із сечокам'яною хворобою (уратні камені).**

- **Обліпиха Київський янтар**

ОКН-624 – 89 грн. за шт. (контейнер)

Раннього терміну дозрівання сорт. Ягоди оранжеві, овальної форми, масою до 1 г, кисло-солодкого смаку, ароматні, з високим вмістом каротину. Врожайність до 15 кг, дозріває на початку серпня. Морозостійкість – 40°C

- **Обліпиха Либідь**

ОКН-625 – 89 грн. за шт. (контейнер)

Кущ, або деревце висотою до 2 м, без шипів. Термін дозрівання ранній – початок серпня. Ягоди жовті, 0,8 г, ароматні, кисло-солодкі. Вступає в плодоношення на 3-4 рік. Врожайність до 20 кг з куща на 6-7 рік. Витримує морози до -40°C

Обліпиха дводомна рослина. Запилюється вітром, тому в саду обов'язково потрібно садити жіночі та чоловічі екземпляри. Якщо чоловіча рослина знаходиться в межах 5-10 м від жіночих, то цього цілком достатньо для гарного запилення.

- **Обліпиха Адам**

ОКН-628 – 89 грн. за шт. (контейнер)

Ягоди жовті, до 0,6 г, ароматні, слабокислі. Термін дозрівання – початок серпня. Починає плодоносити на 3-4 рік. Урожайність: до 10-15 кг з куща 6-7 років. Кущ: середньорослий, середньокочуючий. Зимостійкість до -40°C. Плоди легко відриваються.

Мус з обліпихи

Обліпихова смакота

Сік з обліпихи

1 кг плодів залити 2 склянками холодної кип'яченої води, перемішати, вичавити сік, розлити в банки, зберігати в темному прохолодному місці.

Желе

2 склянки соку з обліпихи змішати із 1 склянкою яблучного соку та 3 ст. л. цукру, прокип'ятити, залити розчином желатину, розлити.

Мус

2 склянки ягід протерти через решето, залити 2 склянками води, закип'ятити, процідити, додати 1 склянку цукру, додати розчин желатину і сік з обліпихи, збити до утворення піни, розлити, поставити в холодне місце.

Варення

1 кг обліпихи пересипати 2 кг цукру, пропустити через м'ясорубку, а потім через сито, розлити у скляні банки, накрити кришками.

Кисіль

У киплячу воду (2 склянки) додати 1 ст. л. цукру, крохмаль (2 ст. л.), розведений холодною водою, та 1 склянку соку з обліпихи, перемішати, охолодити, подавати зі збитими вершками.

Варення з обліпихи

Якщо Ви замовляєте рослини в контейнерах, то вони Вам усі прийдуть в контейнерах, а якщо голий корінь, то всі будуть з голим коренем.
Рослини в контейнерах можете замовити відразу, бо ми висилаємо їх протягом всього літа та осені, нагадаємо що ще діє каталог з журналу №2.

Весільне дерево

Щербак Оксана
сміт. Білогородка,
Київська обл.

Весілля – один з найщасливіших днів у нашому житті, сповнене безлічі приємних переживань, клопотів, цікавих вражень і радісних спогадів. У такі хвилини хочеться зробити щось хороше, щоб запам'яталося і закарбувалося незабутніми фрагментами на яскравих щасливих весільних фотографіях.

А що може бути кращим, ніж подарунок цілій планеті – посадка «сімейного дерева» або «дерева кохання». Саме про цю давно забуту традицію хочу Вам розповісти.

Ще наші предки висаджували дерева у якийсь визначний день: весілля, народження дитини. Робили це біля власного будинку, використовуючи при цьому різноманітні плодові дерева так, щоб з часом навколо рідної оселі утворився пишний сад з улюбленими плодами вишні, яблуні, черешні, сливи, абрикоса, аличі.

Пройшов час, але давні традиції мають здатність повертатися. Ось і цей звичай став набирати все більшої популярності та значно модернізувався. Так деревце не обов'язково висаджують у відкритий ґрунт, а у красивий горщик. В якості рослини використовують кімнатний мирт чи навіть фікус.

Сучасний ринок посадкового матеріалу насичений різноманітними саджанцями не тільки плодових і ягідних культур, але й красивими квітучими, декоративно листяними з цікавими і незвичайними формами крони. До вибору варто підійти серйозно, адже таке свято буває лише раз у житті. Кожне деревце несе в собі якийсь таємний зміст.

Плодові: груша, вишня, яблуня символізують багате потомство.

Верба – невибагливе деревце, що оспівувалось багатьма поетами. Символізує душевний спокій та умиротворення.

Ліщина означає мудрість, яка так необхідна в молодому шлюбі.

Сакура – незвичайна рослина, а її незрівнянні рожеві квіти є символом ніжного та чистого кохання.

Береза – чистота та світло, а численна різноманітність форм крони і листя дозволить обрати саме ту струнку красуню, яку потрібно.

Магнолія – весняне деревце з великими незвичайними квітами. Означає весняне пробудження і неймовірну красу, процвітання сім'ї.

Місце для посадки можна вибрати незвичайне. Не обов'язково висаджувати дерево в себе в дворі, а наприклад, в місці, де Ви познайомилися. Хорошим рішенням є подарувати його якійсь установі: дитячому садочку чи школі, в яку незабаром ходитимуть Ваші дітки або ж висадити його просто у парку. Правда, про це потрібно заздалегідь попередити адміністрацію і все узгодити. Варто знати, що колючі дерева та кущі, а також з отруйними ягодами біля садочків чи шкіл висаджувати заборонено.

Яму для посадки варто підготувати заздалегідь, щоб в день свята не займати багато часу (у Вас і так його не вистачатиме) та зайве не забруднитися. Не забудьте прихопити фартух і рукавички, але головне взяти лопату та лійку з водою.

Рік тому в прекрасну осінню пору ми з чоловіком святкували своє весілля та вирішили приєднатися до цієї прекрасної традиції. Як зелений символ кохання обрали магнолію Суланджа з великими рожевими квітами так, як нам обом подобається ця рослина. Красуню вирі-

шили презентувати дитячому садочку у рідному селі. Магнолія тут – справжня екзотика, тому для неї обрали почесне парадне місце на сонячній стороні у затишку, який вона дуже любить. Деревце невеличке, проте дуже гарне і ми не можемо дочекатися, коли воно зацвіте.

Робити подарунки – чудова риса, особливо якщо це з любов'ю до рідних місць і до цілої планети. А ще зелена традиція – це унікальна нагода залишити маленький добрий слід на цій Землі.

• **Магнолія Leonard messel**

ОКН-185 - 144 грн. за шт. (контейнер)

Розлогий чагарник або невелике дерево з коротким стовбуром, плоско-округлою асиметричною кроною і злегка звисаючими гілками. Висота дорослого куща 3-5 м, розростається в ширину. Квітки з'являються до розпускання листя. Вони зірчасті форми, діаметром 12,5 см, пелюстки довжиною 5,7-7 см, шириною 0,8-1,5 см, білого або блідо-рожевого кольору. Крайні пелюстки мають синьо-червоні або рожево-фіолетові смужки, які надають квітам фіолетово-рожевого забарвлення, всередині пелюстки білі. Цвіте з середини квітня до початку травня.

• **Магнолія Susan**

ОКН-183 - 144 грн. за шт. (контейнер)

Кущ заввишки 2, 5 м, листя темно-зелене, квіти дуже ароматні, зовні схожі на лілію, до 15 см довжиною, частина пелюсток загнута всередину, зовні пелюстки білі, основи червоні, кінчики світліші, квіти – від фіолетово-червоних до сіро-пурпурних. Цвіте довго, з квітня до травня-червня. Цвіте навіть молодий кущ.

• **Магнолія Суланжа Nigra**

ОКН-598 - 144 грн. за шт. (контейнер)

Квіти з'являються разом з листям, нагадують вузьку вазу, 10-12 см в довжину і 5 см в ширину, зовні – рубіново-червоні, або пурпурні, всередині – білі з вкрапленнями. Морозостійка.

• **Магнолія Суланжа Lennei**

ОКН-599 - 144 грн. за шт. (контейнер)

Кущ заввишки 2-3 м, бутони квітів темно-пурпурні, квіти великі, всередині білі, листя великі, яскраво-зелені, восени жовті.

• **Магнолія Ruby**

ОКН-597 - 144 грн. за шт. (контейнер)

Листопадний кущ з дуже великими, рубіново-червоними квітками. Прекрасні квіти з'являються в ранньому віці, створюючи відмінне шоу. Любить сонячне місце і добре дреновану землю. Квітки дуже ароматні.

За матеріалами
Віри Бегічевої

Магія Клена

Напрочуд красиве струнке дерево клен в Україні ще називають явором. Його листочки пурхають восени, як яскраві метелики, а з його деревини, вкритої химерними візерунками, в давнину робили прядки, гребені, меблі і навіть музичні інструменти.

П'ятилопатеві листки клена також в давнину слугували амулетами від усілякої біди, бо число 5 вважалося магічним. Слов'яни вірили, що клен приносить щастя, це – святе дерево, бо навіть грим його не вражає, тож клен біля хати чи на подвір'ї вважали своєрідним оберегом від бід і напастей, від злих духів і стихій. Народне прислів'я каже: явір над водою – прощайся з бідкою. Вважалося, що клен має магічну здатність продовжувати життя, і якщо маленьку дитину протягти крізь кленові гілки, вона житиме довго і щасливо. А ще слов'яни вважали, що клен – одухотворена істота. Існувало повір'я про те, що клени колись були людьми, пов'язане з п'ятилопатеvim листям цього дерева, в якому вбачали 5 пальців людської руки. З цієї причини кленове дерево не використовують

на дрова, з нього не роблять труни. А в деяких казках про Бабу Ягу вона перетворює на клени синів, які пішли з дому без материнського благословення, але мати знайшла їх і завдяки ній вони знову стали людьми.

Танок в саду, ліки - в льоху

У різних країнах клену приписували різні чесноти, але скрізь шанують це дерево і очікують від нього щастя, молодості, здоров'я. Та й сам клен нагадує юнака, що не стоїть на місці, а «танцює». І дійсно, це гнучке дерево з тонким стовбуром на вітрі хилиться, ніби у весняному танку. Клен вважається деревом молодості пори року – весни. Кленовий сік – улюблений напій багатьох людей, приємний на смак і цілющий, крім того, збирати його можна раніше ніж березовий сік. А в Північній Америці з цього соку навесні варять дуже смачний і популярний кленовий сироп і запашний кленовий цукор (його рецепт зберігся ще з часів індіанських племен).

Народна медицина широко використовує сік клену як протизапальний, сечогінний і жовчогінний, загальнозміцнюючий і вітамінний засіб. В давнину знали багато ре-

цептів приготування квасу із соку клена. А з його листя знахарі готували засіб для підвищення «чоловічої сили». 1 ст. ложку листя довго настоювали в 1 склянці окропу і радили пити холодним по 1/4 склянки 3-4 рази на день (найбільше допомагає листя яскравого забарвлення, а не жовтувате чи плямисте). Позбутися болю у спині нашим предкам допомагала така настоянка: 2 ст. л. листя на 100 мл горілки. Настояти 7 днів, пити по 20-30 крапель 3 рази на день до прийому їжі.

Клечальне свято

Головним святом, коли вшановувався клен, був день літнього сонцестояння Івана Купала – Різдво святого Іоанна Хрестителя (7 липня за новим стилем). Священний клен в цей день прикрашали стрічками, вінками з квітів і колосків язичники, які вшановували молодого бога Купалу, вважаючи його земним образом саме клен. Одна з гіпотез пов'язує назву дерева з обрядом клечання – традицією прикрашати зеленню будинки.

В давнину, коли будували будинок, з південної його сторони садили пару кленів. А оскільки новий будинок зазвичай призначався для молодості сім'ї, клени називали Наречений і Наречена.

Через незвичну форму свого листя, що нагадує серце (а восени його колір також багрянний, як серце), клен вважається деревом-покровителем кохання і закоханих. Клену поклонялися і слов'яни, і японці, які вважають червоний колір символом кохання. У Японії кленові гаї здавна шанувалися як місця, де мешкає божество. Ці дерева садили біля буддійських монастирів і храмів. Барви кленового листя серед осінніх гір вважались в Японії однією з найвищих духовних радостей, дарованих людині богами. Одним з найпопулярніших свят японського традиційного календаря є момідзі-гарм – милування полум'яніючим листям осінніх кленів. В цей день після завершення всіх польових робіт селяни танцювали, співали пісні, плели вінки з листя клена. Донині у Япо-

Корисно знати!

Останні дослідження вчених довели що кленовий сік корисний при цукровому діабеті і людям з онкохворобами.

нії є місця, що славляться своїми кленовими гаями, туди з'їжджаються тисячі людей, щоб милуватися неповторними кольорами кленового листа. Щоб Ваша душа й серце наповнились неперевершеною насолодою споглядання чарівного кленового листа, не обов'язково їхати в Японію.

«СонцеСад» підібрав для Вас два клени, про барви листя яких ні пером описати, ні в казці розказати: осінньо-багряний **October Glory** та триколірний **Flamingo**.

Готуйте з кленового соку

• Кленово-медовий напій

1 л кленового соку, 1 ст ложка меду, додати сухофрукти, настояти впродовж 2 тижнів і використовувати як напій.

• Кленове шампанське

1 л соку нагрівають до + 35°C, додають 15 г дріжджів, цедру лимону та трішки родзинок. Настояють 2 тижні.

▲ Клен ясенolistий **Flamingo**
ОКН-608 – 149 грн. за шт. (контейнер)

▼ Клен червоний **October Glory**
ОКН-609 – 159 грн. за шт. (контейнер)

• **Леспедеца Thunbergii**
ОКН-423 – 89 грн. за шт.

Листопадний напівкущ або багаторічна трав'яниста рослина 1-2 м висоти і до 1,5 м діаметром. Гілки тонкі, спрямовані вгору або дугувидно вигнуті, борознисті, темно-коричневі, майже чорні. Квітки зібрані в багатоквіткові, пониклі, пазушні кисті 10-15 см довжини, які формують пухкі верхівкові волоти 60-80 см довжини. Віночок 1,2-1,8 см довжини, яскравий, пурпурно-рожевий. Цвіте у вересні-жовтні, більше 3 тижнів, дуже рясно, щорічно.

• **Барбарис Тунберга Rose glow**
ОКН-594 – 91 грн. за шт.

Висота куща понад 1,5 м. Має дуже красиве листя - темно-пурпурна листова пластинка обрамлена рожевою каймою, восени набуває фіолетового кольору. Квіти двокольорові – зовні червоні, всередині жовті, в кетягах, цвіте у квітні – травні, ягоди з'являються у вересні (плодоносить щороку).

• **Жасмин садовий Aureum**
ОКН-600 – 89 грн. за шт.

Прямий кущ з інтенсивним забарвленням, до 2 м заввишки. Листя яскраво-жовте, влітку зелено-жовте. Квітки білі, поодинокі. Невиблагливий. Морозостійкий.

• **Гліцинія floribunda Macrobotrys**
ОКН-605 – 259 грн. за шт.

Листопадна ліана, висотою 8-10 м. Квіти фіолетові, зібрані в суцвіття довжиною до 1,5 м, цвіте в травні. Відрізняється особливо великими гронами квітів. Добре росте в сонячних місцях. Морозостійкість до -27°C.

• **Спірея японська Голден Принцес**
ОКН-12- 79 грн. за шт.

Красива довгоквітуча рослина з яскравим листям. Потребує сонячного світла, бо в тіні жовте забарвлення її листя змінюється на зелене. Цвіте з весни до глибокої осені. Невиблаглива і витривала, добре зимує під снігом за умов наших суворих зим.

• **Барбарис Verruculosa**
ОКН-595 – 91 грн. за шт.

Вічнозелений кущ заввишки 1-1,5 м. Квіти - золотисто-жовті, плоди - фіолетово-чорні із сизуватим нальотом, до 1,2 см завдовжки і 0, 8 в ширину – яйцевидної чи грушовидної форми. Дуже декоративний, цвіте у травні-червні.

• **Жасмин Snowbelle**
ОКН-601 – 75 грн. за шт.

Дуже популярний сорт. Красивий кущ з розлогою кроною заввишки 1,5-2 м, діаметр до 1,5 м. Квіти білі, махрові, до 4 см, зібрані в кетяги, запашні. Невимогливий до умов. Цвіте у червні – липні 15 -22 днів.

• **Юкка filamentosa Variegata**
ОКН-606 – 239 грн. за шт.

Вічнозелена декоративна рослина з красивими облямованими листям, зібраними в розетку. Квітки жовтувато-білі, пониклі, до 8 см завдовжки. Росте у вигляді кулястого куща.

• **Барбарис Оттавський Silver miles**
ОКН-593 – 86 грн. за шт.

Великий розлогий кущ висотою до 2,5 м. Листя строкаті, пурпурні, зі сріблясто-сірими плямами і білою каймою восени набуває яскравого багряного кольору. Цвіте жовто-червоними квітами у травні, ягоди (до 0, 8 см) дозрівають у кінці вересня – на початку жовтня.

• **Кольквіція чарівна Pink cloud**
ОКН-596 – 89 грн. за шт.

Листяний розлогий кущ висотою 2-3 м із звисаючими гілками. Дуже швидко росте. Листя темно-зелене, восени – жовто-червоне, внизу опушене. Квіти яскраві, рожеві, зібрані в густі суцвіття. Цвіте рясно, в червні. Сстійкий до хвороб і шкідників. Використовують у композиціях і самостійно – для створення клумб, рабаток і живих огорож.

• **Жасмин гібридний Virginal**
ОКН-602 – 89 грн. за шт.

Кущ до 2-3 м з густою кроною. Квіти великі – до 6 см, дуже запашні, махрові, білі, в кетягах, листя – темно-зелене, а восени – жовте. Цвіте у червні-липні впродовж 25 днів.

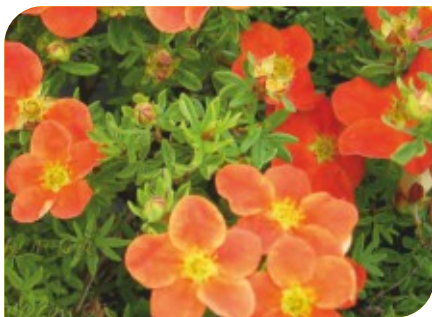
• **Дейція Magicien**
ОКН-610 – 79 грн. за шт.

Кущ до 2 м заввишки. Цвіте рожевими квітами у червні-липні.

• **Дейція scabra Plena**
ОКН-611 – 79 грн. за шт.

Кущ з дуже красивими махровими квітками: всередині білі, зовні рожеві. Висота 3-4 м, діаметр крони до 2 м. Листя довжиною 3-8 см овально-загострене темно-зелене шорстке, восени жовте. Цвітіння рясне в липні. Квітки зібрані в кисті довжиною до 12 см.

• **Перстач Marrob**
ОКН-613 – 79 грн. за шт.

Кущ заввишки 50 см., густий. Квіти яскраво-червоні, квітне у червні – вересні.

• **Калина Lantana**
ОКН-178 – 99 грн. за шт.

Листопадна теплолюбива рослина, що утворює кущ заввишки 2-4 (до 5 м). Квіти білі, зібрані в суцвіття до 10 см. Плоди декоративні, овальні, блискучі. На початку дозрівання яскраво-червоні, пізніше чорні. Отруйні.

• **Спірея Вангутта**
ОКН-482 – 75 грн. за шт.

Декоративний кущ висотою до 2 м. Вирізняється розлогими, дугоподібно вигнутими вниз гілками, які утворюють красиву "каскадну" форму крони. Листя до 3,5 см завдовжки, оберненояйцевидні, зубчасті, 3-5-лопатеві, зверху темно-зелені, знизу тьмяно-сірі, голі. Квітки чисто-білі, в густих, численних, напівкулястих суцвіттях, густо покривають весь кущ.

• **Гортензія anomala Miranda**
ОКН-134 – 139 грн. за шт.

Кущовидна ліана. Досягає 6-8 м. Цвіте у липні – серпні, квіти кремово-білі, духмяні, зібрані у суцвіття. Листя темно-зелене, блискуче, восени довго залишається зеленим. Використовують для декорування стін, альтанок. Може рости без опори, добре вкорінюється.

• **Малина чорна Bristol**
ОКН-115 – 59 грн. за шт.

Ззовні чорна малина дуже схожа на ожину. Та й за смаком ягоди дуже схожі. Відрізнити чорну малину від ожини легко – у ожини ягоди відриваються разом з плодоніжкою, а у малини відокремлюються без неї. У порівнянні з червоною чорна малина більш посухостійка, практично нічим не хворіє і не пошкоджується. Її кущ компактний, може досягати трьох метрів висоти, потребує опори. Ягоди чорної малини округлі, середньої величини, на початку дозрівання червоні, при повній стиглості – чорні, блискучі, з сизим нальотом, чудового смаку, довго не обсипаються і можуть зберігатися кілька днів. Вони вважаються цілющими, оскільки містять масу біологічно активних речовин, вітамінів, органічних кислот, вуглеводів. Під час дозрівання, коли кущі буквально усяпані чорними блискучими ягодами, і восени, після листопаду, пагони стають блакитними і виглядають дуже мальовничо.

• **Бузина коралова (червона) Sutherland Gold**
ОКН-320 – 129 грн. за шт.

Це один з найефектніших жовтолистих чагарників, висотою до 2,5-4 м, з красивим золотистим розсіченим листям. Швидкорослий, найкраще відчуває себе в легкій півтіні або на сонці. У тіні листя зеленіють. Вважають, що коралову бузину не люблять миші, і там, де вона росте, мишей нема.

Увага! Олія з насин плодів коралової олії містить отруйні речовини. Плоди їстівні після термічної обробки, однак попередньо слід видалити кісточки з плодів, оскільки навіть термічна обробка не знищує усі токсичні речовини.

• **Перстач Daydawn**
ОКН-612 – 79 грн. за шт.

Невибагливий декоративний кущ висотою до 1 м. Квіти – персикового кольору, квітне з червня до пізньої осені. Морозостійка.

• **Вейгела florida Brigela**
ОКН-143 – 99 грн. за шт.

Прямозростаючий кущ заввишки до 2,5 м. Листя зелене з широкою жовтою облямівкою. Квітки темно-рожеві; розпукуються в червні-липні. Потребує сонячного місця, де жовта облямівка листя стає ще яскравішою.

• **Перовскія Blue spire**
ОКН-388 – 74 грн. за шт.

Ефектна ароматична рослина, яка квітне з середини літа до середини осені. Високі зігнуті стебла несуть колоски, суцільно вкриті дрібними бузковими квіточками. Здалеку вона здається пишною бузковою хмаринкою у квітнику.

• **Будлея Давида Adonis Blue**
ОКН-147 – 99 грн. за шт.

Невеликий кущ заввишки 1,5 м. Квітки сині, запашні, зібрані в суцвіття завдовжки 25-30 см; розпускаються з червня і до перших заморозків. Потребує дренованих ґрунтів.

Гібіскус – рослина не тільки ароматна і смачна, але і вельми корисна. Чай, в складі якого є цей компонент, має приємний кислуватий присмак. Для напою використовують чашечки квітів гібіскусу. Після в'янення квітки чашечка розростається і збільшується в 5-6 разів. Вона стає соковитою, м'якшою. Збирають чашечки зі зрілими плодами, сушать, переробляють та додають до чаю.

Квітка кохання – гібіскус

- **Царський гібіскус (бутони)**

ЧАЙ-57 - 12 грн. за 10 г
ЧАЙ-57М - 49 грн. за 50 г
ЧАЙ-57С - 197 грн. за 200 г

- **Нірвана**

ЧАЙ-60 - 13 грн. за 10 г
ЧАЙ-60М - 54 грн. за 50 г
ЧАЙ-60С - 215 грн. за 200 г

Ця багата трав'яна суміш із кореня лакриці, фенхелю, гібіскусу, мудрецю, бальзаму, апельсинової цедри, ромашки, коріандру, перцевої м'яти, розмарину та лаванди має неймовірно насичений смак і духмяний аромат. Кожен з її інгредієнтів має дію, направлену на врівноваження і спокій.

- **Бутони чайної троянди**

ЧАК-4 - 69 грн. за 50 г

Напій з чайної троянди має противірусну активність, зміцнює імунітет, нормалізує постачання організму киснем, регулює емоційний стан, відмінно впливає на ендокринну систему. Настій з троянд покращує стан кровоносних капілярів шкіри обличчя. Чай з троянд радує око своїм виглядом, підвищує настрій ніжним запахом.

- **Квіти хризантеми**

ЧАК-3 - 46 грн. за 50 г

Неповторний і дивовижний аромат цих квітів нагадує запах осінньої прохолоди. Її пелюстки містять у великій кількості такі мінеральні речовини, як: калій, селен, магній, цинк. Завдяки чому, вживання настоїв, чаїв з вмістом квітів хризантеми, сприяє відновленню здоров'я людини. Чай, приготований з пелюсток хризантеми, сприяє зміцненню імунітету, підвищенню апетиту, знижує запальні процеси в шлунку, кишечнику, допомагає вилікуватися від туберкульозної палички.

- **Квіти жасмину**

ЧАК-2 - 56 грн. за 50 г

Унікальна здатність жасмину - ефективно впливати на жирові відкладення. Напій до-помагає позбутися зайвих кілограмів. Велика кількість вітамінів, мінеральних речовин, що сприяють посиленню обмінних процесів у людському організмі, стимулює роботу головного мозку, зміцнює стінки судин, підвищуючи їх еластичність. Людина на довгі роки залишається молодою та здоровою.

- **Чорний барбарис**

ЧАЙ-165 - 11 грн. за 10 г
ЧАЙ-165М - 45 грн. за 50 г
ЧАЙ-165С - 179 грн. за 200 г

Чорний чай ароматизований ягодами барбарису та годзі, що відомі своєю тонізуючою і лікувальною дією, та пелюстками гранату. Має приємний кисло-солодкий смак та яскравий аромат.

- **Імбирний (чорний)**

ЧАЙ-163 - 11 грн. за 10 г
ЧАЙ-163М - 41 грн. за 50 г
ЧАЙ-163С - 154 грн. за 200 г

Імбирний чай, випитий до їжі, здатний викликати хороший здоровий апетит. А після їжі він допоможе краще засвоїтися їжі, яку ви з'їли, і виведе шлаки.

- **Останній герой**

ЧАЙ-146 - 11 грн. за 10 г
ЧАЙ-146М - 45 грн. за 50 г
ЧАЙ-146С - 179 грн. за 200 г

Чай з лимонною травою, цедрою зеленого апельсина, ягодами червоної смородини і суцвіттями вересу. Відома чудотворна сила вересу здавна використовується для приготування чоловічих чаїв.

• **Гранатовий пунш**

ЧАЙ-21 – 18 грн. за 10 г.
ЧАЙ-21М – 73 грн. за 50 г.
ЧАЙ-21С – 291 грн. за 200 г.

Вишуканий сніжний оолонг із шматочками яблука, цейлонської кориці, білим чаєм та пелюстками гранату. Має духмяний фруктово-корицевий смак та аромат.

• **Женьшеневий оолонг**

ЧАЙ-22 – 16 грн. за 10 г.
ЧАЙ-22М – 64 грн. за 50 г.
ЧАЙ-22С – 256 грн. за 200 г.

Це суміш улуна та женьшеню, що надає сил. Має легкий аромат і дуже приємний солодкуватий смак з легким гіркуватим тоном.

• **Медовий оолонг**

ЧАЙ-23 – 22 грн. за 10 г.
ЧАЙ-23М – 86 грн. за 50 г.
ЧАЙ-23С – 346 грн. за 200 г.

Вишуканий оолонг із шматочками яблука, цейлонської кориці, білим чаєм та пелюстками гранату. Має духмяний фруктово-корицевий смак та аромат.

• **Молочний оолонг**

ЧАЙ-24 – 14 грн. за 10 г.
ЧАЙ-24М – 58 грн. за 50 г.
ЧАЙ-24С – 230 грн. за 200 г.

Китайський чай з о. Тайвань. Відомий унікальною технологією напівферментації. Має квітково-молочний аромат та фруктовий смак. Наділений корисними властивостями як чорного, так і зеленого

• **Молочний Маофенг**

ЧАЙ-38 – 20 грн. за 10 г.
ЧАЙ-38М – 79 грн. за 50 г.
ЧАЙ-38С – 318 грн. за 200 г.

Чорний елітний чай із високим вмістом чайної бруньки і прекрасним молочним ароматом. Має прекрасні тонізуючі властивості та насичений м'який смак.

• **Тегуаньін Нунсян**

ЧАЙ-25 – 16 грн. за 10 г.
ЧАЙ-25М – 64 грн. за 50 г.
ЧАЙ-25С – 256 грн. за 200 г.

Унікальний оолонг з натуральним кавово-карамелевим відтінком аромату, що має, на думку китайців, м'який заспокійливо-розслаблюючий ефект, рекомендовано людям розумової праці.

• **Ерлі Грей по-англійськи**

ЧАЙ-41 – 10 грн. за 10 г.
ЧАЙ-41М – 42 грн. за 50 г.
ЧАЙ-41С – 166 грн. за 200 г.

Володіє ніжним і, водночас, солодкуватим ароматом і яскравим, незабутнім смаком напою. Відповідає кращим традиціям англійського чаювання.

• **Спайсі**

ЧАЙ-42 – 12 грн. за 10 г.
ЧАЙ-42М – 49 грн. за 50 г.
ЧАЙ-42С – 195 грн. за 200 г.

Чорний ароматизований чай з зеленим кардамоном, гвоздикою, фенхелем, імбирем, анісом та червоним перцем. Має присмний смак та аромат.

• **Чорний чай Таємне бажання**

ЧАЙ-43 – 13 грн. за 10 г.
ЧАЙ-43М – 51 грн. за 50 г.
ЧАЙ-43С – 202 грн. за 200 г.

Чорний чай ароматизований шматочками манго, абрикосу та пелюстками троянди.

• **Зелений чай Аннаберрі**

ЧАЙ-44 – 15 грн. за 10 г.
ЧАЙ-44М – 60 грн. за 50 г.
ЧАЙ-44С – 240 грн. за 200 г.

Чай із шматочками ананасу, суні-ці, пелюстками соняшника. Має освіжаючий аромат та благородний смак.

• **Алоє Вера**

ЧАЙ-45 – 7 грн. за 10 г.
ЧАЙ-45М – 27 грн. за 50 г.
ЧАЙ-45С – 109 грн. за 200 г.

Чай із шматочками алоє вера та папайї, пелюстками чорнобривців та волошки. Має додатковий оздоровчий та омолоджувальний ефект та ніжний м'який смак.

• **Суниця з вершками**

ЧАЙ-63 – 11 грн. за 10 г.
ЧАЙ-63М – 44 грн. за 50 г.
ЧАЙ-63С – 176 грн. за 200 г.

Зелений чай на основі китайського «Храму неба» з великим вмістом ягід та листя суниці.

• **Гурія грузинський байховий**

ЧАЙ-74 – 13 грн. за 10 г.
ЧАЙ-74М – 52 грн. за 50 г.
ЧАЙ-74С – 207 грн. за 200 г.

Чорний чай, що виробляють вручну з молодого листя на йодонасиченій деревині, котра віддає частину своїх мікроелементів цьому прекрасному, благородному напоєві.

• **Кавказька чорниця**

ЧАЙ-144 – 11 грн. за 10 г.
ЧАЙ-144М – 44 грн. за 50 г.
ЧАЙ-144С – 174 грн. за 200 г.

Чорний чай в поєднанні із листям дикої кавказької чорниці, що має темний із зеленими тонами колір настою, кислуватий смак та приємний свіжий аромат.

- **Арабіка Бразилія Сантос**
KAB-1B – 51 грн. за 100 г
KAB-1 – 125 грн. за 250 г

Це найвідоміший сорт бразильської арабіки. Смак насичений, помірно-кислий, з солодкими нотками і відтінками сухих спецій. Аромат тонкий, збалансований.

- **Арабіка Колумбія**
KAB-7B – 56 грн. за 100 г
KAB-7 – 140 грн. за 250 г

Один з найпопулярніших сортів кави в світі, що має смак з м'яким фруктовим присмаком та виразною кислинкою.

- **Бразильський бленд**
KAB-30B – 49 грн. за 100 г
KAB-30 – 121 грн. за 250 г

Вишукана суміш кращих сортів бразильської арабіки. Відмінна риса – витончений смак з легкою кислинкою. Унікальна кава, яку гурмани п'ють без цукру.

- **Арабіка Мокко (Ефіопія)**
KAB-40B – 58 грн. за 100 г
KAB-40 – 145 грн. за 250 г

По смакових якостях знавці відносять її до кращих світових сортів кави. Має особливий винний смак з фруктовим відтінком. Довгий післясмак. Аромат тонкий, яскраво виражений, з фруктовим відтінком.

- **Арабіка Гватемала**
KAB-5B – 56 грн. за 100 г
KAB-5 – 140 грн. за 250 г

Напій має характерний смак темного шоколаду з відтінками спецій та фруктів. Сильно виражений гострий смак, збільшена кислотність і особливий, з присмаком диму, аромат. Настій міцний, екстрактивний.

- **Арабіка Коста-Ріка**
KAB-3B – 56 грн. за 100 г
KAB-3 – 140 грн. за 250 г

Характерний міцний і насичений смак нагадує старе бургундське вино. Цій каві притаманні м'який шовковистий смак з виразною кислинкою.

- **Арабіка Ефіопія Харар**
KAB-38B – 74 грн. за 100 г
KAB-38 – 185 грн. за 250 г

Кава з східної частини Ефіопії. Збирають її вручну на висоті 2-5 тис. м. над рівнем моря в високогірних місцевостях міста Харар. Міцний напій з м'яким насиченим шоколадним смаком.

- **Айриш Крім**
KAB-21B – 61 грн. за 100 г
KAB-21 – 152 грн. за 250 г

Суміш різних сортів арабіки з м'яким та приємним смаком і ароматом ірландських вершків в поєднанні із какао і ваніллю. Смак цієї кави нагадує смак відомого лікеру «Бейліс».

- **Арабіка Жовтий бурбон**
KAB-33B – 70 грн. за 100 г
KAB-33 – 167 грн. за 250 г

Зерна кави мають золотисто-зелений колір, який змінюється при обсмажуванні на шоколадний. Кава має збалансований смак, со-лодкість білого шоколаду та кислинку, що нагадує білий виноград. Найсолодша кава, її можна пити без цукру.

- **Арабіка Марагоджип Нікарагуа**
KAB-37B – 54 грн. за 100 г
KAB-37 – 127 грн. за 250 г

Вирізняється тим, що має найбільші, але досить пористі зерна (так звана «кава-мустанг»). Багато знавців вважають зерна кави Марагоджип прекрасними, чи не найкращими у світі за смаковими якостями. Напій цінують за яскраву гірчинку і красивий колір. Вишуканий, добре збалансований оксамитовий аромат, настій середньої насиченості, з витонченим приємним смаком і легкою кислинкою. Цей сорт відзначається пониженим вмістом кофеїну та горіховим присмаком.

- **Арабіка Куба**
KAB-2B – 69 грн. за 100 г
KAB-2 – 174 грн. за 250 г

Кава готується за принципом «більше кави, менше води». Напій дуже густий і в нього кладуть так багато цукру, що він за смаком нагадує лікер.

- **Декофеїн (без кофеїну)**
KAB-32B – 74 грн. за 100 г
KAB-32 – 184 грн. за 250 г

Колумбійська арабіка із зменшеним вмістом кофеїну, але з яскравим смаком і ароматом.

- **Арабіка Індія Плантейшн**
KAB-6B – 56 грн. за 100 г
KAB-6 – 140 грн. за 250 г

Ніжна і багата, злегка кислувата, з винним присмаком та солодким смаком сухофруктів та слабким ароматом цитрусів. Має довгий міцний післясмак. Низька кислотність, медова солодкість та приємний аромат напою – ось головні відмінності даного сорту.

- **Арабіка Перу Сьюпремо**
KAB-42B – 41 грн. за 100 г
KAB-42 – 96 грн. за 250 г

Має м'яку кислотність, насичений смак, незабутній післясмак і дуже тонкий аромат. Завдяки своєму приємному смаку перуанську каву вважають основою для бленду.

- **Арабіка Індія Мунсонд Малабар**
KAB-39B – 40 грн. за 100 г
KAB-39 – 95 грн. за 250 г

Характеризується помірною кислотністю, середньою і густою консистенцією, збалансованим солодким смаком, ароматом мускатного горіха. Шоколадні тони цього напою не залишать байдужим нікого.

- **Амаретто**
KAB-17B – 61 грн. за 100 г
KAB-17 – 152 грн. за 250 г

Вишукана суміш кращих сортів арабіки ароматизована екстрактом вишневої кісточки. Приємно бадьорить та тонізує, має шоколадний смак та кавовий аромат.

- **Робуста Індонезія Ява**
KAB-41B – 35 грн. за 100 г
KAB-41 – 86 грн. за 250 г

Дуже густий напій з досить помірною кислинкою, відмінно збалансованим смаком і характерними відтінками гіркого шоколаду та приємним ароматом.

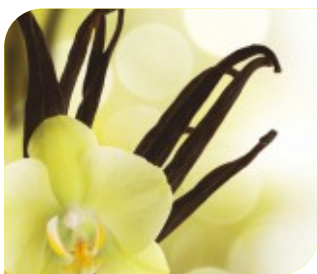
- **Еспресо Gold**
KAB-16B – 77 грн. за 100 г
KAB-16 – 192 грн. за 250 г

Дбайливо підібрана суміш сортів арабіки, що формують бездоганний смак та аромат напою із золотавою і стійкою піною.

- **Кокосовий рай**
KAB-23B – 61 грн. за 100 г
KAB-23 – 152 грн. за 250 г

Неперевершене поєднання багатого смаку кращих сортів латиноамериканської арабіки та ніжного аромату натурального екстракту бразильського кокосу.

- **Ваніль**
KAB-18B – 61 грн. за 100 г
KAB-18 – 152 грн. за 250 г

Кращі сорти арабіки в поєднанні з ванілю, що має неповторний легкий аромат та насичений кавовий смак.

- **Робуста Індія Черрі**
KAB-9B – 34 грн. за 100 г
KAB-9 – 86 грн. за 250 г

Чудовий сорт індійської робусти з багатим ароматом гірким настоєм середньої насиченості з майже непомітною кислинкою.

- **Еспресо Крема**
KAB-14B – 71 грн. за 100 г
KAB-14 – 178 грн. за 250 г

Вишукана суміш шоколадних сортів арабіки в класичному поєднанні із 30% робусти. Притаманні їй міцність та яскравий аромат не залишать байдужими жодного кавомана.

- **Комільфо**
KAB-22B – 49 грн. за 100 г
KAB-22 – 118 грн. за 250 г

Кава-арабіка із яскраво вираженим ароматом шоколаду із відтінками молочної карамелі та легким шлейфом ароматів малини та ірландських вершків

- **Вишневий сад**
KAB-20B – 61 грн. за 100 г
KAB-20 – 152 грн. за 250 г

Вишукана суміш кращих сортів арабіки, смак і аромат якої підкреслюється кислинкою стиглої вишні.

- **Робуста Камерун**
KAB-12B – 34 грн. за 100 г
KAB-12 – 86 грн. за 250 г

Цей сорт кави характеризується високим вмістом кофеїну в зернах. Міцний насичений настій із оригінальним карамельним присмаком.

- **Еспресо італьяно**
KAB-13B – 59 грн. за 100 г
KAB-13 – 149 грн. за 250 г

Обсмажені за італійською технологією зерна надають каві неперевершений кавовинний аромат.

- **Крем-брюле**
KAB-26B – 61 грн. за 100 г
KAB-26 – 152 грн. за 250 г

Суміш кращих сортів арабіки Центральної та Південної Америки із яскраво вираженим ароматом шоколаду та відтінками молочної карамелі і легким ароматом крем-брюле.

- **Віденський шоколад**
KAB-19B – 61 грн. за 100 г
KAB-19 – 152 грн. за 250 г

Суміш «шоколадних» сортів арабіки з шоколадним ароматизатором для тих, хто надає перевагу класичному поєднанню кави із шоколадом.

- **Робуста Уганда**
KAB-10B – 34 грн. за 100 г
KAB-10 – 86 грн. за 250 г

Кава має міцний смак і слабкий ненав'язливий аромат, разом з тим характеризується гарною екстрактивністю і високим вмістом кофеїну. Цей сорт використовується в сумішах еспресо, він надає напою стійку пінку.

- **Капучіно**
KAB-25B – 61 грн. за 100 г
KAB-25 – 152 грн. за 250 г

Суміш арабіки Центральної та Південної Америки з відчутною гірчинкою. Ідеально підходить для приготування капучіно із стійкою піною та незабутнім смаком.

- **Лісовий горіх**
KAB-27B – 61 грн. за 100 г
KAB-27 – 152 грн. за 250 г

Чудова суміш кращих сортів арабіки Центральної та Південної Америки із тонким ароматом лісового горіха, що прекрасно поєднується із багатим смаком свіжосмаженої кави.

- **Трюфель**
KAB-29B – 61 грн. за 100 г
KAB-29 – 152 грн. за 250 г

Суміш арабіки в поєднанні із найбільш популярним ароматом трюфелю, що ідеально підходить для приготування капучіно із стійкою піною.

Стань приятелем «СонцеСаду»!

Стань представником «СонцеСаду» у Твоєму населеному пункті, на Твоїй вулиці, на Твоєму підприємстві! Шукай для нас нових друзів і отримуй такі вигоди:

1 Подарунок-сюрприз за кожного приведенного друга

Приведені Тобою друзі також отримують подарунки (у цьому сезоні це будуть комплекти з трьох ексклюзивних голландських цибулин).

2

Знижку 10% на Твої замовлення:

А) Якщо Ти приведеш одного друга, то користуватимешся цією знижкою по каталогах насіння і весняних саджанців та цибулин
Б) Приведи двох і більше друзів і знижка 10 % діятиме на всі твої замовлення до кінця 2016 року.

3 Премія у розмірі 10%

від суми замовлень, які отримали Твої друзі. Цю премію отримаєш у вигляді товару на Твій вибір з наших каталогів.

4

«СонцеСад» забезпечить Тебе додатковими каталогами та рекламними матеріалами, а також прикріпить до Тебе на допомогу особистого помічника, який допомагатиме Тобі у пошуку нових друзів та їх кращому обслуговуванні.

Премії та знижки

Премії начисляються один раз на кожне замовлення Твоїх друзів. Суми замовлень Твоїх друзів і, відповідно суми Твоїх премій будуть повідомлятися раз у 3 місяці в такі строки: 1-10 березня, 1-10 червня, 1-10 вересня, 1-10 грудня.

Щоб у майбутньому і надалі отримувати премії від все нових замовлень усіх раніше знайдених друзів та користатись знижкою 10% на Твої замовлення Тобі треба буде хоча б раз у півроку: **1) знайти нам нового друга;** **2) самому купити товар** на вказану в каталозі мінімальну суму або більше.

Замовити товар на суму премії Ти можеш у будь-який момент протягом півроку після її нарахування. Якщо сума премії менша від мінімальної суми замовлення, то треба буде дозамовити якийсь товар, так, щоб загальна сума премії та Твого замовлення перевищувала суму мінімального замовлення.

Через деякий час Ти зможеш БЕЗКОШТОВНО отримувати багато саджанців, чаю, кави, книг та інших товарів «СонцеСаду».

Наприклад, через кілька років Ти знайдеш для «СонцеСаду» 10 друзів і кожен з них в сезон зробить замовлення в середньому на суму 500 грн., то Твоя премія становитиме 500 грн., якщо ж Тобі вдасться знайти 20 таких друзів, то Твоя премія сягне 1000 грн. І так може тривати багато років. Зростає кількість друзів – і щосезону зростатиме сума Твоїх премій.

Твій особистий помічник

Якщо Твої друзі, родичі чи знайомі живуть далеко від Тебе, Твій особистий помічник надсилатиме їм електронні листи, факси, у конвертах - журнали, каталоги та інші рекламні матеріали.

Наприклад, уже зараз, на Ваше бажання, він надішле їм каталог чи журнал з таким текстом:

«Дорогий _____!
Ваш друг / знайомий / брат розповів нам, що Ви любите рослини і він порекомендував нам вислати Вам наш журнал. Зробивши по ньому замовлення, Ви завдяки Вашому другу / знайомому / брату отримаєте в дарунок комплект з трьох ексклюзивних голландських цибулин. Прийміть найщиріші вітання від Вашого друга / знайомого / брата та редакції журналу «СонцеСад».

Умови виконання акції:

1. Зробіть у нас замовлення.
2. Допоможіть зробити замовлення другу. При оформленні обов'язково вкажіть, хто рекомендував (ПІБ, адресу, по можливості код клієнта).
3. Рекомендовані особи (друзі) мають бути новими клієнтами, тобто раніше не замовляли в нас товар чи каталог. До нових клієнтів не зараховуються особи, які проживають за одною адресою.
4. Друзі **ОБОВ'ЯЗКОВО** мають забрати своє замовлення і провести його оплату

* Під подарунком та преміями мається на увазі можливість придбання товару за 0,01 грн.

